

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Документу державного планування

“ПРОГРАМА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ КАРПІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ НА 2024 РІК ”

Розділ “Охорона навколишнього природного середовища”

Виконавець

ФОП Максимова Юлія Сергіївна, реєстраційний номер №10000002237853 від 22.12.2021 р..

Тел. : 044 338 9370

Email : office@juliesdata.com

Аналіз наданих даних виконується в геоінформаційних системах QGIS, SAGA за допомогою інструментів бази даних містобудівного кадастру QGISgp ©Yuliia Maksymova 2019 - 2023

juliesdata.com

facebook.com/juliesdata

[twitter @juliesdata](https://twitter.com/juliesdata)

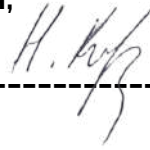
Даний твір є об'єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.

Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

КИЇВ-2023

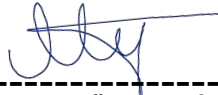
АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Геоеколог, менеджер природокористування,
кандидат географічних наук

----- Корогода Н.П.

Інженер-геоінформатик,
спеціаліст із CEO,

К.Т.Н. ----- Максимова Ю.С.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління № 25-03 від 31 березня 2021р.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління № 05-16 від 02 лютого 2022р.

Спеціаліст із CEO
та геоінформаційних
систем

----- Бойко О.Ю.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління № 25-01 від 31 березня 2021р.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління № 05-05 від 02 лютого 2022р.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	5
1 ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	6
Зміст та основні цілі ДДП	6
Узгодженість ДДП із цілями документів вищого рівня	12
2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ	14
2.1. Кліматичні особливості території, для якої розробляється стратегічна екологічна оцінка	14
2.2. Викиди парникових газів	20
2.4. Атмосферне повітря	34
2.6. Стан здоров'я мешканців	38
2.7. Земельні ресурси та ґрунти	44
2.8. Біорізноманіття	49
2.9. Природно-заповідний фонд, його функціональні та охоронні зони	56
2.10. Смарагдова мережа та водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера", об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО	58
2.11. Екомережа	60
2.12. Перспективні до заповідання території в межах громади	61
2.13. Історико-культурні об'єкти	62
2.14. Поводження з відходами	63
2.15. Основні екологічні проблеми території громади	67
2.16. TOWS аналіз	71
2.17. Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено	75
3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	83
4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	85
5 ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	87
6 ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ	91
6.1 Атмосферне повітря	91
6.2 Клімат	92
6.3 Водні ресурси	92
6.4 Земельні ресурси	93

6.5 Відходи	93
6.6 Біорізноманіття	94
6.7 Природоохоронні території	94
6.8 Здоров'я населення	95
6.9 Історико-культурна спадщина	95
6.10 Транскордонний вплив	96
6.11 Результати розділу	96
7 ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	100
8 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ	103
8.1 Вихідні дані для виконання оцінки	103
8.2 Використані інструменти та методи	103
8.3 Планувальні альтернативи	104
8.4 Фактори, які не було враховано під час підготовки звіту	106
8.5 Ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів) під час здійснення стратегічної екологічної оцінки	106
9 ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	107
10 ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)	113
11 РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦІЄЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ	113

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ДДП	Документ державного планування
ДСТУ	Державний стандарт України
ДСанПіН	Державні санітарні правила і норми
ОДА	Обласна державна адміністрація
ТГ	Територіальна громада
ПЗФ	Природно-заповідний фонд
Програма	Ця Програма соціально-економічного та культурного розвитку Карпівської сільської ради на 2024 рік
Регіональна доповідь	Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Дніпропетровській області області ¹
СЕО	Процедура стратегічної екологічної оцінки документу державного планування
Звіт	Цей звіт про стратегічну екологічну оцінку

1

<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyi-monitoring/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolyshno-go-seredovyshha-v-ukrayini/>

ВСТУП

Замовник документу державного планування: Карпівська сільська рада, 53742, Дніпропетровська обл., Криворізький район, с.Карпівка, вул.Центральна,97А, (068) 710 7054; (050) 86 59011, info@karpivka.otg.dp.gov.ua

Виконавець стратегічної екологічної оцінки ДДП "Програма соціально-економічного та культурного розвитку Карпівської сільської ради на 2024 рік" — ФОП Максимова Юлія Сергіївна (реєстраційний номер №10000002237853 від 22.12.2021 р.).

1 ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Зміст та основні цілі ДДП

Відповідно до п. 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування - стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

В таблиці 1.1 наведено основні завдання та заходи в межах них, які планується реалізувати в межах Програми.

Таблиця 1.1

Завдання та заходи "Програма соціально-економічного та культурного розвитку Карпівської сільської ради на 2024 рік"

Мета/Завдання	Основні заходи
1. Економічний розвиток території	
1.1. Регуляторна політика та розвиток підприємництва	- створення сприятливого середовища для розвитку підприємництва, проведення постійного відкритого діалогу органів влади із суб'єктами господарювання зокрема шляхом наповненості офіційного сайту сільської ради актуальною інформацією з питань у сфері реалізації державної регуляторної політики; - інформування суб'єктів господарювання з питань існуючих механізмів фінансово – кредитної підтримки бізнесу на рівні держави та іноземних кредитних ліній; - участь у обласних спеціалізованих тренінгах, круглих столах, семінарах фахівців виконкому сільської ради та її структурних підрозділів з питань реалізації державної регуляторної політики та практичного застосування норм регуляторного законодавства; - популяризація підприємництва серед окремих категорій населення (внутрішньо переміщені особи, звільнені у запас або відставку, молодь, старше покоління).
1.2. Інвестиційна діяльність	- продовження реалізації інвестиційних проектів та заходів для створення комфортних умов проживання громадян, поліпшення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я для надання якісних послуг та створення належних умов для всебічного та повноцінного розвитку дітей з виконанням енергозберігаючих заходів, поліпшення умов для надання кваліфікованої допомоги соціально незахищеним верствам населення та стану соціальної та транспортної інфраструктури громади; - капітальні та поточні ремонти закладів освіти,

	культури, медичних закладів, дитячих майданчиків у громаді; - залучення грантових ресурсів для реалізації пріоритетних інфраструктурних інвестиційних проектів; - реалізація природоохоронних проектів та заходів. - виконання меморандуму про співпрацю з питань соціально – економічного розвитку та впровадження екологічних заходів між Карпівською сільською радою, приватним акціонерним товариством «Інгuleцький гірничо – збагачувальний комбінат» та громадською організацією «Криворізька фундація майбутнього».
1.3. Аграрний сектор та землекористування	- збільшення виробництва валової продукції сільського господарства; - сприяти визначенню шкоди та збитків, завданих земельним ресурсам внаслідок збройної агресії росії та в подальшому відшкодування втрат; - дотримання вимог земельного законодавства; - надання дозволів на розробку документації із землеустрою; - надання містобудівних умов і обмежень на забудову різного типу об'єктів нерухомості; - розроблення та надання будівельних паспортів на різні типи будівництва (добудови); - оформлення та видача паспортів прив'язки тимчасових споруд для провадження підприємницької та комунальної діяльності.
1.4.Податково – бюджетна діяльність	- Застосування заходів, спрямованих на подолання негативних явищ в економіці, пов'язаних з повномасштабною агресією; - підвищення рівня бюджетної самостійності сільського бюджету; - нарощування дохідної частини сільського бюджету шляхом активного відновлення роботи підприємств, малого та середнього підприємництва, зростання заробітних плат; - здійснення управління бюджетними коштами в межах встановлених бюджетних призначень із забезпеченням їх ефективного та раціонального використання; - мінімізація ризиків ухилення від сплати податків, недопущення зростання податкового боргу до сільського бюджету, встановлення об'єктивних критеріїв при наданні податкових пільг сільською радою в умовах розширення прав щодо самостійного прийняття рішень; - передача міжбюджетних трансфертів, затвердженими рішеннями сільської ради на цілі, пов'язані з реалізацією програм та заходів, згідно зі статтями 89,91 Бюджетного Кодексу; - проведення раціональної та ефективної податково – бюджетної політики, дотримання фінансової дисципліни; - забезпечення своєчасної та в повному обсязі виплати заробітної плати та проведення розрахунків за спожиті енергоносії; - залучення в установленому порядку коштів або іншого майна від гуманітарних та благодійних фондів у якості допомоги внутрішньо переміщеним особам та соціально – вразливим верствам населення.
2. Підвищення якості життя населення	
2.1. Надання адміністративних послуг	- вдосконалення на місцевому рівні, системи надання адміністративних послуг шляхом сприяння функціонуванню відділу ЦНАП за принципом «єдиного вікна» та послуг «одним пакетом» за життєвими обставинами й бізнес -

	ситуаціями, зокрема і в електронній формі за допомогою Єдиного державного веб - порталу електронних послуг «Портал Дія»; - підвищення якості надання адміністративних послуг через аналіз даних моніторингу їх надання та рівня задоволеності одержувачів; - створення зручних і сприятливих умов для отримання адміністративних послуг суб'єктами звернення; - забезпечення вільного доступу суб'єктам господарювання та населенню до інформації про порядок, умови, строки, вартість (у разі платності) адміністративних послуг, а також до інформації про стан, хід та результати розгляду заяв/клопотань/звернень суб'єктами надання адміністративних послуг; - забезпечення загального методичного супроводу діяльності відділу ЦНАП шляхом розроблення та поширення методичних рекомендацій, шаблонних зразків документів та єдиних порядків реалізації повноважень і функцій адміністраторів ЦНАП, у тому числі в електронній формі; - організація надання фахових консультацій від консультантів суб'єктів надання адміністративних послуг у приміщенні відділу ЦНАП; - запровадження сучасних форм надання адміністративних послуг на основі новітніх концепцій якості та інформаційно-комунікаційних технологій електронного урядування; - забезпечення належних умов для перебування та обслуговування у відділі ЦНАП осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення; - розширення спектра найзапитуваніших серед населення послуг у ЦНАП, у тому числі з питань оформлення й видачі біометричних паспортних документів, державної реєстрації (перереєстрації) транспортних засобів та видачі (обміну) посвідчення водія, державної реєстрації актів цивільного стану, соціальних та пенсійних послуг, тощо; - проведення анкетування суб'єктів звернення щодо якості роботи відділу ЦНАП; - вдосконалення та матеріально-технічне забезпечення роботи відділу ЦНАП шляхом придбання та технічного обслуговування електронних довідникових приладів, комп'ютерної та оргтехніки, облаштування WI-FI зони, здійснення поточного ремонту комп'ютерів та обладнання, придбання комплектуючих для оргтехніки, ліцензійного програмного забезпечення, питної води для відвідувачів тощо; - проведення постійного моніторингу ефективності та результативності надання адміністративних послуг; - створення зручних і сприятливих умов для отримання адміністративних послуг суб'єктами звернення через відділ ЦНАП; - підвищення ефективності та прозорості надання адміністративних послуг відповідно до європейських стандартів; - забезпечення прозорості надання адміністративних послуг шляхом проведення рекламних кампаній та висвітлення діяльності відділу ЦНАП через веб-портали тощо.
--	--

2.2.Зайнятість населення та ринок праці.	- співпраця з Широківською районною філією Дніпропетровського обласного центру зайнятості з питань; - організації підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації безробітних з урахуванням поточної та перспективної потреб ринку праці; - підвищення конкурентоспроможності на ринку праці осіб віком старше 45 років шляхом отримання ваучера для проходження перепідготовки або підвищення кваліфікації; - працевлаштування безробітних громадян, у тому числі шляхом надання компенсаційних виплат роботодавцям; - проведення професійної орієнтації населення.
2.3. Соціальний захист населення	- забезпечення надання: соціальних послуг з прийому документів для призначення державних соціальних допомог та субсидій; матеріальної допомоги найбільш вразливим верствам населення на підставі рішень виконавчого комітету сільської ради; послуг громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування; матеріальної допомоги на підтримку військовослужбовців та сімей, загиблих військовослужбовців; матеріальної допомоги сім'ям на поховання військовослужбовців, які загинули при виконанні бойового завдання; - забезпечення осіб з обмеженими фізичними можливостями засобами реабілітації; - організація надання допомоги внутрішньо переміщеним особам з урахуванням визначених потреб; - проведення інформаційно – роз'яснювальної роботи для пільгової категорії населення сільської ради та внутрішньо переміщених осіб стосовно змін законодавства щодо забезпечення їхніх прав і свобод.
2.4. Розвиток житлово-комунального господарства та благоустрій території	- забезпечення населення надійним та якісним водопостачанням; - ремонт існуючих водопровідних мереж; - утримання мереж зовнішнього освітлення в населених пунктах сільської ради; - благоустрій території сільської ради; - виконання комплексу заходів з підготовки об'єктів соціальної сфери до роботи в осінньо – зимовий період; - оновлення матеріально – технічної бази комунального підприємства з метою покращення якості надання послуг; - збереження та оновлення існуючих дитячих та спортивно - ігрових майданчиків у місцях масового відпочинку населення.
2.5. Транспорт та транспортна інфраструктура	- покращення стану доріг на території громади; - утримання автомобільних доріг комунальної власності; - надання якісних послуг з перевезення пасажирів; - забезпечення безпечних умов руху для транспортних засобів та інших учасників дорожнього руху.

2.6. Охорона навколишнього природного середовища	- поліпшення та вдосконалення збору твердих побутових відходів; - упорядкування місць для збирання твердих побутових відходів, ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ; - ліквідація наслідків підтоплення на забудованій території громади; - удосконалення системи екологічного моніторингу (розширення площі моніторингових досліджень стану навколишнього природного середовища із застосуванням сучасних технологій та інформаційних систем); - посилення контролю за охороною, захистом, використанням та відтворенням зелених насаджень; - реалізація природоохоронних заходів промисловими підприємствами для зниження об'ємів викидів пилу в атмосферу; - підвищення рівня екологічної свідомості і залучення громадськості до практичних дій для збереження довкілля.
2.7. Захист населення і території від надзвичайних ситуацій	- забезпечення гарантованого рівня захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період; - реалізація державної політики у сфері цивільного захисту та пожежної безпеки, підвищення рівня захисту населення і території громади від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в мирний час; - виконання заходів програм «Захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, забезпечення пожежної безпеки Карпівської сільської територіальної громади на 2021 – 2025 роки» (зі змінами), «Створення і використання матеріальних резервів для запобігання, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та їх наслідків у Карпівській сільській територіальній громаді на 2021 – 2025 роки» (зі змінами); - удосконалення механізму взаємодії сільської ради, виконавчого комітету, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності у процесі здійснення заходів цивільного захисту на території громади.
2.8. Покращення безпеки в громаді	- підвищення ефективності заходів щодо профілактики правопорушень, протидії злочинності та усунення причин і умов, що сприяють вчиненню протиправних дій; - створення належних умов роботи поліцейських офіцерів громади; - проведення роз'яснювальної роботи з метою підвищення рівня правової свідомості серед населення; - підтримка підрозділів збройних сил України, розташований на території сільської ради та за її межами;
3. Розвиток людського потенціалу	

3.1. Освіта	- забезпечення прав дітей з особливими освітніми потребами на здобуття загальної середньої освіти, у тому числі інклюзивного навчання. Забезпечення системного кваліфікованого психолого-педагогічного супроводу; - створення відкритого доступу до навчальних ресурсів, застосування нових технологій, реалізації освітніх проектів та ініціатив, проведення навчальних занять шляхом використання різних форм та технологій дистанційного навчання, дієвої системи дистанційного навчання, здійснення на її основі ефективного впровадження й використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітній діяльності; - створення безпечного освітнього середовища та сучасної матеріально – технічної бази закладів освіти, реалізація заходів, спрямованих на забезпечення цифровізації освіти; - оновлення та утримання в належному технічному стані автопарку; - організація співпраці з сектором культури та туризму Карпівської сільської ради щодо використання захисних споруд в освітньому процесі; - проведення ремонтних робіт в закладах освіти; - здійснення комплексу технічних заходів щодо пожежної та техногенної безпеки, охорони праці та санітарно-епідеміологічного благополуччя закладів освіти; - підвищення активності та показників участі учнівської молоді та вчителів у конкурсах, спартакіадах, олімпіадах, фестивалях, семінарах на рівні громади, району, області; - проведення фізкультурно – оздоровчої та спортивно – масової роботи в закладах освіти; - збереження наявної і подальше поліпшення матеріально-технічної бази спортивних залів освіти; - співпраця з дитячими оздоровчими центрами, таборами відпочинку з питань оздоровлення дітей пільгової категорії; - проведення заходів щодо озеленення прилеглих територій закладів освіти;
3.2. Охорона здоров'я	- забезпечення функціонування мережі закладів охорони здоров'я на території сільської ради, які будуть гарантувати охоплення населення ефективним, доступним та безоплатним медичним обслуговуванням та спрямування до них першочергових ресурсів, які дозволять стало функціонувати системі та забезпечити її розвиток; - впровадження нових механізмів надання населенню сільської ради, внутрішньо переміщеним особам медичних послуг у рамках реалізації Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення»; - забезпечення соціальної спрямованості бюджету сільської ради на фінансування заходів місцевої програми «Фінансової підтримки та розвитку комунальних некомерційних підприємств первинної медичної допомоги на 2021 – 2023 роки» та програми «Здоров'я населення Карпівської сільської територіальної громади на 2021 – 2025 роки»; - проведення ремонтних робіт в закладах охорони здоров'я сільської ради; - проведення роз'яснювальної роботи серед населення щодо формування здорового способу життя, як основного чинника збереження та покращення здоров'я.

3.3. Захист прав дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Підтримка сім'ї, дітей та молоді	- своєчасне виявлення та облік дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, надання у визначений законодавством строк таким дітям статусу дитини - сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування; - влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування до форми, наближеної до сімейної; - ведення обліку дітей, які залишились без батьківського піклування, дітей – сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, усиновлених, влаштованих до прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу та соціально – реабілітаційних центрів; - співпраця з КЗ «Апостолівський центр соціально – психологічної реабілітації дітей «Надія» з метою влаштування дітей в даний заклад; - проведення заходів із запобігання та протидії домашньому насильству, або/та насильству за ознакою статі й гендерної нерівності у суспільстві; - посилення профілактичної роботи з сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах. - надання соціальних послуг відповідно до державних стандартів з соціального супроводу, консультування, соціальної профілактики та соціальної адаптації.
3.4. Культура	- відзначення державних свят, ювілейних та пам'ятних дат, основних культурно – мистецьких заходів; - участь колективів художньої самодіяльності, солістів та умільців територіальної громади в регіональних, Всеукраїнських та Міжнародних заходах; - забезпечення рівного доступу до культурних послуг для громадян усіх вікових та соціальних груп незалежно від ознак раси, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак; - покращення матеріально – технічного забезпечення закладів культури; - збереження будівель закладів культури сільської ради, виконання необхідних ремонтних робіт.

Узгодженість ДДП із цілями документів вищого рівня

Інформацію щодо узгодженості ДДП із релевантними документами регіонального рівня наведено у таблицях нижче. У таблиці 1.2. наведено відомості про узгодженість основних положень ДДП із положеннями Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області до 2027 року <https://adm.dp.gov.ua/pro-oblast/rozvitok-regionu/strategiya-rozvitku/proekt-strategiy-i-rozvitku-dnipropetrovskoyi-oblasti-na-period-do-2027-roku/>. Зауважимо, що визначені у Програмі завдання та заходи є достатньо узагальненими, тому їх вплив має бути уточнений на наступних етапах, в тому числі при визначенні конкретних заходів та їх характеристик.

Таблиця 1.2.

Узгодженість основних положень ДДП із положеннями Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області до 2027 року*

Основні цілі ДДП	Цілі Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області до 2027 року			
	СЦ.1.	СЦ.2	СЦ.3	СЦ.4

Економічний розвиток території	++	+	О	+
Підвищення якості життя населення	+	++	++	О
Розвиток людського потенціалу	+	О	О	++
Основні цілі ДДП	Ц.1.	Ц.2	Ц.3	Ц.4
	Цілі Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області до 2027 року			

* Примітка. "+" - узгоджені частково, "++" - повністю узгоджені, "-" - є суперечності, "О" - нейтральний взаємозв'язок.

Примітка.* Роз'яснення до Цілей Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області до 2027 року:

Ц.1. - Стратегічна ціль 1. «Посилення економічної конкурентоспроможності регіону»

Ц.2. - Стратегічна ціль 2. «Екологічна та енергетична безпека»

Ц.3. - Стратегічна ціль 3. «Забезпечення якісних умов життя»

Ц.4. - Стратегічна ціль 4 «Розвиток людського потенціалу»

Інформацію щодо узгодженості ДДП із цілями державної екологічної політики України на період до 2030 року² наведено в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Узгодженість ДДП із стратегічним цілям державної екологічної політики**

Цілі ДДП	Цілі Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року				
	Ціль 1	Ціль 2	Ціль 3	Ціль 4	Ціль 5
Економічний розвиток території	О	+	О	+	О
Підвищення якості життя населення	++	++	+	++	+
Розвиток людського потенціалу	О	+	О	+	О
Цілі ДДП*	Ціль 1	Ціль 2	Ціль 3	Ціль 4	Ціль 5
	Цілі Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року				

**Пояснення цілей Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року:

"Ціль 1." - Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва;

"Ціль 2" - Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України;

"Ціль 3" - Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України;

"Ціль 4" - Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення;

² <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>

"Ціль 5" - Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

Інформація щодо узгодженості ДДП із Цілями сталого розвитку³ наведена в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4.

Узгодженість основних положень ДДП із Цілями сталого розвитку

Цілі ДДП	Цілі сталого розвитку																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Економічний розвиток території	+	+	0	0	0	0	0	+	+	0	+	+	0	0	0	+	+
Підвищення якості життя населення	+	0	+	0	0	+	+	0	+	0	+	+	+	0	+	0	0
Розвиток людського потенціалу	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0
Цілі ДДП	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Цілі сталого розвитку																	

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ

2.1. Кліматичні особливості території, для якої розробляється стратегічна екологічна оцінка

За даними багаторічних досліджень Українського гідрометеорологічного інституту ДСНС, що наведено в Екологічному паспорті Дніпропетровської області <https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichniy-monitoryng/ekologichni-pasporty/> Клімат територіальної громади — знаходиться в помірно-континентальній області. У цілому клімат характеризується відносно прохолодною зимою і спекотним літом. У регіональній доповіді про стан навколишнього середовища наведена кліматична характеристика на підставі стандартних кліматичних норм за період 1991 – 2020 років по метеостанціям Дніпропетровської області, що були впроваджені з 01.12.2021 рішенням Технічної ради Українського гідрометеорологічного центру Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 19.10.2021 № 4 та з 01.05.2023 рішенням Технічної ради Українського гідрометеорологічного центру Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 07.04.2023 № 1, наданих Дніпропетровським регіональним центром з гідрометеорології Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Клімат Дніпропетровської області помірно-континентальний. Континентальність збільшується з південного заходу на схід, що підтверджується збільшенням у цьому напрямку амплітуди добових та річних температур повітря. II кліматичного району

³ <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf>

– Південно-східний (степ). Для нього характерні наступні кліматичні параметри: середня температура повітря в січні – від -2°C до -6°C ; середня температура повітря в липні – від 21°C до 23°C ; абсолютний мінімум температури повітря – від -32°C до -42°C ; абсолютний максимум температури повітря – від 39°C до 41°C ; кількість опадів за рік – від 400 мм до 500 мм; відносна вологість в липні – менше 65 %; середня швидкість вітру в січні – от 4 м/с до 6 м/с. Однією з особливостей клімату Дніпропетровщини є значні коливання погодних умов з року в рік. Помірно вологі роки змінюються різко посушливими, які нерідко посилюються дією суховіїв. Взагалі клімат характеризується відносно холодною зимою з нестійким сніговим покривом та жарким, посушливим літом. Сучасний клімат Дніпропетровщини, як і України, характеризується як потепління, яке супроводжується деяким збільшенням річної суми опадів. Середня річна температура повітря, як головна характеристика глобального потепління, в порівнянні зі стандартним кліматичним періодом 1961 – 1990 рр. зросла на 1,0 оС. Потепління більш значне в зимові та літні місяці. Найбільш збільшилася середня місячна температура січня по області на 1,9 $^{\circ}\text{C}$. Поступово зростає температури місяців простежується в листопаді і грудні. Середня температура повітря за рік по області становить 9,2 – 10,5 $^{\circ}\text{C}$ тепла. Середня температура січня (найхолоднішого місяця) становить мінус 2,4 – 3,9 $^{\circ}\text{C}$, середня температура липня (найтеплішого місяця) – плюс 22,1 – 23,5 $^{\circ}\text{C}$. Абсолютний мінімум температури повітря по області відмічався у січні 1940 року і становив 32,5 – 34,3 $^{\circ}\text{C}$ морозу, а абсолютний максимум відмічався у серпні 2010 року в основному 39,6 – 40,5 оС, а по АМСЦ Дніпро 40,9оС. Зимовий період на Дніпропетровщині триває 87 – 99 днів – з 27 листопада – 1 грудня, коли відбувається стійкий перехід середньої добової температури повітря через 0 оС у бік похолодання і починається зима, до 25 лютого – 5 березня, коли відбувається стійкий перехід середньої добової температури повітря через 0 $^{\circ}\text{C}$ у бік потепління – починається весна. Взимку зазвичай, спостерігаються відлиги, кількість днів з якими за період грудень – лютий по області коливається від 45 до 56. Літній період (із середніми добовими температурами повітря 15 $^{\circ}\text{C}$ і вище), триває в області 121 – 136 днів – з 12 – 17 травня до 15 – 25 вересня. Середня обласна кількість опадів за рік становить 525 мм, змінюючись по території від 453 до 585 мм. Кількість опадів по роках змінюється від 253 до 914 мм. У теплий період року (квітень – жовтень) опадів випадає 294 – 357 мм або 60 – 68 % від річної кількості. У найбільш посушливі роки їх випадає в півтора – два рази менше. Недобір опадів порівняно з нормою, особливо в сукупності з високими температурами, обумовлює засуху. Відносна вологість повітря коливається по області від 60 % теплий у період року до 88 % у холодний період року, а кількість днів із відносною вологістю повітря 30 % та менше за період квітень – жовтень становить здебільшого 31 – 54. Режим зволоження території області створює в цілому позитивний баланс вологи в ґрунті. Але, значну повторюваність мають ґрунтові засухи, які негативно впливають на розвиток сільсько-господарських культур. Тривале бездощів'я, що нерідко спостерігається у період активної вегетації рослин, посилює сухість повітря. Зазначені вище зміни температурного режиму призводять до зміни у розвитку природних процесів – встановлення і руйнування снігового покриву, тобто до зміни тривалості сезонів року, періоду середньодобової температури повітря через певні межі (0,5 $^{\circ}\text{C}$, 10 $^{\circ}\text{C}$ і 15 $^{\circ}\text{C}$). Сніговий покрив на переважній частині території області утворюється в другій та третій декаді грудня, а руйнується у третій декадах лютого. Загальна тривалість залягання снігового покриву за зиму становить по області 43 – 74 днів, середня найбільша висота снігу за зиму за даними снігомірної зйомкою – 12 – 19 см, тоді як максимальна висота його в окремі роки досягає 32 – 64 см. В останні десятиріччя досить часто відмічаються роки без сталого снігового покриву, або

взагалі безсніжні зими. Встановлення снігового покриву відбувається в окремі роки раніше середніх багаторічних дат, проте він, як правило, не зберігається на протязі зими або не встановлюється зовсім. Досить часто – 20 – 40 %, на півдні області 50 – 65 % відзначаються роки без стійкого снігового покриву, або взагалі безсніжні зими. Вітровий режим області обумовлене загальними факторами циркуляційними південного сходу країни. Переважаючий напрямок вітру за рік по області східний, північний і північно-східний. Середня за рік швидкість вітру за даними метеостанцій характерна для рівнинної місцевості й становить по області 2,1 – 4,3 м/с. Середня місячна швидкість вітру змінюється протягом року від 1,6 – 2,2 м/с в липні та серпні – до 2,8 до 4,9 м/с в березні. Максимальна швидкість в окремі дні може досягати 33 – 40 м/с. Серед несприятливих для основних галузей економіки, сільськогосподарського комплексу явищ погоди на території області відмічаються град, сильний вітер, дуже сильний дощ та зливи, гроза, град, ожеледь, ожеледиця, заморозки та інші. Середня багаторічна дата перших осінніх заморозків по області у повітрі – 5 – 15 жовтня, а останніх весняних заморозків – 15 – 26 квітня. Найпізніший весняний заморозок у повітрі зафіксовано 21 травня 2002 року, а на ґрунті – 27 травня 2001 року. Найбільш ранній осінній заморозок у повітрі відмічався 19 вересня 1987 року, а на ґрунті – 9 вересня 1991 та 1998 року¹.

Більш докладні для території громади метеорологічні показники наведено на схемах нижче, за даними метеостанції Кривий Ріг [Simulated historical climate & weather data for Kryvyi Rih - meteoblue].

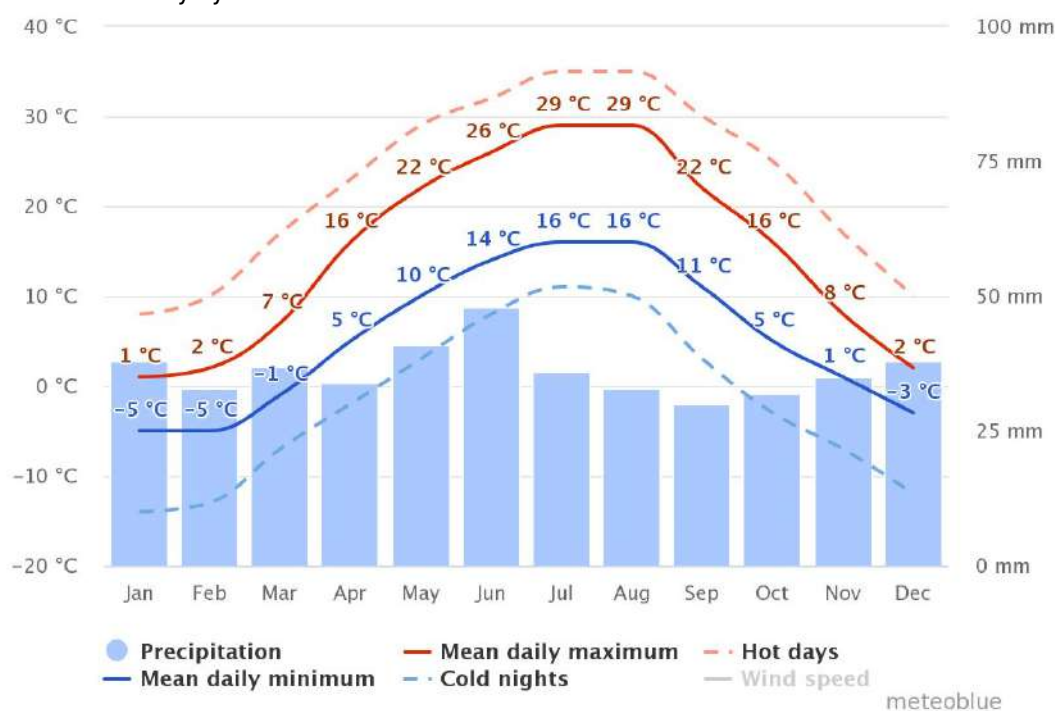

Рис.2.1. Середні температури та опади

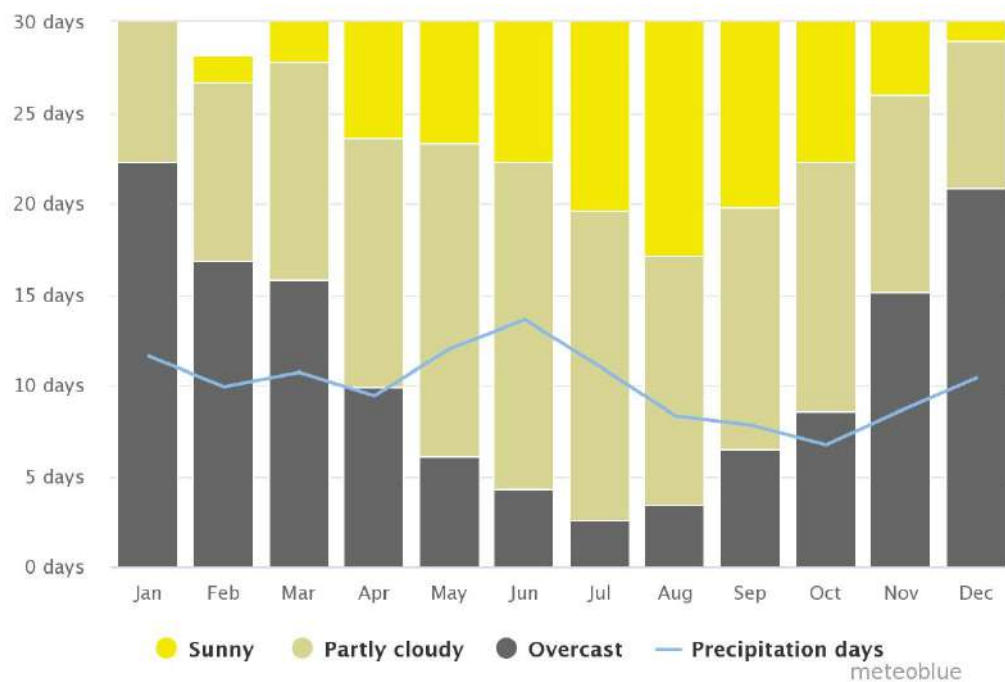

Рис.2.2. Співвідношення кількості сонячних та хмарних днів

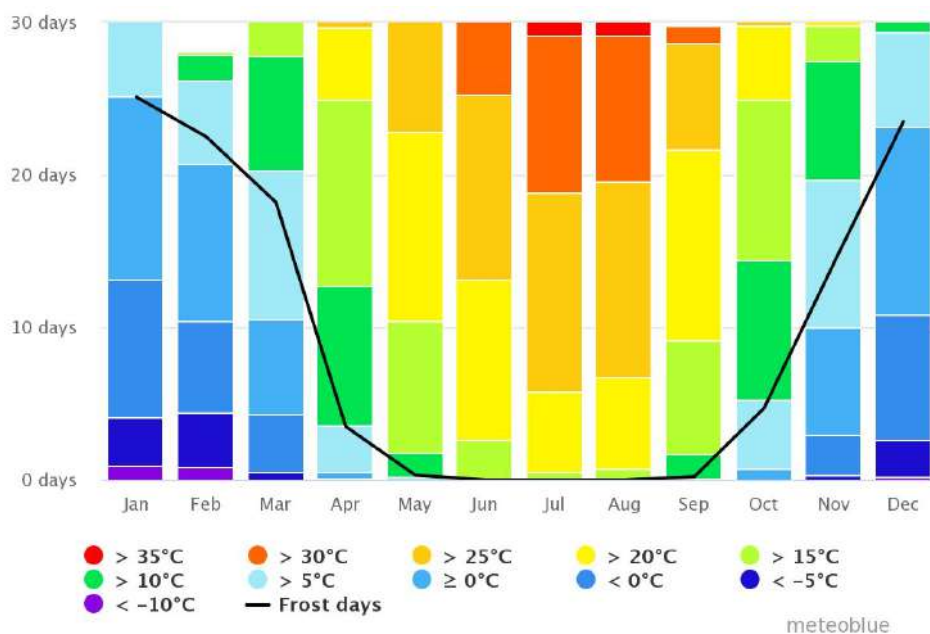

Рис.2.3. Максимальні температури

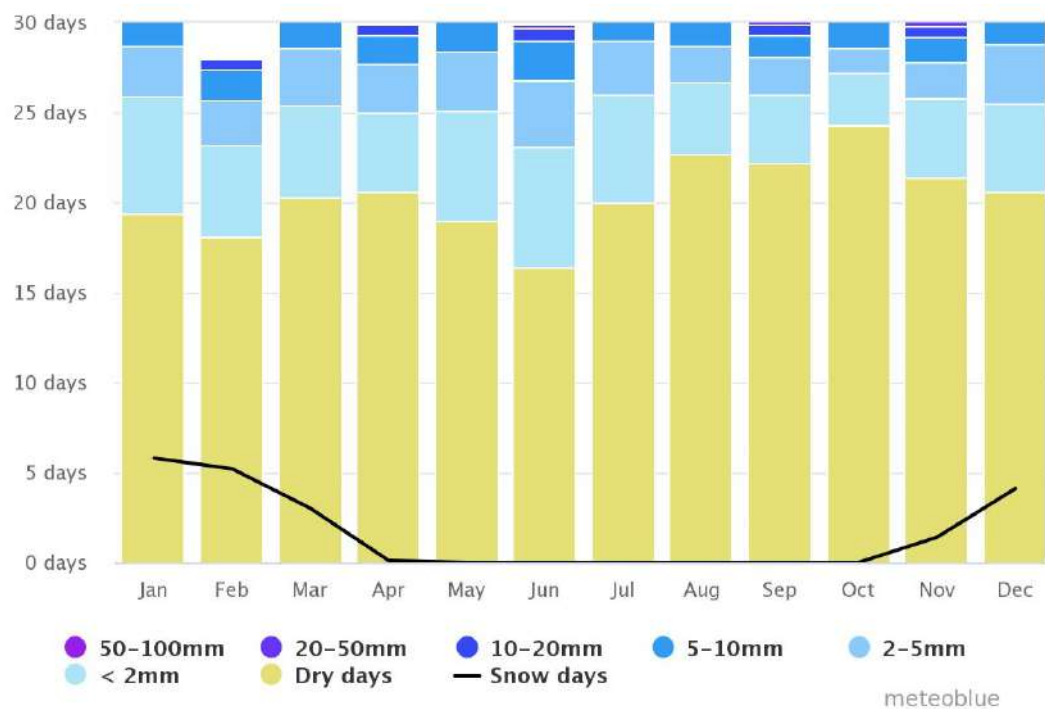

Рис.2.4. Кількість опадів

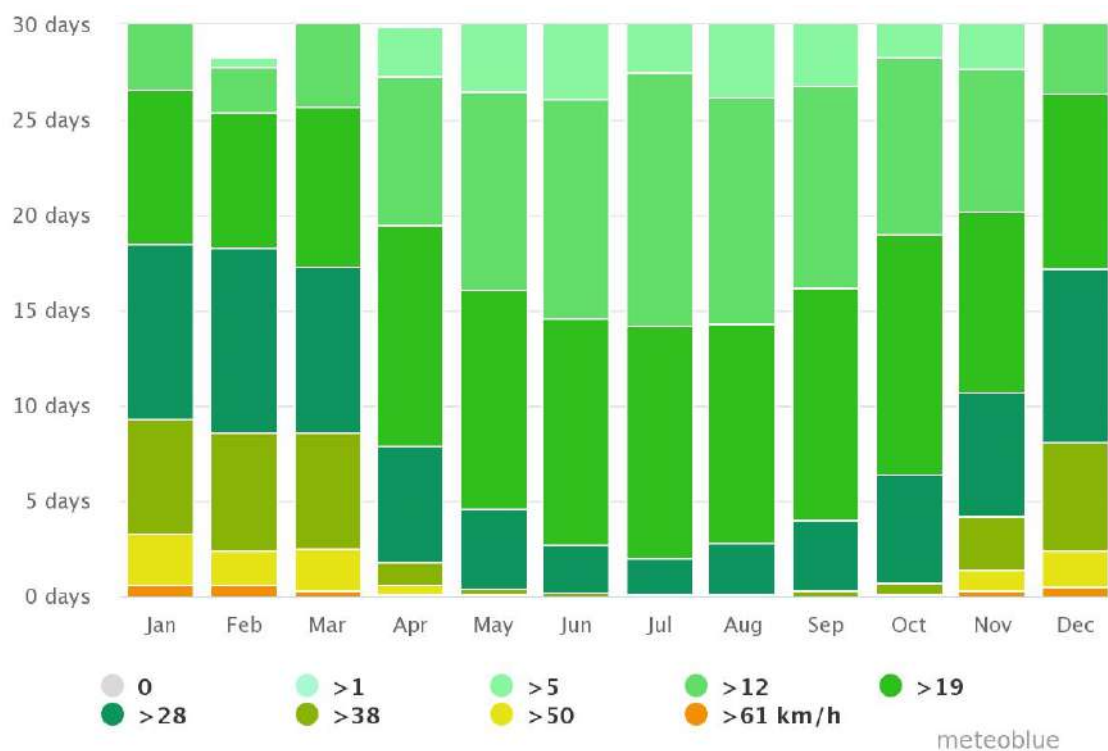

Рис.2.5. Швидкість вітру

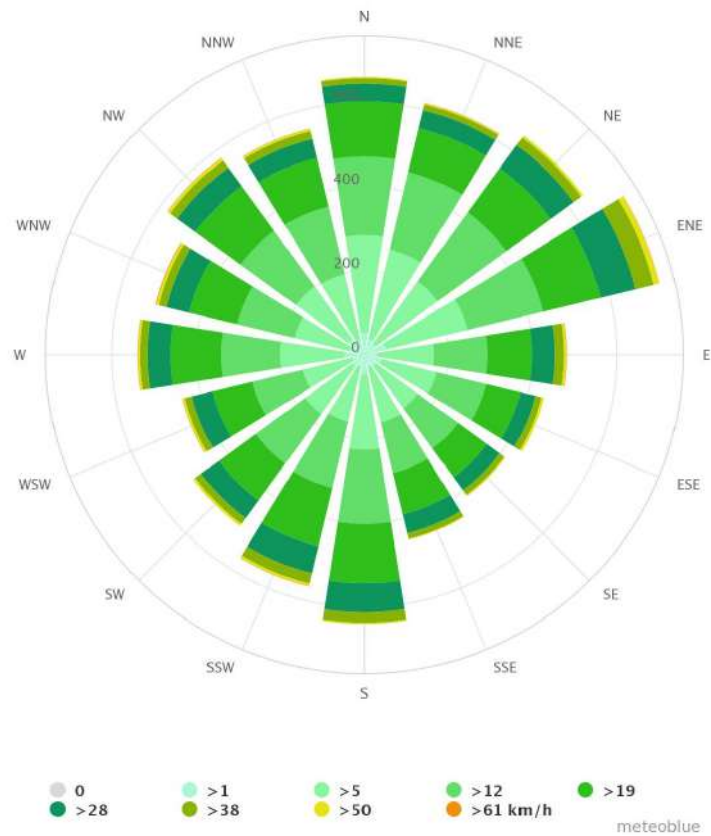

Рис.2.6. Напрями переважаючих вітрів

Зведена інформація середньорічних показників за 2022 рік міститься на рисунку 2.7.

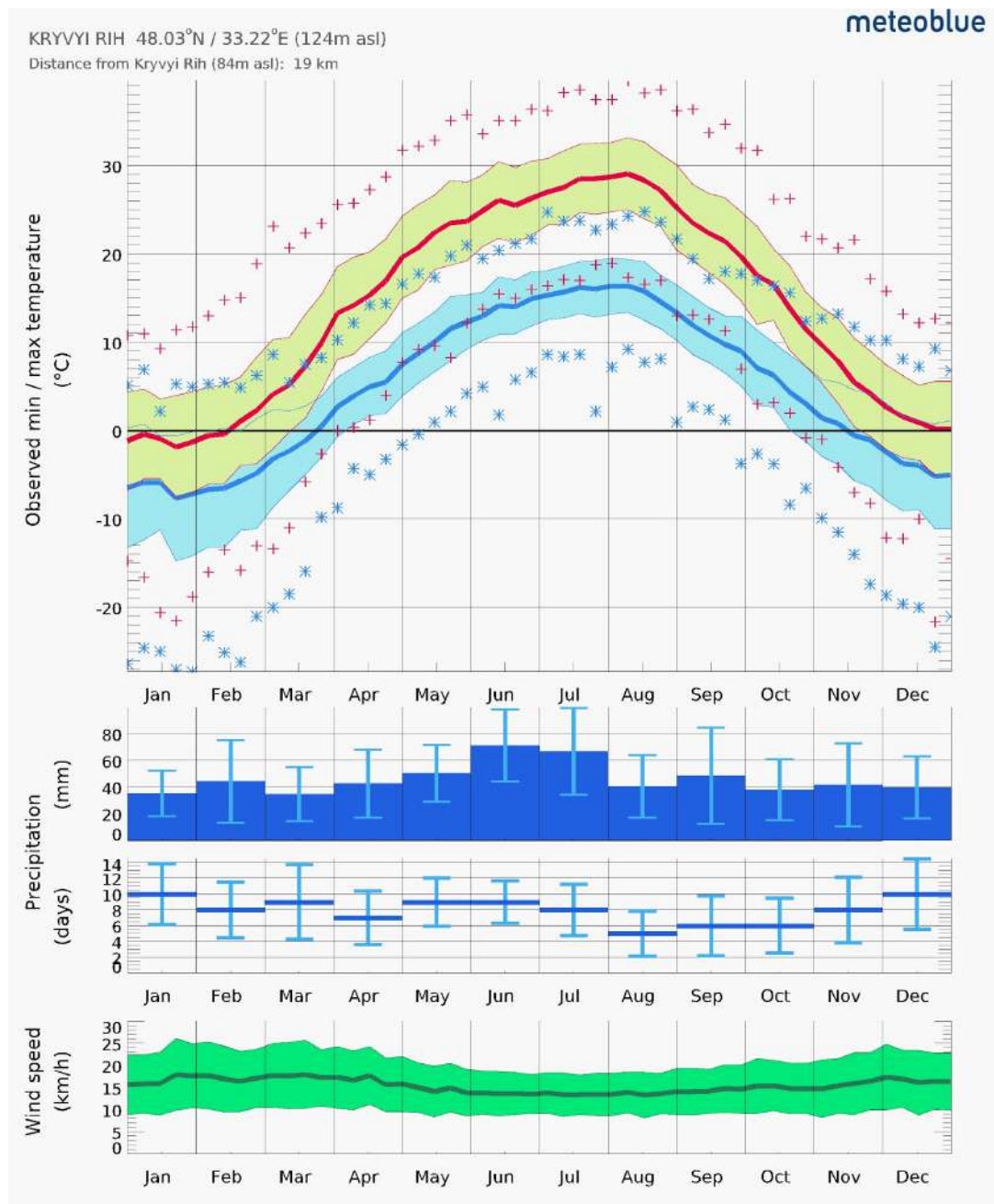

Рис.2.7. Розподіл основних метеопоказників по метеостанції Кривий Ріг

Населені пункти характеризуються наявністю великих площ штучних поверхонь з високою теплопровідністю і теплоємністю і низькою вологоємністю. Внаслідок цього, а також значного забруднення атмосфери, в населених пунктах змінюються такі метеорологічні параметри як температура повітря, відносна вологість, кількість опадів, швидкість вітру, тощо. Вони дещо відрізняються від загальних по області, зокрема температура повітря збільшується, у той час як відносна вологість зменшується в порівнянні з навколишніми територіями.

2.2 Викиди парникових газів

Парникові гази (метан, діоксид вуглецю, водяна пара), що утворюються внаслідок антропогенної діяльності, спричиняють посилення парникового ефекту.

Статистична інформація за 2022 рік відсутня згідно з підпунктом 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" (зі змінами). Згідно Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища в

Дніпропетровській області, викиди забруднюючих речовин та зокрема парникових газів у атмосферу від стаціонарних джерел забруднення за 2021 рік становлять 537,6 тис. т, що на 2,9 тис. т (0,6 %) більше, ніж у 2020 році.

Основними «постачальниками» забруднюючих речовин в атмосферне повітря, серед яких і речовини, що спричиняють парниковий ефект у 2021 році залишалися підприємства металургійної, добувної промисловості та виробники електроенергії. Найбільш екологічно небезпечними видами економічної діяльності є видобування металевих руд, виробництво електроенергії, чавуну, сталі та феросплавів. Цю тезу підтверджують дані Регіональної доповіді, щодо окремих підприємств, які є провідними забруднювачами атмосферного повітря, зокрема і парниковими газами у Криворізькому районі, у межах якого розташована Карпівська громада. Так, наприклад ПАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" збільшив викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря на 2,2% за рахунок збільшення обсягів виробництва агломерату, чавуну, тв. сталі, коксу тощо.

Однією з основних причин надмірних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря є моральне старіння та фізичне зношення технологічного та пилогазоочисного устаткування, що не відповідає сучасним вимогам щодо забезпечення встановлених законодавством нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Газоочисне обладнання підприємств вловлює в основному тільки пил, у той час як найбільш шкідливі з'єднання - окисли азоту, вуглецю, фенол, сірчисті, фтористі сполуки та ін. - викидаються без очищення.

Забруднення атмосферного повітря парниковими газами, на території Дніпропетровської області загалом та Криворізького району також може відбуватися від неорганізованих джерел. Провідними серед них є пожежі зокрема такі, що утворюються внаслідок недбалого господарювання та такі, що утворюються внаслідок військової агресії РФ. З початку повномасштабного вторгнення Карпівська громада, що знаходиться в безпосередній близькості до лінії бойового зіткнення, постійно знаходиться під обстрілами. Систематичні обстріли призводять до виникнення пожеж. Внаслідок влучання снарядів зокрема відбуваються загоряння сухої рослинності, що призводить до неорганізованого викиду забруднюючих речовин до атмосферного повітря. Крім того, під час вибухів всі речовини проходять повне окиснення, і продукти хімічної реакції вивільняються в атмосферу, основні з яких — вуглекислий газ та водяна пара — не є токсичними, і шкідливі тільки в контексті глобальних змін клімату, оскільки обидва є парниковими газами.

Пересувні джерела викидів (транспорт) залишаються потужним забруднювачем довкілля в області. Загалом у 2014 році викиди від пересувних джерел склали – 181,3 тис.т, в 2015 році – 152,6 тис.т. Окремі відомості про викиди від пересувних джерел забруднення за останні роки відсутні.

Прояви глобального потепління відчуваються значно сильніше в середніх і високих широтах Північної півкулі (до яких належить територія України), ніж у інших регіонах планети. На рисунках нижче представлено зміни клімату для території МС Кривий Ріг за останні 40 років. Як джерело даних використовується ERA5, атмосферний реаналіз глобального клімату п'ятого покоління ECMWF, що охоплює часовий діапазон з 1979 по 2021 рік з просторовою роздільною здатністю 30 км. Так, на рис.2.8. можна спостерігати чіткий тренд підвищення температури, що також відбивається і в аномаліях температури та опадів (рис.2.10).

У Карпівській громаді, як у всій Україні спостерігається потепління, яке переважно проявляється у змінах (часто екстремальних) звичного середовища проживання та погіршення якості природних ресурсів, важливих для існування

людини. У глобальному контексті це проявляється в активізації масових міграційних процесів. Локально отримуємо зменшення води в річках, зміну та/або зникнення видів флори та фауни, підвищення загрози розповсюдження інфекційних хвороб.

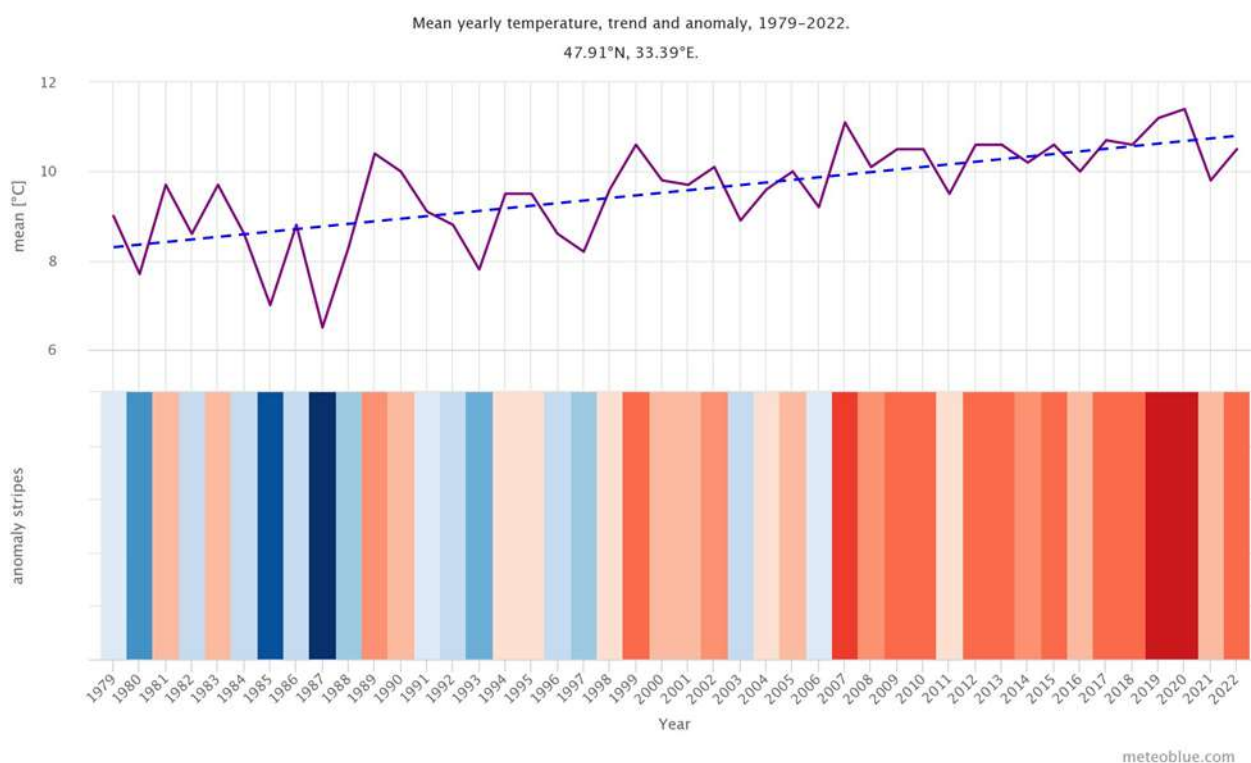

Рис. 2. 8. Річна зміна температури МС Кривий Ріг

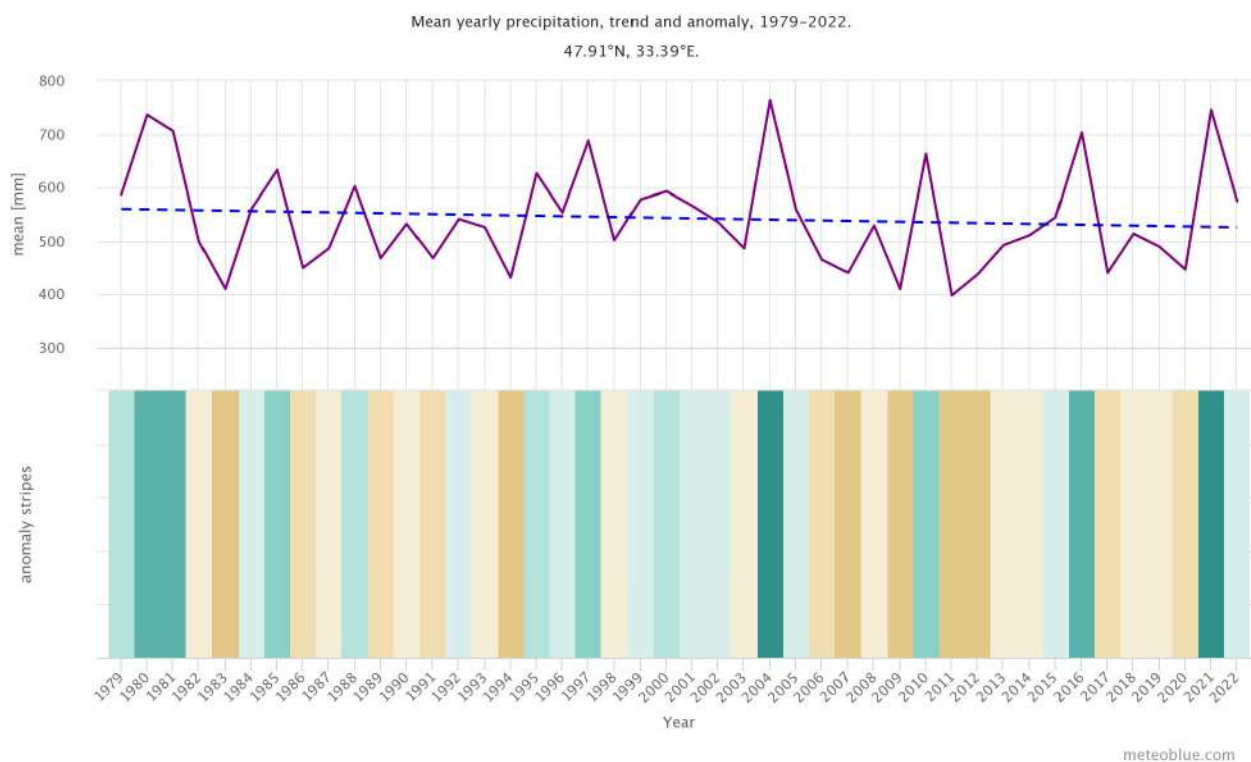

Рис. 2.9. Річна зміна кількості опадів МС Кривий Ріг

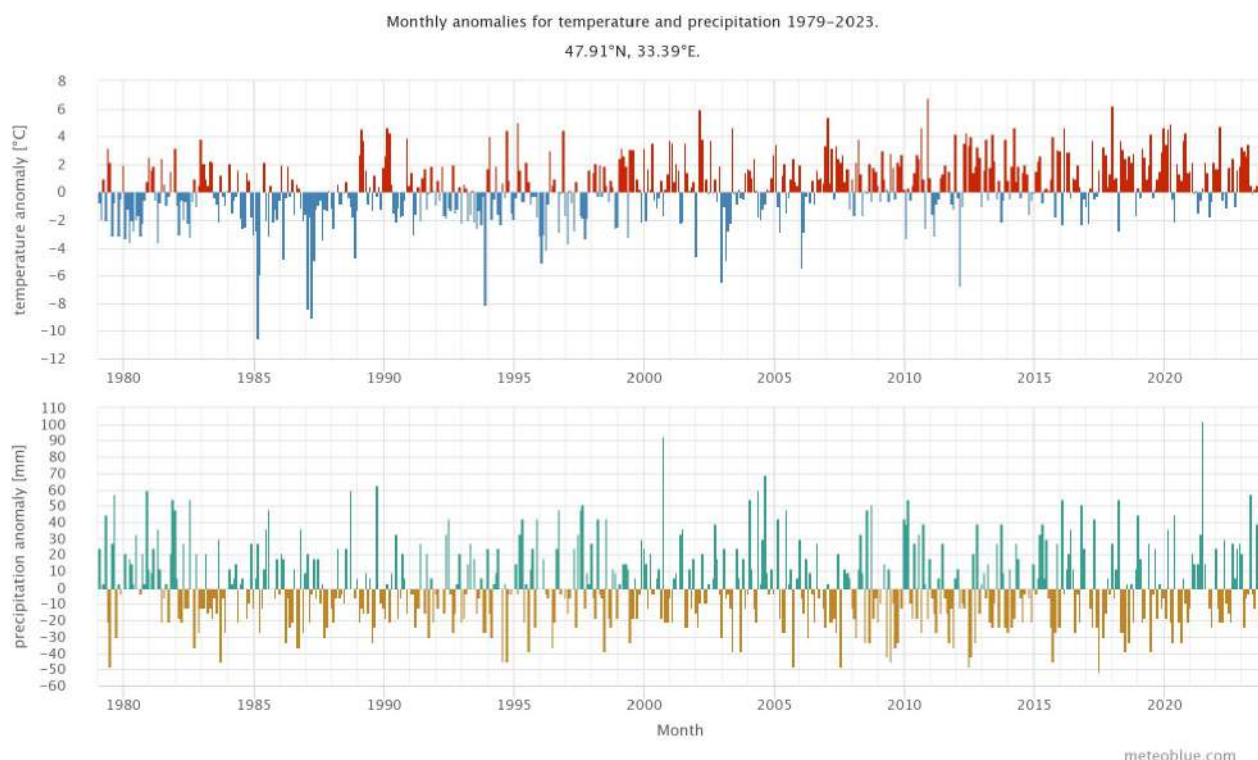

Рис. 2.10. Зміна клімату: Місячні аномалії температури та опадів МС Кривий Ріг ⁴

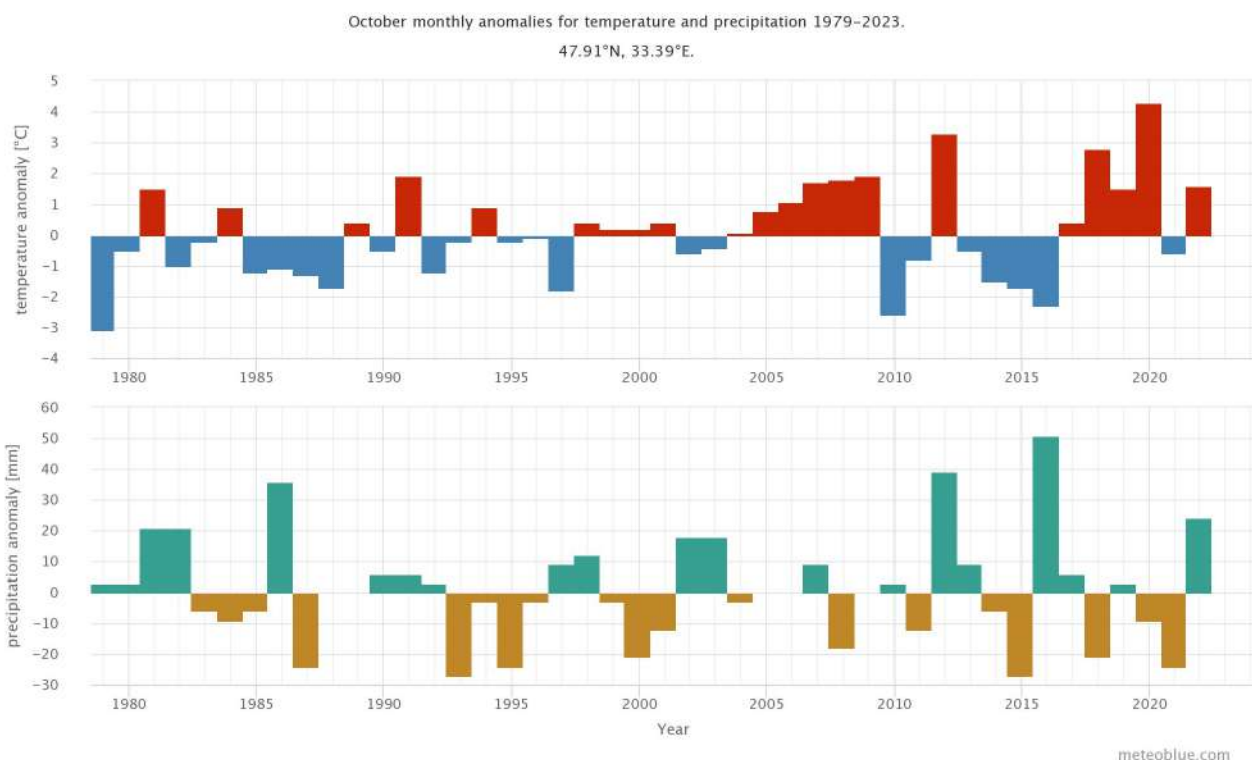

Рис. 2.11. Зміна клімату: Аномалія температури та опадів за кожен липень в період з 1979 по 2023 роки МС Кривий Ріг ⁵

2.3. Водні ресурси

Річка Інгулець - права притока Дніпра (басейн Чорного моря). Довжина 549 км. Площа басейну 14870 тис. км². Долина у верхній течії трапецієподібна, на окремих ділянках утворює неглибокі каньйони; її ширина до 1 км. У нижній

⁴ [Simulated historical climate & weather data for Kryvyi Rih - meteoblue](#)

⁵ [Simulated historical climate & weather data for Kryvyi Rih - meteoblue](#)

долина терасована, завширшки до 5 км. Річище у верхній течії спрямлене, у нижній дуже звивисте. Ширина річища біля Кривого Рогу 25—30 м, глибина до 1,7 м. Похил річки — до 0,37 м/км у пониззі. Природне живлення переважно снігове. Замерзає у 2-й половині грудня, скресає у 2-й половині березня.

Згідно Водного Кадастру р. Інгулець має наступні характеристики:

а) Антропогенні впливи (екостан). Тип масиву: UA_R_12_L_1_Si; Довжина масиву, км: 335.109020898; Код масиву: UA_M5.1.3_0746; Розмір масиву відповідно до площі: велика річка; Розташування масиву по висоті: на низовині. Геологія: силікатні; Екорегіон: Понтійська провінція; Належність МПВ до істотно змінено: Ні; Належність МПВ до штучного: Ні; Екологічний стан: під ризиком; Точкові джерела забруднення: під ризиком; Дифузні джерела забруднення: можливо під ризиком; Гідроморфологічні зміни: без ризику; Несинтетичні забруднювачі: без ризику; Синтетичні забруднювачі: без ризику;

б) Антропогенні впливи (хімстан). Належність МПВ до істотно змінено: Ні; Належність МПВ до штучного: Ні; Хімічний стан: без ризику; Точкові джерела забруднення: під ризиком; Дифузні джерела забруднення: можливо під ризиком; Гідроморфологічні зміни: без ризику; Несинтетичні забруднювачі: без ризику; Синтетичні забруднювачі: без ризику.

Річка Вербова - ліва притока Висуні (басейн Дніпра). Довжина 48 км. Площа водозбірного басейну 457 км². Похил річки 1,8 м/км. Долина завширшки 0,8 км, завглибшки до 20 м. Річище звивисте (у пониззі дуже звивисте), завширшки пересічно 2 м. У верхній течії влітку дуже міліє, місцями пересихає. Стік річки зарегульований ставками. Використовується на зрошення. Вздовж річки є 6 ділянок залуження на площі 40,3 га. Згідно Водного Кодексу річка відноситься до малих річок.

Згідно Водного Кадастру р. Інгулець має наступні характеристики:

а) Антропогенні впливи (екостан). Тип масиву: UA_R_12_M_1_Si; Довжина масиву, км: 13.488817059; Код масиву: UA_M5.1.3_0926; Розмір масиву відповідно до площі: середня річка; Розташування масиву по висоті: на низовині. Геологія: силікатні; Екорегіон: Понтійська провінція; Належність МПВ до істотно змінено: Ні; Належність МПВ до штучного: Ні; Екологічний стан: під ризиком; Точкові джерела забруднення: під ризиком; Дифузні джерела забруднення: можливо під ризиком; Гідроморфологічні зміни: без ризику; Несинтетичні забруднювачі: без ризику; Синтетичні забруднювачі: без ризику;

б) Антропогенні впливи (хімстан). Належність МПВ до істотно змінено: Ні; Належність МПВ до штучного: Ні; Хімічний стан: без ризику; Точкові джерела забруднення: під ризиком; Дифузні джерела забруднення: можливо під ризиком; Гідроморфологічні зміни: без ризику; Несинтетичні забруднювачі: без ризику; Синтетичні забруднювачі: без ризику.

Нижче наведено відомості про стан поверхневих водних об'єктів на території громади за даними Екологічного паспорту. Зокрема у таблиці 2.1. наведено відомості про динаміку скидів зворотних вод та забруднюючих речовин ПрАТ "Інгулецький ГЗК", основного підприємства забруднювача поверхневих водних об'єктів на території громади. Таблиця 2.2. формує уявлення про типовий хімічний склад забруднюючих речовин, що потрапляють у водні об'єкти на території області та динаміку скидів за 2020-2022 р.р.

Таблиця 2.1

Динаміка скидання зворотніх вод та забруднюючих речовин на території громади, на основ

Найменуванн	Наявність	2020 р.	2021 р.	2022 р.
-------------	-----------	---------	---------	---------

я водокористувача-забруднювача	потужність (м³/добу), ефективність використання (використання потужності) очисних споруд*	об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис. м³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис. м³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис. м³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
р. Інгулець										
ПРАТ "Інгулецький ГЗК" м. Кривий Ріг	-	108,1	108,1	694,93	106,8	106,8	643,5216	Не звітувало		

* проектна потужність (м³/добу) / фактична потужність (м³/добу) / ефективність використання очисних споруд (%).

Таблиця 2.2
Скидання забруднюючих речовин із зворотними водами у поверхневі водні об'єкти, на основ

Забруднююча речовина, що скидається разом із зворотними водами	2020 рік	2021 рік	2022 рік
	обсяг забруднюючих речовин, тис. т	обсяг забруднюючих речовин, тис. т	обсяг забруднюючих речовин, тис. т
1	2	3	4
БСК5	2.1539	1.9925	1.8323
Нафтопродукти	0.038685	0.0355007	0.0293403
Завислі речовини	2.3931	2.2771	2.5667
Сухий залишок	163,755	161,3686	205,4639
Сульфати	36,2452	40,9387	41,2233
Хлориди	121,0422	150,9312	230,5138
Азот амонійний	0,6394	0,5392	0,3903
Феноли	0,0000445	0,0000339	0,0000533
Нітрати	5.5573	5.5071	5.4023

СПАР	0,0156429	0,0139237	0,015888
Залізо	0,036765	0,0367822	0,0392151
Мідь	0,0004485	0,0006021	0,0005056
Цинк	0,001546	0,0014928	0,0017957
Нікель	0,003488	0,003877	0,0034693
Хром 6+	0,0000032	0,0000017	0,0000024
Алюміній	0,0052804	0,0071915	0,0071143
Свинець	0,0000541	0,0000382	0,0000007
Кадмій	0,0000173	0,0000132	0,0000001
Кобальт	0,0000002	0,0000002	0,0000001
Карбамід	0,005019	0,0054648	0,0043312
Марганець	0,000047	0,0000513	0,0000245
Нітрити	0,2519	0,2197	0,2364
Фтор	0,000922	0,0053095	0,0040985
Ціаніди	0	0	0
Роданіди	0	0	0
ХСК	9,399	8,5025	8,560
Толуол	0	0	0
Фосфати	0,794592	0,7759055	0,7411315
Хром загальний	0,0012635	0,0013020	0,001163
Всього:	342,3408186	373,1640903	497,0371336

На території громади у с. Андріївка розташовано контрольний пункт спостереження за якістю води. Якісні показники стану води на 2021 рік, наведено у таблиці 2.3. Динаміку зміни вмісту основних показників якості наведено у таблиці 2.4

Таблиця 2.3

Якісний стан води в р. Інгулець в пункті спостереження с. Андріївка
(розташування створу 265 км), на основі

Дата	Температура, °C	Завислі речовини, мг/дм ³	Водневий показник, од.рН	Сухий залишок, мг/дм ³	Розчинений кисень, мгО ₂ /дм ³	БСК 5, мгО/дм ³
червень 2021	23.0	7.1	8.44	1522	8.70	3.7
травень 2021	17.2	7.6	8.55	1281	8.30	2.5
квітень 2021	7.3	5.6	8.68	1250	9.39	2.2

березень 2021	2.2	7.7	8.36	5870	9.71	4.2
лютий 2021	0.6	<5.0	8.20	7758	10.91	2.2
січень 2021	1.1	<5.0	8.08	7140	10.29	-

Таблиця 2.4
Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах водних об'єктів регіону за 2020 рік в с. Андріївка на основі

Показники вимірювання	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
с. Андріївка (суббасейн Нижнього Дніпра)												
Сухий залишок	3061	2821	2630	2954	3017	2697	2440	2407	3103	3869	3652	3500
Сульфат-іони	884	755	696,2	666,6	575,7	629,4	657,3	680,0	650,9	787,0	753,3	628,02
Хлорид-іони	920	860	794,9	992,4	1086,9	815,9	725,7	661,8	1060,2	1338,3	1262,5	1288,13
Амоній-іони	0,33	0,30	0,39	0,40	0,30	0,34	0,28	0,29	0,35	0,36	0,31	0,31
Залізо загальне.	0,06	0,08	0,10	0,15	0,16	0,18	0,12	0,19	0,20	0,20	0,18	0,14
ХСК	47,7	36,3	44,0	47,5	52,5	33,9	34,1	39,5	34,2	33,3	32,5	32,0
БСК5	7,5	5,7	4,9	4,4	5,4	4,5	5,1	4,6	3,3	3,3	2,8	3,1
Жорсткість	19,4	20,2	16,9	17,7	16,7	16,6	17,1	17,3	19,3	22,1	22,1	

За даними звітності за формою № 2ТП - водгосп (річна) за 2020 рік обсяг забору свіжої води по області становив 1011,94 млн куб м, в тому числі: – з поверхневих джерел – 924,18 млн куб м ; – з підземних – 87,76 млн куб м. [https://adm.dp.gov.ua/storage/app/uploads/public/612/75d/d47/61275dd475b65912867928.pdf]. В порівнянні з 2019 роком, забір води із природних водних об'єктів зменшився на 168,06 млн куб. м , у т. ч.: з поверхневих джерел зменшився на 110,82 млн куб. м; з підземних збільшився на 57,04 млн куб. м. Водоспоживання поверхневої води в 2020 році, в порівнянні з 2019 роком, зменшилось на 104,8 млн куб. м і становило 732,02 млн куб. м (в 2019 році – 836,8 млн куб. м). Споживання підземної води склало 33,12 млн куб. м (в 2019 році – 28,97 млн куб. м). Протягом 2020 року було використано: на виробничі потреби – 597,6 млн куб. м , на питні і санітарно-гігієнічні потреби – 121,99 млн куб. м , на зрошення – 32,11 млн куб. м води. Кількість води в оборотному та повторному водоспоживанні у 2020 році становила 4377,84 млн куб. м. Обсяг скинутих зворотних вод в поверхневі водні об'єкти зменшився на 110,29 млн куб. м (з 675,0 млн куб. м в 2019 році до 564,71 млн куб. м в 2020 році). Забруднених зворотних вод скинуто 127,7 млн куб. м (в 2019 році – 200,0 млн куб. м); з них 48,92 млн куб. м – без очистки; 78,81 млн куб. м – недостатньо очищених.

Згідно[<http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/1973/reports/5f6bf990c22ee99b735ee84e3f3f608f.pdf>] до впливу планованої діяльності ПРАТ «Інгuleцький ГЗК» на водне середовище відносяться дренажний вплив кар'єру на підземні водоносні горизонти, утворення в кар'єрі кар'єрних вод, використання частини кар'єрних вод на виробничі потреби кар'єру - в об'ємі 0,5 млн.м3/рік для знепилення у технологічних процесах кар'єру. Невикористаний об'єм дренажних вод із кар'єрного зумпфа (стаціонарного водозбірника) по герметичним трубопроводам перекачуються в хвостосховище з подальшим використанням в оборотному циклі збагачувальних фабрик ПРАТ «ІНГЗК».

Основні дані по водозабору з поверхневих водних об'єктів, наведено в таблиці 2.5. та на рис.2.8 за даними Держводагентства [<https://davr.gov.ua/>].

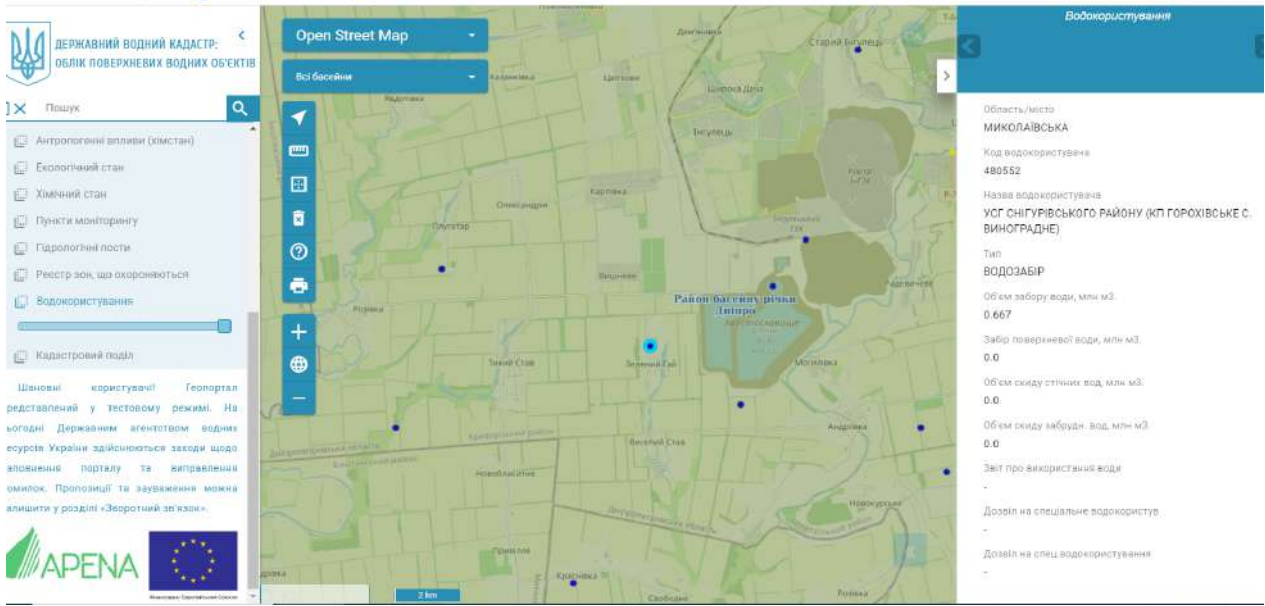

Рис.2.8. Розподіл основних підприємств, що здійснюють водозабір на території громади

Таблиця 2.5
Відомості про водозабір на території громади, на основі

	Характеристики	Схема розташування
1	Код водокористувача:480536 Назва водокористувача: УСГ Березнегуватського району (ФОП Кашичев В.В.) Тип:Водозабір Об'єм забору води, млн м3.: 0.301 Забір поверхневої води, млн м3.: 0.002 Об'єм скиду стічних вод, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду забруд. вод, млн м3.: 0.0	

2	Код водокористувача:480552 Назва водокористувача: УСГ Снігурівського району (КП Горохівське с. Новий Шлях) Тип:Водозабір Об'єм забору води, млн м3.: 0.667 Забір поверхневої води, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду стічних вод, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду забруд. вод, млн м3.: 0.0	
3	Код водокористувача:120160 Назва водокористувача: ПрАТ "Інгулецький ГЗК" Тип:Водозабір Об'єм забору води, млн м3.: 1.8 Забір поверхневої води, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду стічних вод, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду забруд. вод, млн м3.: 0.0	
4	Код водокористувача:480552 Назва водокористувача: УСГ Снігурівського району (КП Горохівське с. Горохівське) Тип:Водозабір Об'єм забору води, млн м3.: 0.667 Забір поверхневої води, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду стічних вод, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду забруд. вод, млн м3.: 0.0	
5	Код водокористувача:480552 Назва водокористувача:УСГ Снігурівського району (КП Горохівське с. Садове) Тип:Водозабір Об'єм забору води, млн м3.: 0.667 Забір поверхневої води, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду стічних вод, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду забруд. вод, млн м3.: 0.0	
6	Код водокористувача:480552 Назва водокористувача:УСГ Снігурівського району (Ф/г "Покровське") Тип:Водозабір Об'єм забору води, млн м3.: 0.667 Забір поверхневої води, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду стічних вод, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду забруд. вод, млн м3.: 0.0	
7	Код водокористувача:480552 Назва водокористувача: УСГ Снігурівського району (КП Горохівське с. Виноградне) Тип:Водозабір Об'єм забору води, млн м3.: 0.667 Забір поверхневої води, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду стічних вод, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду забруд. вод, млн м3.: 0.0	

8	Код водокористувача:480552 Назва водокористувача: УСГ Снігурівського району (КП Ватутіно с.Першотравневе) Тип:Водозабір Об'єм забору води, млн м3.: 0.667 Забір поверхневої води, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду стічних вод, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду забруд. вод, млн м3.: 0.0	
9	Код водокористувача:480552 Назва водокористувача: УСГ Снігурівського району (КП Калинівське с.Бурханівка) Тип:Водозабір Об'єм забору води, млн м3.: 0.667 Забір поверхневої води, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду стічних вод, млн м3.: 0.0 Об'єм скиду забруд. вод, млн м3.: 0.0	

На основі аналізу відкритих джерел даних видно, що можливі наслідки для територій із природоохоронним статусом, такі як забруднення ґрунтів, поверхневих та ґрунтових вод внаслідок інтенсивної господарської діяльності). Можлива подальша евтрофікація водних об'єктів, спричинена міграцією хімічних речовин зі сільськогосподарських угідь, забруднення ґрунтів пестицидами.

Зауважимо, що згідно ВКУ ст. 89 прибережні захисні смуги є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності. У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється: 1) розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво; 2) зберігання та застосування пестицидів і добрив; 3) влаштування літніх таборів для худоби; 4) будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, навігаційного призначення, гідрометричних та лінійних, а також інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів; 5) миття та обслуговування транспортних засобів і техніки; 6) влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо; 7) випалювання сухої рослинності або її залишків з порушенням порядку, встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища. Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватись, якщо при цьому не порушується її режим. Не придатні для експлуатації споруди, а також ті, що не відповідають встановленим режимам господарювання, підлягають винесенню з прибережних захисних смуг. У прибережних захисних смугах дозволяються реконструкція, реставрація та капітальний ремонт існуючих об'єктів.

Отже, стан поверхневих водних об'єктів характеризується антропогенним тиском зі сторони:

ПРАТ «ІГЗК». Хімічний склад річки Інгулець міняється зі зміною водного режиму річки в річному циклі і зміною водорясності в окремі роки. Висока мінералізація і жорсткість води річки Інгулець обумовлена природно-географічними умовами водозбору річки, а також скиданням в річку шахтних і промислових стоків. <http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/1973/reports/5f6bf990c22ee99b735ee84>

ezf3f608f.pdf);

с/г діяльності та станом житлово-комунального сектору. Існують проблеми забруднення водних об'єктів недостатньо очищеними стічними водами, внаслідок зношеності технологічного обладнання комунальних очисних споруд або взагалі їх відсутності; замулення, заростання та засмічення поверхневих водних об'єктів.

Таким чином, річка Інгулець давно перетворилася на складну водогосподарську систему. Мінералізація води може сягати навіть до 1000 мг/дм³. Через дуже велике забруднення річкової води рудниковими водами та промисловими стічними водами Криворізьким та Інгулецьким гірничо-збагачувальними комбінатами,

Крім того варто зауважити на небезпеку, пов'язану із військовою агресією, зокрема через те, що російські загарбники були змушені посилювати свою оборону і мінувати узбережжя річки Інгулець.

Якість питної води та її вплив на здоров'я населення. Відомо, що якісна питна вода визначає стан нашого здоров'я. За даними ВОЗ біля 80% захворювань людей пов'язані з якістю питної води. Внаслідок вживання неякісної питної води кожен рік біля 25% населення України (переважно дитячого) ризикують захворіти. Проблема забезпечення якісною питною водою відноситься до числа соціально значущих, оскільки вода безпосередньо впливає на стан здоров'я громадян і кардинально визначає ступінь екологічної та епідеміологічної безпеки. Несприятливий вплив неякісної питної води на людину може реалізовуватися в декількох напрямках: загальнотоксичний вплив, що викликає збільшення загальної захворюваності населення (збільшення захворювань неінфекційної природи: серцево-судинних, шлунково-кишкового тракту, ендокринних і ін.) та вплив на збільшення частоти алергічних захворювань, а також збільшення рівня новоутворень в організмі людини. Забрудненість водних об'єктів – джерел питного водопостачання специфічними хімічними речовинами токсичної дії і збудниками інфекційних захворювань при недостатній ефективності роботи очисних споруд з водопідготовки питної води обумовлює погіршення її якості, створює серйозну загрозу для здоров'я людей, обумовлює високий рівень їх захворюваності кишковими інфекціями, гепатитом, збільшує ризик дії на організм людини канцерогенних і мутагенних чинників.

Відставання України від розвинених країн за показниками середньої тривалості життя і високої смертності значною мірою пов'язане із споживанням неякісної питної води. Забруднюючі шкідливі речовини потрапляють у поверхневі водні об'єкти з недостатньо очищеними побутовими і промисловими зворотними водами, сільськогосподарськими поверхневими та зливовими стоками. До токсичних сполук, небезпечних для здоров'я людини, відносяться важкі метали, СПАР, пестициди, феноли, хлорорганічні сполуки тощо. Навіть після очистки та знезараження питної води токсичні речовини можуть залишатись та надходити у водопостачальну мережу. До того ж існуючі технології для знезараження питної води передбачають широке застосування хлору, внаслідок чого в питній воді утворюються токсичні і канцерогенні хлорорганічні сполуки, що мають кумулятивну дію. Забруднення питної води може виникати також в розподільчій мережі у зв'язку з незадовільним станом трубопроводів та їх високою аварійністю.

Неякісна питна вода є однією з причин зростання у населення таких захворювань, як виразкова хвороба шлунку, жовчнокам'яна хвороба, хвороби органів дихання. У процесі підготовки питної води для її знезараження здійснюється хлорування, в процесі якого утворюються токсичні речовини які можуть викликати порушення центральної нервової системи, негативно впливати на функцію нирок і печінки.

Контроль за якістю і безпечністю питної води, що надається для споживання населенню повинен бути забезпечений власниками водопроводів у відповідності

до вимог ДСанПіНу 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною", яким передбачено перелік показників, точки відбору проб та кратність досліджень. Водопостачання мешканцям громади ведеться як з поверхневих джерел, так і зі свердловин. Відомості про водопостачання та водовідведення в громаді наведено в таблицях 2.6, 2.7.

Таблиця 2.6.

Забезпеченість водопостачанням населених пунктів сільської ради

Населені пункти	Забезпеченість водопостачанням населених пунктів сільської ради, у тому числі			
	централізоване водопостачання з поверхневих джерел (де + - наявне)	централізоване водопостачання із свердловин (кількість свердловин)	Індивідуальні колодязі	Привізна вода
с. Вишневе	+			
с. Зелений Гай	+			
с.Карпівка	+			
с. Цвіткове	+			
с. Широка Дача	+			
с. Могилівка	+			
с. Розівка		1		
с. Тихий Став		2		
с. Дем'янівка		2		
с.Зелений Став		1		
с.Мирне		1		
с.Новомалинівка		4		
с.Олександрія		2		
с.Полтавка		2		
с.Червоне		2		
с.Плугатар		вода подається із свердловини с. Олександрія		
с.Широка Долина		1		
с.Яблунівка		1		
с.Явдотівка		1		
с.Казанківка				+
с. Малинівка				+
с. Андріївка				+
с.Городуватка				+
с. Веселий Став				+
с. Радевичеве			+	
Кількість населених пунктів	6	13	1	5

Таблиця 2.7.

Водопостачання та водовідведення у населених пунктах громади

Тип мережі (водопостачання, газопостачання, водовідведення)	Назва населеного пункту	Стан (потребує термінового ремонту, потребує ремонту але нетермінового, не потребує ремонту, відсутнє)
водопостачання	с. Андріївка	Привізна вода. Виготовлено ПКД на будівництво розвідних водопровідних мереж по селу
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Веселий Став	Привізна вода. Виготовлено ПКД на будівництво розвідних водопровідних мереж по селу
водовідведення		відсутнє

водопостачання	с. Вишневе	Централізоване водопостачання з поверхневих джерел - 5,6 км. Не потребує ремонту
водовідведення		відсутнє
газопостачання		протяжність - 6,6601 км
освітлення		протяжність - 1,95 км; кількість світлоточок - 31
водопостачання	с. Городуватка	Привізна вода.
водовідведення		відсутнє
газопостачання		відсутнє
освітлення		відсутнє
водопостачання	с. Дем'янівка	Централізоване водопостачання зі свердловин (2) - 1,2 км. Не потребує ремонту
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Зелений Гай	Централізоване водопостачання з поверхневих джерел - 4,7 км. Не потребує ремонту
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Зелений Став	Централізоване водопостачання зі свердловини (1) - 3,0 км. Потребує ремонту, але не терміново
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Казанківка	Привізна вода
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Карпівка	Централізоване водопостачання з поверхневих джерел - 8,8 км. Потребує ремонту
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Малинівка	Привізна вода
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Миколаївка	населений пункт знаходиться в санітарній зоні ПРАТ "ІНГЗК"
водовідведення		0
водопостачання	с. Мирне	Централізоване водопостачання зі свердловини (1) - 3,4 км. Не потребує ремонту
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Могилівка	Централізоване водопостачання з поверхневих джерел - 2,6 км. Потребує ремонту, але не терміново
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Новомалинівка	Централізоване водопостачання зі свердловин (4) - 5,0 км. Не потребує ремонту
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Олександрія	Централізоване водопостачання зі свердловин (2) - 3,7 км. Не потребує ремонту
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Плугатар	Централізоване водопостачання зі свердловини с. Олександрія - 3,884 км. Не потребує ремонту
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Полтавка	Централізоване водопостачання зі свердловин (2) - 2,3 км. Не потребує ремонту
водовідведення		відсутнє
газопостачання		відсутнє
освітлення		протяжність - 2,0 км
водопостачання	с. Радевичеве	Колодізна вода. Виготовлено ПКД на будівництво розвідних водопровідних мереж по селу
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Розівка	Централізоване водопостачання зі свердловини (1) - 5,7 км. Не потребує ремонту

водовідведення		відсутнє
водопостачання	с.Тихий Став	Централізоване водопостачання зі свердловин (2) - 7,8 км. Не потребує ремонту
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Цвіткове	Централізоване водопостачання з поверхневих джерел - 6,6 км. Не потребує ремонту
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Червоне	Централізоване водопостачання зі свердловин (2) - 3,1 км. Потребує ремонту
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Широка Дача	Централізоване водопостачання з поверхневих джерел - 6,958 км. Частина водоводу потребує ремонту
водовідведення		протяжність - 5,761 км
водопостачання	с. Широка Долина	Централізоване водопостачання зі свердловини (1) - 1,4 км. Не потребує ремонту
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Яблунівка	Централізоване водопостачання зі свердловини (1) - 1,29 км.
водовідведення		відсутнє
водопостачання	с. Явдотівка	Централізоване водопостачання зі свердловини (1) - 3,8 км
водовідведення		відсутнє

Зазначимо також, що до кінця 2023 року планується будівництво експлуатаційних свердловин в с. Зелений Гай, с. Цвіткове, с. Андріївка, с. Вишневе, с. Карпівка, с. Могилівка.

В 6 населених пунктах - с. Андріївка (2), с. Карпівка (1), Цвіткове(1), с. Дем'янівка (1), с. Червоне (1) та с. Розівка (1) встановлені модульні споруди для очистки води.

В с. Цвіткове (1), с. Зелений Гай (1), с. Карпівка (1) та с. Андріївка (2), с. Розівка (1) встановлені системи очистки води. До кінця 2023 року планується встановлення системи очистки води в с. Червоне -1, с. Дем'янівка - 1, с. Карпівка - 1, Широка Дача - 2 та встановлення модульних споруд в с. Карпівка -1, с. Широка Дача - 2

Мікробіологічна оцінка якості вод з огляду на епідемічну ситуацію. Протягом 2020 р. санітарно-гігієнічними лабораторіями ДУ "Дніпропетровський ОЛЦ МОЗ України" (<https://www.dolc.dp.ua/wpress/?p=19521>) за звітний період з 27.07.2023 по 03.08.2023 відібрано 35 проб питної води на контрольних та додаткових точках на фізико-хімічні та мікробіологічні показники. Проби води питної відповідають вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» та Державним санітарним нормам і правилам «Показники безпечності та окремі показники якості питної води в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуаціях іншого характеру», затвердженим наказом МОЗ України від 22 квітня 2022 року №683, окрім 13 проб, а саме: по м. Нікополь 8 проб не відповідають вимогам НД за перманганатною окиснюваністю та каламунтністю; по м. Кривий Ріг 5 проб з насосних станцій Радушанського водопровідного комплексу (РЧВ №1,2,3,4,5) не відповідають вимогам НД за вмістом суми ТГМ за рахунок дибромхлорметану. Але ці показники знаходяться на рівні багаторічних значень, без аномальних змін. Питання щодо якості питної води, що надається населенню з водозаборів на Каховському водосховищі залишається на подальшому контролі.

На території громади проводилось лабораторне дослідження проб питної води по санітарно - мікробіологічним та хімічним показникам: у 2022 році із 10 свердловин - 20 досліджень; 9 місяців 2023 року із 7 свердловин та 2 систем очистки води - 37 досліджень.

2.4. Атмосферне повітря

Перелік головних суб'єктів господарювання, які мають дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами в Карпівській територіальній громаді підприємства забруднювачі – найбільші платники екологічного податку: приватне акціонерне товариство «Інгулецький гірничо – збагачувальний комбінат»(zareєстроване в м.Кривий Ріг, діяльність здійснює на землях Карпівської територіальної громади), далі ПРАТ «Інгулецький ГЗК» - добування залізних руд. ПРАТ «Інгулецький гірничо – збагачувальний комбінат» відноситься до екологічно небезпечних об'єктів;

- приватне акціонерне товариство «Наdejда Л» (zareєстроване в м.Кривий Ріг, діяльність здійснює на землях Карпівської територіальної громади) - виробництво інших харчових продуктів, не віднесених до інших угруповань.

До складу ПРАТ «Інгулецький ГЗК» входять [http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/1973/reports/5f6bf990c22ee99b735ee84e3f3f608f.pdf]: - кар'єр з видобутку магнетитових кварцитів; - відвали пустих порід №№ 1, 2, 3; - дробильна фабрика, працююча за 4-х стадійною схемою дроблення до кінцевої фракції класу плюс 20 мм (13,5 %); - збагачувальні фабрики – РЗФ-1 (кульове подрібнення) і РЗФ-2 (рудне самоподрібнення); - хвостосховище; - цех технологічного автотранспорту по доставці руди до дробарок крупного дроблення і розкривних порід на відвали і перевантажувальні пункти; - залізничний цех, який здійснює транспортування розкривних порід у відвали і дамбу хвостосховища, а також забезпечує доставку концентрату зі складу готової продукції на станцію «Інгулець-Новий»; - електротехнічні об'єкти; - складське господарство та інші. Згідно [http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/1973/reports/5f6bf990c22ee99b735ee84e3f3f608f.pdf] ПРАТ «Інгулецький ГЗК» Відповідно до положень Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.96 р. №173, ПРАТ «ІНГЗК» класифікується як підприємство по видобуванню руд та нерудних копалин (кар'єри по видобуванню залізних руд відкритим способом з використанням вибухових засобів). Нормативні розміри санітарно-захисних зон підприємства складають:

- для кар'єру по видобутку залізних руд відкритим способом із застосуванням вибухових робіт (клас І А) – 1500 метрів,

- для відвалів розкривних порід гірничо-видобувної промисловості та хвостосховища – 300 метрів (п.8.33). Згідно даних [http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/1973/reports/5f6bf990c22ee99b735ee84e3f3f608f.pdf]. Інститутом ДП «ДПІ «Кривбаспроект» у 2017 р. розроблено проект «Отработка Ингулецкого месторождения карьером ЧАО «ИНГОК» в границах лицензионной площади. Расширение карьера со строительством объектов для его обслуживания по адресу: г. Кривой Рог, ул. Рудная, 47, промплощадка ЧАО «ИНГОК». Обоснование размеров санитарно-защитной зоны предприятия по вредным факторам, воздействующим на окружающую среду», 14147-0130-С331, том 9.1. За результатами розгляду матеріалів проекту надано позитивний висновок державної санітарно-гігієнічної експертизи від 07.05.2018р. №0602-123-20-4/20499, затверджений Головою Дерпродспоживслужби України. В умовах розвитку і просування гірничих робіт в кар'єрі і на відвалах №1 та №2, а також введенням в експлуатацію нового технологічного об'єкту – відвалу №5 – в проекті була скоригована межа санітарно-захисної зони, що раніше була затверджена висновком державної санітарно-гігієнічної експертизи від 12.11.2010р. № 05.03.02-07/87484 на підставі «Комплексный проект поэтапного развития горных работ и переработки минерального сырья до конца отработки Ингулецкого месторождения», у складі якого розроблений «Рабочий проект обоснования

размеров санитарно-защитной зоны предприятия по вредным факторам, воздействующим на окружающую среду, 2011 г.».

Всі зобов'язання щодо відселення мешканців сел. Степове і смт. Миколаївка із СЗЗ згідно «Рабочий проект обоснования размеров санитарно-защитной зоны предприятия по вредным факторам, воздействующим на окружающую среду, 2011 г.» комбінатом виконано у повному обсязі. Так, у 2010 р. ПРАТ «ІНГЗК» закінчив повне відселення мешканців, що фактично проживали у смт. Миколаївка. За період з 1999 р. по 2010 р. з смт. Миколаївка було відселено 1438 сімей. У 2016 р. ПРАТ «ІНГЗК» закінчив повне відселення мешканців, що фактично проживали у смт. Степове. Згідно із зазначеним проектом для ПРАТ «ІНГЗК» прийняті і обґрунтовані наступні розміри санітарно-захисної зони:

- збагачувальна фабрика – 1000 м (від крайніх джерел викидів основного виробництва),
- кар'єр – 500 м (від крайнього верхнього контуру, вздовж якого проводяться вибухові роботи),
- відвал №1,2 – 300 м (від підосви),
- проектований відвал №5 (з прогнозним терміном введення в експлуатацію - 2026р.) - 300м (від підосви),
- хвостосховище – 300 м (від підосви),
- залізничні шляхи – 100 м (від крайньої колії),
- службова автодорога – 50 м (від бровки дорожнього полотна).

Згідно з матеріалу проекту найближчі житлові будинки відносно основних технологічних об'єктів комбінату будуть знаходитись на відстані:

- від проектного контуру кар'єра - 500 м на північний захід (житловий масив КРЕС); 750 – 1000 м – на північний схід та 600 м на схід (смт. Широке), 850 м на південний схід (с. Радевичеве);
- від проектного контуру відвала №1 – 750 м на північ (Інгулець); 25
- від проектного контуру відвала №2 – 400-600 м на схід (с. Радевичеве), 950 м на південь (Могильовка).

Вплив на повітряне середовище планованою діяльністю в період 2018...2025 рр. пов'язаний з відпрацюванням Інгулецького родовища кар'єром ПРАТ «ІНГЗК» в межах ліцензійної площі. Джерелами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря є:

- бурові верстати, екскаваторні роботи в кар'єрі, бульдозерні роботи та робота технологічного автотранспорту в кар'єрі і на відвалах, зварювальні та газорізальні роботи в кар'єрі, вибухові роботи в кар'єрі.

Аналіз результатів розрахунку приземних концентрацій забруднюючих речовин, які створені стаціонарними джерелами викидів ПРАТ «ІНГЗК» на існуюче та проектне положення показав, що на межі санітарно-захисної зони та в житловій зоні без урахування та з урахуванням фонових концентрацій не спостерігається перевищення встановлених нормативів екологічної безпеки (ГДК).

Для зниження об'ємів викидів пилу в атмосферу проектом передбачені природоохоронні заходи по захисту повітряного басейну. Зниження об'ємів викидів пилу в атмосферу забезпечуються:

- зрошування водою екскаваторних забоїв і доріг, при формуванні відвалів №1, № 2 та при будівництві дамби хвостосховища;
- закріплення поверхні відвалів і автодоріг в кар'єрі водними розчинами зв'язуючих речовин;
- застосування водяної суміші при бурінні свердловин в скельних гірських породах буровими верстатами;

- оснащення перевантажувальних вузлів конвеєрних трактів аспіраційно-технічним устаткуванням в кар'єрі.

Для пригнічення пилу при виконанні масових вибухів на кар'єрі передбачений комплекс спеціальних заходів: підривання в умовах стиснутого середовища, внутрішня гідрозабійка свердловин з використанням поліетиленових рукавів, зволоження блоку водою перед вибухом, обробка поверхні блоку перед вибухом пилосв'язуючим розчином.

[<http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/1973/reports/5f6bf990c22ee99b735ee84e3f3f608f.pdf>]

В цілому по Дніпропетровській області викиди шкідливих речовин в атмосферу у 2021 році становили 537,6 тис. т, що на 2,9 тис. т (0,6 %) більше, ніж у 2020 році. У складі викинутих забруднюючих речовин оксиди вуглецю становлять 273,038 тис. т; діоксиди сірки – 55,121 тис. т; речовини у вигляді суспендованих твердих частинок – 56,927 тис. т; діоксиди азоту – 26,558 тис. т; тощо. Динаміка викидів загалом та їх щільність подана у таблицях 2.8., 2.9.

Таблиця 2.8

Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2022 рік та два попередніх

Показники	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	668	319	172
другої групи	189	89	45
третьої групи	479	230	127
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. т	534,656	537,6*	**
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т	16,7	16,8*	**
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	169,2	172,4*	**

* Попередні дані.

**статистична інформація відсутня

Таблиця 2.9

Динаміка викидів в атмосферне повітря

Роки	Викиди в атмосферне повітря, тис. т			Щільність викидів у розрахунк у на 1 км2, кг	Обсяги викидів у розрахунку на 1 особу, кг	Обсяг викидів на одиницю ВРП, т/млн грн
	Всього	у тому числі				
		стаціонарним и джерелами	пересувни ми джерелами			
2012	1173,077	961,947	211,13	36747	354,008	*
2013	1143,848	940,5	203,348	35831.45	346,608	*
2014	1037,075	855,775	181,3	26807,47	260,547	*

2015	876,6	723,9	152,6	22677,5	221,7	*
2016	833,0**	833,0	*	26093,0	256,9	*
2017	657,3**	657,3	*	20600,0	203,5	*
2018	614,3**	614,3	*	19200,0	191,6	*
2019	576,9**	576,9	*	18100,0	180,8	*
2020	534,7**	534,7	*	16700,0	170,2	*
2021	537,6**	537,6	*	16841,6	172,4	*

* - дані в органах Держкомстату відсутні.

** - без урахування викидів від пересувних джерел

В складі загального забруднення атмосферного повітря найбільш поширеними забруднюючими речовинами є сірки діоксид, оксид вуглецю, двоокис азоту, тверді частинки тощо.

У 2021 році підприємства добувної промисловості і розроблення кар'єрів викинули в атмосферу 142,2 тис. т (26,4 %) шкідливих речовин від загального обсягу викидів по області. Частина викидів від підприємств постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря у загальному обсязі викидів становить 9,1 %, від переробної промисловості – 62,8 %, від транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 0,5 %, підприємств, які спеціалізуються на водопостачанні, каналізації, поводженні з відходами – 0,9 %. Основними забруднювачами довкілля у 2021 році залишаються підприємства металургійної, добувної промисловості та виробники електроенергії. Найбільш екологічно небезпечними видами економічної діяльності є видобування металевих руд, виробництво електроенергії, чавуну, сталі та феросплавів [<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyi-monitoryng/regionalni-dopovid-pro-stan-navkolyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/>].

Детальний огляд показників якості повітря в межах Криворіжжя доступний за посиланням-

<https://www.krmisto.gov.ua/ua/rc/ecomon/avg/daily/cp/2001/mode/g/dt/2021-09-01/sh/45.html>.

Наразі Карпівською сільською радою збирається та передається інформація про забруднення атмосферного повітря в зоні впливу ПРАТ "ІНГЗК" на трьох ПАС, що розташовані: ПАС №1 - с. Карпівка, вул. Центральна (східна частина села); ПАС №2 - с. Вишневе (східна частина села); ПАС №3 - с. Зелений Гай (східна околиця). Також сільською радою розробляються ще проекти на встановлення двох нових постів автомазованого спостереження. Їх планують розмістити в селі Андріївка (в Андріївській СЗШ) та в селі Веселий Став⁶.

2.5 Радіаційний стан

За інформацією Дніпропетровського регіонального центру з гідрометеорології щодо радіоактивного забруднення атмосферного повітря Дніпропетровської області, радіаційна обстановка на території області в цілому була стабільною і знаходилася у межах природного радіаційного фону. Екстремально-високі рівні радіоактивного забруднення не спостерігалися. Рівень експозиційної дози гамма-випромінювання у 2021 році становив в середньому 13 мікрорентгенів на годину. Підвищений рівень гамма-фону

⁶<https://karpivka.otg.dp.gov.ua/diyalnist/ekologiya>

спостерігався на метеостанції Чаплино у червні – 20 мкР/год, січень, лютий, березень, вересень – 19 мкР/год. Перевищення контрольного рівня – 25 мкР/год – у 2021 році не було.

На території Дніпропетровській області протягом 2021 року випадків перевищень контрольних рівнів сумарної бета-активності в пробах атмосферних випадінь виявлено не було.

Щільність випадів техногенних радіонуклідів знаходилась на рівні попередніх років. Концентрація радіоактивних елементів як природного, так і штучного походження в приземному шарі атмосфери утримується на сталому рівні. Можна очікувати подальше зменшення концентрації штучних радіонуклідів в повітрі як за рахунок їх природного розпаду, так і їх подальшого заглиблення у ґрунт.

За даними метеостанції Кривий Ріг, на 25.10.2023, 18:00 Потужність експозиційної дози складала 14 мкР/год (122 нЗв/год)[<https://www.meteo.gov.ua/ua/>].

2.6 Стан здоров'я мешканців

Стан здоров'я населення оцінюється, зокрема за тенденцією та кількістю вперше зареєстрованих випадків захворювань, структурою населення, загальною кількістю захворюваності тощо. Актуальні дані по кількості і розподілу населення в громаді наведено в таблиці 2.10, за окремими населеними пунктами у таблиці 2.11.

Таблиця 2.10

Відомості про розподіл населення

	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Загальна к-сть населення	6 338,00	6 067,00	5 944,00
у тому числі:			
- жінок	2 972,00	3 020,00	2 952,00
- чоловіків	3 366,00	3 047,00	2 992,00
у тому числі:			
- дітей дошкільного віку	300,00	319,00	212,00
- дітей шкільного віку	877,00	795,00	781,00
- пенсіонерів	1 480,00	1 322,00	1 506,00
- працездатних громадян	3 681,00	3 631,00	3 445,00
- у тому числі:			
- віком 18-35-років	1 407,00	1 387,00	1 311,00
- віком 35-50 років	1 374,00	1 352,00	1 317,00
- віком 50-60 років	900,00	892,00	883,00
Середній вік населення	43,30	42,60	44,70
Міграція населення			
кількість вибулих за рік	160,00	186,00	24,00
кількість прибулих за рік	123,00	112,00	32,00
Народжуваність/смертність			
Народилося	44,00	22,00	22,00
Померло	136,00	83,00	106,00

Таблиця 2.11.

Кількість населення в громаді в розрізі населених пунктів

	0 – 3 роки в	4 – 6 років	7 – 14 років	15 років	16 – 17 років	18 – 54 років	55 – 59 років	60 – 70 років	Більше 70 років	Станом на 01.01.2020
с. Вишневе	5	8	35	2	3	117	16	33	15	234
с. Зелений Гай	4	8	46	4	9	129	18	32	19	269
с.Карпівка	21	31	91	8	18	397	52	129	99	846
с. Розівка	1	5	10	1	2	80	10	20	14	143
с. Тихий Став	12	15	65	4	13	279	20	63	62	533
с. Цвіткове	3	9	11	2	2	90	15	35	28	195
с. Широка Дача	9	18	80	7	16	361	45	130	81	747
с. Дем'янівка	1	1	1	0	1	40	6	16	9	75
с.Зелений Став	0	5	7	1	2	60	5	21	15	116
с.Казанківка	0	0	0	0	1	7	0	1	3	12
с.Мирне	3	6	16	3	5	70	8	16	10	137
с.Малинівка	0	1	0	0	0	11	0	4	0	16
с.Новомалинівка	7	6	37	4	3	169	18	63	44	351
с.Олександрія	5	8	29	6	7	196	19	49	38	357
с.Полтавка	5	6	23	3	0	77	11	20	15	160
с.Червоне	0	4	22	3	5	85	4	31	17	171
с.Плугатар	2	0	9	0	2	28	2	1	1	45
с.Широка Долина	1	0	6	0	4	41	1	10	16	79
с.Яблунівка	3	4	8	1	3	50	6	12	10	97
с.Явдотівка	8	7	39	2	9	175	15	31	17	303
с. Миколаївка *						4				4
с. Андріївка	15	31	79	6	17	417	50	127	67	809
с. Могилівка	6	3	21	2	7	120	19	19	14	211
с. Радевичеве	5	4	36	5	4	169	17	63	28	331
с.Городуватка	0	0	0	0	0	7	2	3	2	14
с. Веселий Став	2	2	9	0	0	38	4	14	11	80
ВСЬОГО, чол	118	182	680	64	133	3218	363	943	637	6338
ВСЬОГО, %	1,86	2,87	10,73	1,01	2,1	50,77	5,73	14,88	10,05	100
	0 – 3 роки в	4 – 6 років	7 – 14 років	15 років	16 – 17 років	18 – 54 років	55 – 59 років	60 – 70 років	Більше 70 років	Станом на 01.01.2020

Демографічна ситуація в громаді залишається незадовільною: народжуваність зменшилась та склала 22 особи (2022 рік) проти 44 (2020 рік). Природний приріст населення є від'ємним. Від'ємний приріст населення громади цілком повторює тренди і області та району загалом за даними Держстату⁷(таблиці 2.12, 2.13).

Таблиця 2.12.
 Формування приросту (скорочення) чисельності населення у Криворізькому районі Дніпропетровської області у січні 2022 року

у січні 2022 року	Загальний приріст, скорочення (-)	У тому числі (осіб)	
		природний приріст, скорочення (-)	міграційний приріст, скорочення (-)
Дніпропетровська область	-3334	-3668	-334
Криворізький район	-870	-912	42

⁷ <http://www.dneprstat.gov.ua/statinfo/ds/>

Таблиця 2.13.

Кількість живонароджених, померлих у Криворізькому районі Дніпропетровської області у січні 2022 року

у січні 2022 року(осіб)	Кількість живонароджених	Кількість померлих	Природний приріст, скорочення (–)
Дніпропетровська область	1351	5019	–3668
Криворізький район	333	1245	–912

Наявні статистичні дані говорять про такі загальні тенденції в області та громаді як зниження народжуваності, підвищення показника смертності, підвищення питомої ваги населення старшого пенсійного віку, зниження середньої очікуваності тривалості життя.

В громаді складається загроза старіння населення, наразі частка пенсіонерів складає 25,13% (2022 рік), проти 23,35% (2020 рік). У той же час частка працездатного населення скорочується -57,47% (2022 рік) проти 58,08% (2020 рік). Скорочення економічно активного населення призводить до ще більшого зростання рівня навантаження на населення працездатного віку. За шкалою ООН старим населення вважається тоді, коли частка людей у віці понад 65 р. становить більше 7%. Для громади, яка прагне розвиватися, такий сценарій є загрозливим.

Окрім того, для здоров'я населення становлять потенційну загрозу промислові підприємства, які функціонують на території громади та в Криворізькому районі загалом. Аналіз залежності здоров'я населення від ступеня забруднення навколишнього середовища дозволив визначити рівні, при яких відзначаються ті чи інші порушення здоров'я. Встановлено, що при 1,5-2 кратному збільшенні ГДК хімічних речовин в атмосферному повітрі, реєструються достовірні зрушення імунологічних, біохімічних і фізіологічних параметрів організму людини. Статично значимі зрушення показників захворюваності (поширеності та тяжкості перебігу хвороби) реєструються при рівні забруднення, що перевищує допустимий в 2 - 3 рази (Кобець Г.П., Зінгер Ф.Х., Кальянов А.В. і ін., 1994). Подальше збільшення ступеня забруднення (в 4 і більше разів) обумовлює зміни показників захворюваності хронічними видами патології, а при 6-ти кратному і більшому перевищенні гігієнічних нормативів, відзначається збільшення частоти множинної і поєднаної патології.

Підвищення ступеня забруднення об'єктів навколишнього середовища обумовлює формування підвищеного ризику розвитку випадків інших захворювань. Згідно з даними Є.І. Гончарук (1997 г.), із забрудненням навколишнього середовища пов'язано близько 20% всіх випадків захворювань і 60% неправильного фізичного розвитку, а також більше половини випадків смерті.

Так, наявність на території таких підприємств як Інгулецький ГЗК, що зумовлює значні викиди в атмосферне повітря шкідливих забруднюючих речовин та пилу і, як наслідок, високе забруднення повітря в селитебній зоні. Цьому сприяє також несприятливе розташування промислових підприємств відносно до напрямків переважаючих вітрів, наявність застарілих технологій, використання на підприємствах недостатньо ефективних пиловловлюючих установок тощо. Потрапляння забруднюючих речовин в організм людини до органів дихання. До складу пилу можуть входити особливо небезпечні частинки, такі як свинець, кадмій, ртуть, діоксини. На населення, що мешкає поблизу промислових підприємств, можуть мати вплив сполуки речовин, що утворюються в результаті технологічних процесів. Крім того, однією з найбільш актуальних і невирішених проблем сьогодення є оцінка забруднення повітря твердими частками пилу (PM10

та РМ2.5), які можуть знаходитися в атмосферному повітрі протягом багатьох днів, тижнів та переноситися на великі відстані. Стан атмосферного повітря загалом по Дніпропетровській області та в Криворізькому районі зокрема зумовлює складну ситуацію, пов'язану із хворобами органів дихання, що підтверджують дані Держстату [<http://www.dneprstat.gov.ua/statinfo/ds/>] (таблиця 2.14).

Таблиця 2.14
 Показники захворюваності населення Дніпропетровської області

	усього	Кількість уперше зареєстрованих випадків захворювань, тис.								
		у тому числі								травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин
		новоутворення	хвороби нервової системи ¹	хвороби системи кровообігу	хвороби органів дихання	хвороби шкіри та підшкірної клітковини	хвороби кістково-м'язової системи і сполучної тканини	хвороби сечостатевої системи	уроджені аномалії (вади розвитку), деформації та хромосомні порушення	
1995	2992,5	33,5	288,7	113,8	1496,9	211,3	143,2	141,6	3,2	234,6
1996	2594,5	30,5	276,9	124,2	1094,4	212,8	145,9	154,1	3,8	218,1
1997	2660,7	33,0	282,6	131,2	1176,9	208,0	151,4	158,4	3,7	184,2
1998	2729,8	36,9	311,3	144,1	1139,1	211,4	172,8	176,7	3,8	185,3
1999	2787,4	37,2	67,4	148,0	1215,2	193,2	177,3	165,2	4,4	179,5
2000	2800,2	36,3	61,7	150,4	1244,6	186,5	178,6	178,6	4,4	174,3
2001	2774,6	37,0	61,9	184,1	1130,1	190,0	185,7	207,4	4,6	167,4
2002	2731,4	36,5	60,2	179,9	1079,8	181,1	191,8	209,5	4,6	165,2
2003	2734,9	37,3	58,9	176,7	1110,5	176,9	182,6	212,9	4,0	168,1
2004	2709,7	37,8	56,4	178,3	1081,4	170,6	178,4	232,0	4,1	165,2
2005	2812,0	38,4	56,5	184,8	1156,1	170,5	189,1	240,7	3,9	170,2
2006	2729,7	40,9	54,4	190,6	1072,1	162,6	183,0	253,8	3,9	171,4
2007	2780,5	40,3	51,9	191,3	1125,2	165,9	185,6	248,6	3,8	166,1
2008	2794,7	40,7	54,2	191,9	1108,2	166,7	193,9	261,4	3,8	159,5
2009	2882,4	39,7	53,4	196,3	1180,2	171,2	201,1	262,3	4,5	145,4
2010	2888,3	42,7	51,6	185,4	1183,4	174,7	190,0	276,9	4,3	151,4
2011	2807,9	43,0	49,9	179,1	1160,2	170,8	178,3	257,2	4,2	149,4
2012	2652,9	43,2	50,1	190,6	1055,2	162,3	167,2	236,8	4,5	154,9
2013	2771,6	44,8	49,5	205,0	1082,9	169,1	191,9	248,6	4,7	152,2
2014	2802,2	44,0	51,2	202,4	1122,7	165,1	191,6	253,3	5,2	152,9
2015	2789,1	45,9	53,2	192,9	1114,4	170,8	195,6	264,2	4,7	152,0
2016	2899,7	44,1	54,8	199,3	1200,5	180,7	202,1	270,4	4,4	145,5
2017	2875,0	42,4	57,2	201,4	1157,6	200,3	201,2	264,9	3,9	143,2

¹ Згідно з МКХ-10, починаючи з 1999р., з класу хвороб нервової системи і органів чуття вилучені і сформовані в окремі класи хвороби ока та його придаткового апарату і хвороби вуха та соскоподібного відростка.

© Головне управління статистики у Дніпропетровській області, 2018

Основними причинами смертності загалом по області лишаються хвороби системи кровообігу (таблиця 2.15).

Таблиця 2.15
Кількість померлих за причинами смерті у січні 2022 року

Кількість померлих за причинами смерті у січні 2022 року

	Коди причин смерті за МКХ-10	Осіб
Усього	A00–U85	5019
Клас I. Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	A00–B99	72
з них		
туберкульоз	A15–A19	20
хвороба, зумовлена вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ)	B20–B24	48
Клас II. Новоутворення	C00–D48	558
з них злоякісні	C00–C97	554
Клас III. Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	D50–D89	2
Клас IV. Ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин	E00–E89	11
з них цукровий діабет	E10–E14	7
Клас V. Розлади психіки та поведінки	F01–F99	2
з них розлади психіки та поведінки внаслідок вживання алкоголю	F10	–
Клас VI. Хвороби нервової системи	G00–G98	19
Клас IX. Хвороби системи кровообігу	I00–I99	3331
з них		
ішемічна хвороба серця	I20–I25	2414
алкогольна кардіоміопатія	I42.6	75
цереброваскулярні хвороби	I60–I69	374
Клас X. Хвороби органів дихання	J00–J98	146
з них грип і пневмонія	J10–J18	103
Клас XI. Хвороби органів травлення	K00–K92	251
з них алкогольна хвороба печінки	K70	12
Клас XII. Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	L00–L98	8
Клас XIII. Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	M00–M99	5
Клас XIV. Хвороби сечостатевої системи	N00–N98	28
Клас XV. Вагітність, пологи та післяпологовий період	O00–O99	–
Клас XVI. Окремі стани, що виникають у перинатальному періоді	P00–P96	5
Клас XVII. Природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	Q00–Q99	3
Клас XVIII. Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при клінічних і лабораторних дослідженнях, не класифіковані в інших рубриках	R00–R99	46
Клас XX. Зовнішні причини смерті	V01–Y89	251
з них		
транспортні нещасні випадки	V01–V99	20
випадкове утоплення та занурення у воду	W65–W74	3
нещасні випадки, спричинені дією диму, вогню та полум'я	X00–X09	12
випадкове отруєння, спричинене отруйними речовинами (крім алкоголю)	X40–X44, X46–X49	24
випадкове отруєння та дія алкоголю	X45	40
навмисне самоушкодження	X60–X84	48
наслідки нападу з метою убивства	X85–X99,	
чи нанесення ушкодження	Y00–Y09	23
Клас XXII. Коди для особливих цілей	U00–U85	281
COVID-19, вірус ідентифікований	U07.1	281
COVID-19, вірус неідентифікований	U07.2	–

© Головне управління статистики у Дніпропетровській області, 2022

Окрім того, з початком 2022 року збільшилася еміграція населення з території громади через військову агресію росії, а також наближеність громади до територій активних бойових дій.

2.7 Земельні ресурси та ґрунти

Загальна площа Карпівської громади – 38413,4 га (384,134км²). Більша частина території громади (близько 80%) – землі сільськогосподарського призначення (рис. 2.9, таблиця 2.16), що свідчить про надзвичайно високий рівень сільськогосподарського освоєння.

На території громади представлені основні типи ґрунтів Дніпропетровської області. На більшій частині території громади це чорноземи звичайні малогумусні та чорноземи південні малогумусні. На рисунку 2.10 наведено розміщення агровиборничих груп ґрунтів в межах Карпівської громади згідно даних публічної кадастрової карти [<https://map.land.gov.ua>]. Основні агрохімічні характеристики ґрунтів та їх частка в межах області наведено у таблицях 2.17-2.21 [<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyi-monitoryng/ekologichni-pasporty/>].

Таблиця 2.16
Розподіл земель в Карпівській громаді

Тип використання земель	Площа (кв.км)
Площа громади (усього земель), кв. км	384,14
у тому числі:	
землі сільськогосподарського призначення	314
землі житлової та громадської забудови	11,52
землі оздоровчого призначення	0
землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення	0
землі рекреаційного призначення	0
землі історико-культурного призначення	0,54
землі лісгосподарського призначення	12,91
землі водного фонду	4,61
землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	37,13
	4,33

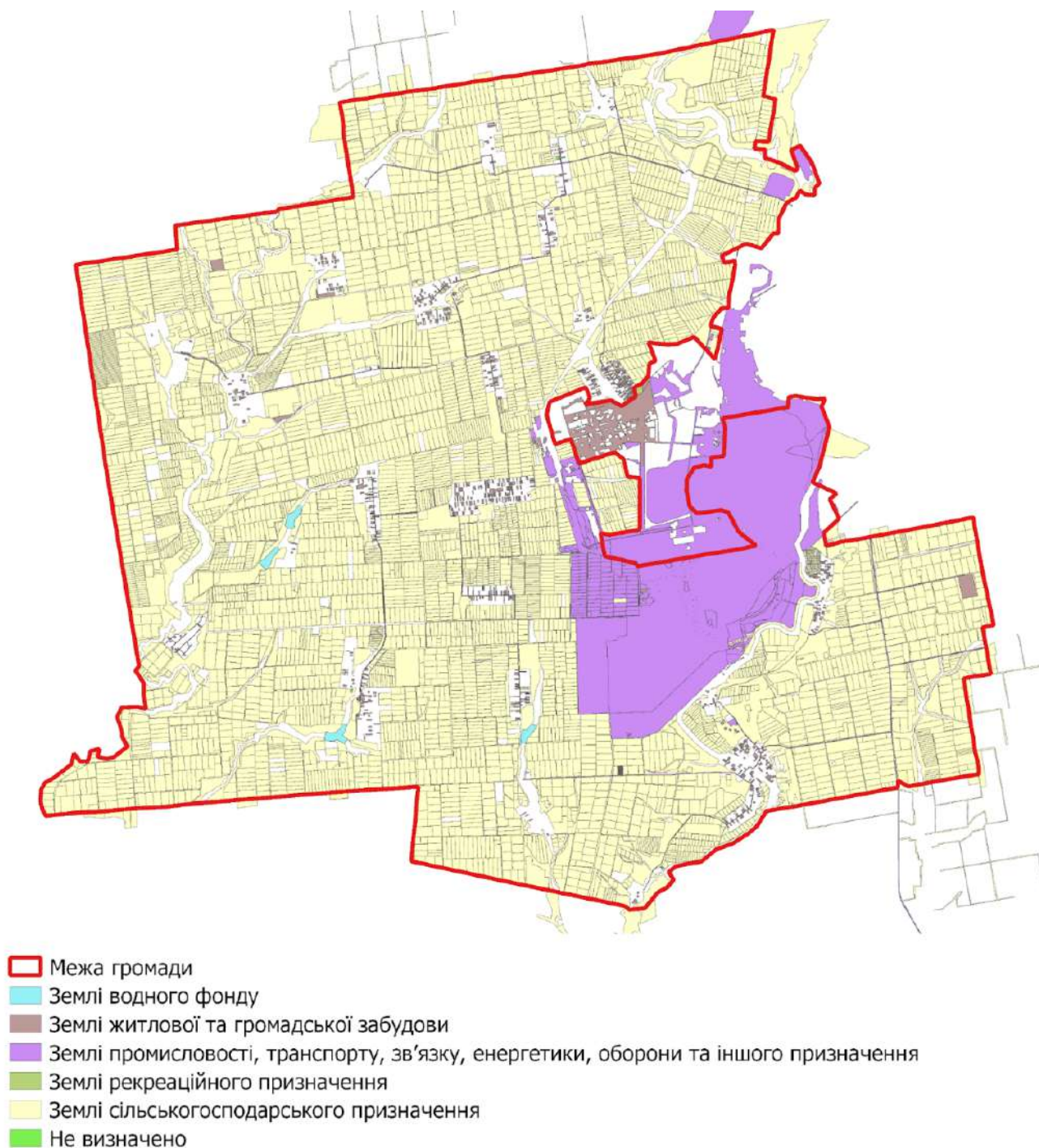

Рис.2.9 Розподіл земельних ділянок в Карпівській громаді

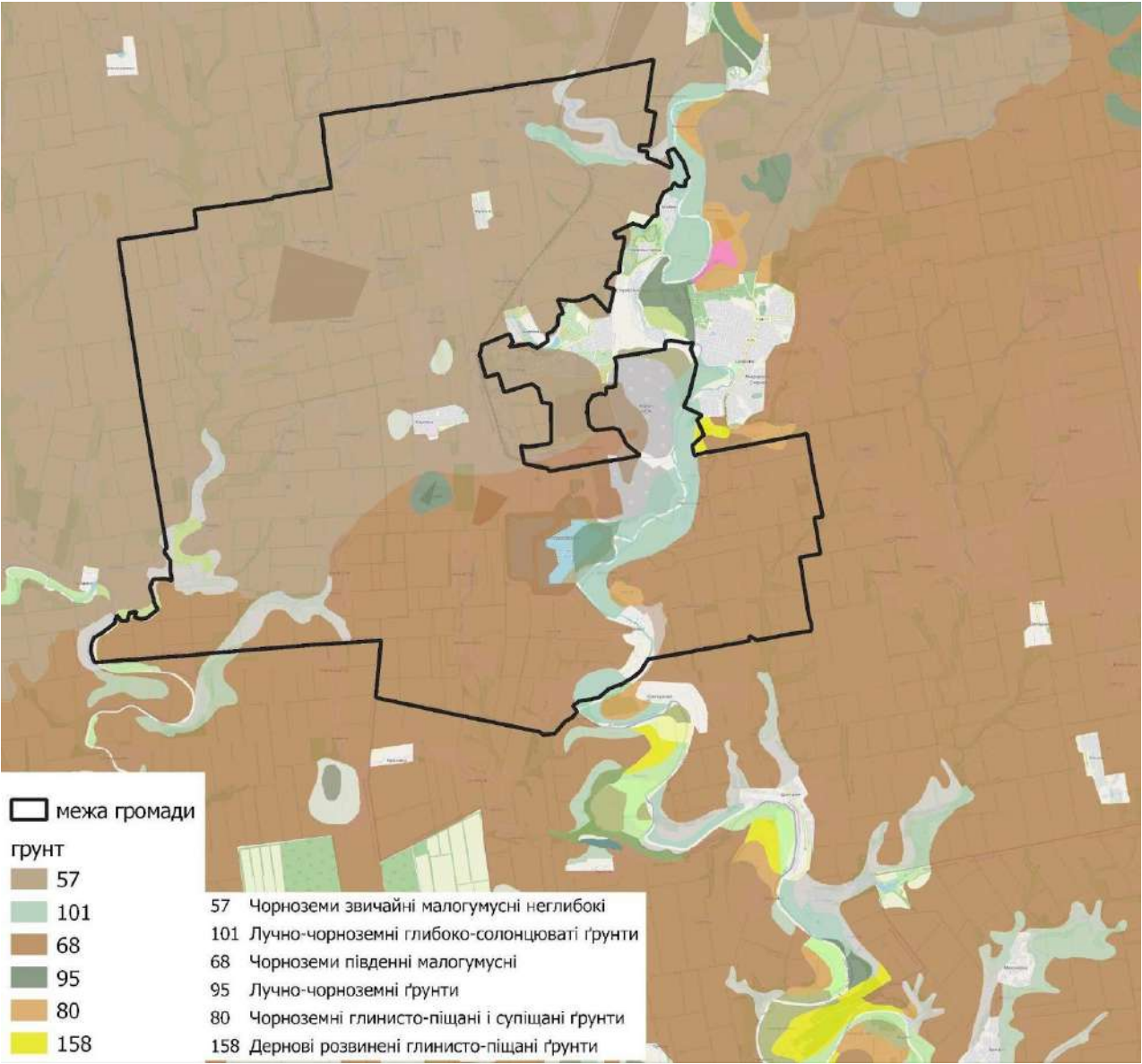

рис.2.10. Агровиробничі групи ґрунтів згідно даних Публічної кадастрової карти [\[https://map.land.gov.ua\]](https://map.land.gov.ua)

Таблиця 2.17
Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, %
дуже низький < 1,1	низький 1,1-2,0	середній 2,1-3,0	підвищений 3,1-4,0	високий 4,1-5,0	дуже високий > 5,0	
0,1	2,8	13,4	40,3	38,7	4,7	3,77

Таблиця 2.18
Характеристика ґрунтів за вмістом азоту, що легко гідролізується

Площа ґрунтів, %				Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Корнфілд)
дуже низький < 100	низький 101,0-150,0	середній 151,0-200,0	підвищений > 200	
18,0	59,1	16,9	6,0	131,8

Таблиця 2.19
Характеристика ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту
дуже низький < 5	низький 5-8	середній 9-15	підвищений 16-30	високий 31-60	дуже високий > 60	
2,63	6,59	19,0	58,91	11,87	1,0	20,43

Таблиця 2.20
Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук фосфору

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький < 20	низький 21-50	середній 51-100	підвищений 101-150	високий 151-200	дуже високий > 200	
0,1	1,8	17,2	57,2	21,3	2,4	129,6

Таблиця 2.21
Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук калію

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький ≤ 20	низький 21-40	середній 41-80	підвищений 81-120	високий 121-180	дуже високий > 180	
-	0,1	5,5	31,8	50,3	12,3	144,3

Високі агрохімічні якості ґрунтів, подані вище, зумовили особливості використання території – надмірну розораність. Землекористування в Карпівській громаді супроводжується високим рівнем розорюваності схилівих земель, розширенням посівних площ просапних культур. Структура використання земель сільськогосподарського призначення за останні роки значно змінилась: в польових сівоzmінах пріоритетними стали озима пшениця, соняшник, ярові зернові, рапс та інколи кукурудза, бобові (горох). Практично відсутні овочеві, кормові сівоzmіни. Повністю відсутні ґрунтозахисні сівоzmіни. В основному обробітку ґрунту переважає дискування колісними агрегатами на глибину 12-18 см, на глибину 20-25 см сформовано ущільнені горизонти ґрунту, які затримують водонакопичення, аерацію та кореневе проникнення рослин, волога накопичується у верхніх 0-50(60)

см горизонтах ґрунту та в результаті капілярного підняття досить швидко зменшується запас вологи в ґрунті.

До основних джерел забруднення сільськогосподарських угідь відносять забруднення ґрунтів важкими металами, пестицидами, нітратами, радіоактивними елементами. Головною причиною забруднення ґрунтів є наднормативне внесення отрутохімікатів, мінеральних добрив. Застосування великих доз добрив може погіршити якість продукції, ґрунтових вод, що зумовлює забруднення близьких річок і водойм. Використання мінеральних добрив дало змогу певною мірою підвищити врожайність культур, однак подальше збільшення їх доз уже не сприятиме її зростанню, що буде пов'язано із зменшенням запасів гумусу в ґрунті [\[https://mepr.gov.ua/wp-content/uploads/2023/01/Natsdopovid-2021-n.pdf\]](https://mepr.gov.ua/wp-content/uploads/2023/01/Natsdopovid-2021-n.pdf)

Особливо небезпечне неправильне або надмірне використання пестицидів. Причому деяка їх частина трансформується, тобто виникають нові токсичні речовини (вторинна токсикація).

Великої шкоди родючості чорноземів в області завдає також водна ерозія, причинами якої є велика розораність сільськогосподарських угідь, насиченість сівозмін просапними культурами, невиконання протиерозійних заходів на схилах. Кліматичні особливості (часті відлиги, різка зміна температури під час весняного сніготанення, весняні суховії, зливовий характер опадів в талий період), а також неправильне розміщення доріг та інших лінійних об'єктів на місцевості сприяють інтенсивному розвитку ерозійних процесів. Водна ерозія ґрунтів проявляється в усіх районах області на схилах, що перевищують ухил 0,5 градуса. Частина земель громади на сьогодні потребує консервації (рис.2.11.)

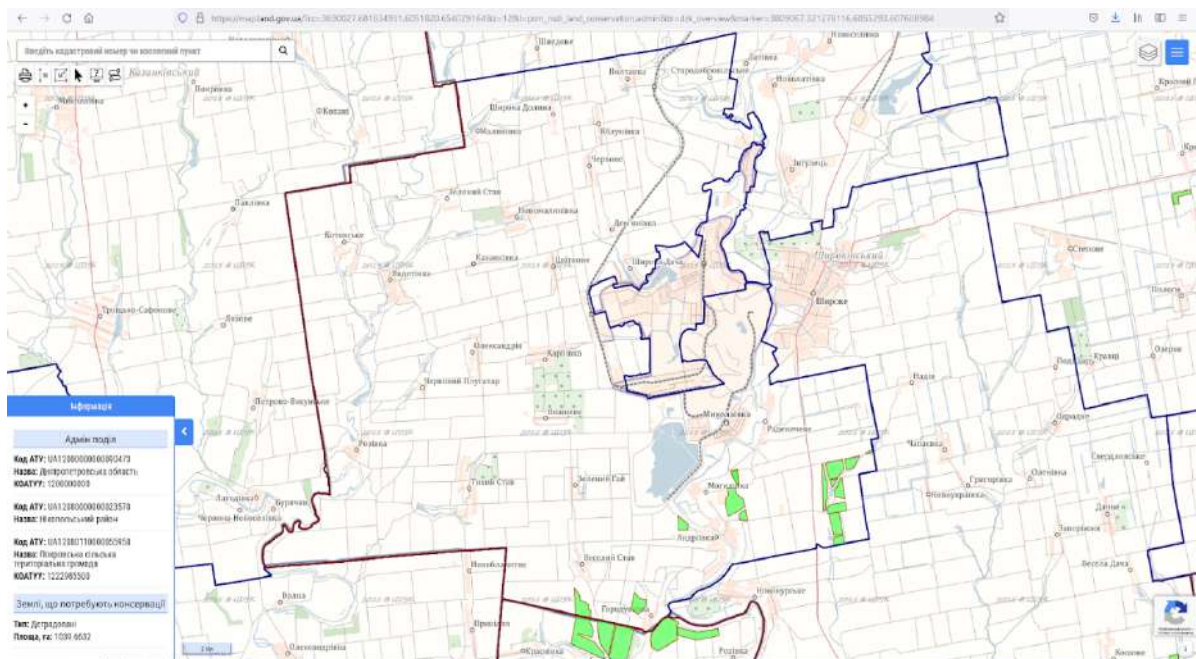

рис.2.11. Схема розташування земель, що потребують консервації згідно [https://map.land.gov.ua]

У такому випадку є загроза того, що під час злив та стрімкого танення снігу, води поверхневого стоку будуть призводити до росту ярів на верхніх частинах схилів та відкладання змитого ґрунту – біля їх підніжжя. Обидва процеси призводять до втрати придатних для сільськогосподарського використання ґрунтів, а потрапляння змитого ґрунту у водойми забруднює їх рештками

пестицидів та мінеральних добрив. У цьому плані гостро постає питання дотримання чинних норм щодо ведення рослинництва на схилах до 3, від 3 до 5 і вище 5 градусів. Важливо проводити моніторинг за появою нових ярів та мотивувати землевласників проводити заходи щодо регулювання поверхневого стоку, а на землях громади, особливо у верхів'ях схилів за потреби влаштовувати бар'єри у вигляді валів, відвідних каналів як земляних, так і залізобетонних, регулярно проводити догляд за існуючими протиерозійними спорудами. Важливу роль в цьому відіграють водорегулюючі лісосмуги [Природоорієнтоване повоєнне відновлення: Мирноградська громада, 2023].

Звертаємо увагу, на те що згідно ЗУ "Про охорону" ст. 47 забороняється розорювання схилів крутизною понад 7 градусів (крім ділянок для залуження, залісення та здійснення ґрунтозахисних заходів). На схилах крутизною від 3 до 7 градусів обмежується розміщення просапних культур, чорного пару тощо. Оскільки, в межах цілі 1.3. передбачається збільшення виробництва валової продукції сільського господарства, то мають бути обов'язково враховані проблеми розораності територій, в тому числі шляхом побудови в складі стратегічної екологічної оцінки та/або аналізу існуючого стану в складі підготовки містобудівної документації, карти ухилів на території громади із визначенням обмежень та можливостей щодо ведення тих чи інших видів діяльності за різними факторами.

Втім, відомостей про поширеність процесів деградації земель на сільськогосподарських угіддях Дніпропетровської області на 2022 рік не надано - Головним управлінням держгеокадастру у Дніпропетровській області статистичний облік не ведеться [<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyi-monitoring/ekologichni-pasporty/>].

Також суттєвим чинником антропогенного впливу на земельні ресурси є гірничо-видобувна промисловість. Розробка корисних копалин відкритим способом потребує проведення розкривних робіт, що призводить до порушення земель. Значна частина земель промисловості знаходиться під кар'єрами, відвалами та забруднена різноманітними відходами.

Згідно [<http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/1973/reports/5f6bf990c22ee99b735ee84e3f3f608f.pdf>] об'єкти ПРАТ «ІНГЗК» розміщені на території площею 4391,9002 га земель, у тому числі: кар'єр – 605,3 га, відвали розкривних порід – 748,3 га, хвостосховище – 977,5 га. Родючий шар ґрунту на ділянках на північ від кар'єру у напрямку його розвитку практично відсутній: територія порушена відкритими і підземними гірничими роботами минулих років. По трасі проєктованої залізничної колії та проєктованої службової автомобільної дороги родючий шар ґрунту відсутній. Відповідно до [<http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/1973/reports/5f6bf990c22ee99b735ee84e3f3f608f.pdf>] проєктом передбачався санітарно-гігієнічний напрямок рекультивації відвалів, що полягає в створенні, на площах зайнятих висотними відвалами, ділянок природоохоронного призначення - протиерозійні лісонасадження. Відомості щодо реалізації запланованих заходів станом на момент розроблення Звіту по CEO відсутні.

2.8. Біорізноманіття

За даними Регіональної доповіді про стан навколишнього середовища [<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyi-monitoring/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/>] на території Дніпропетровської області розвинені різноманітні типи байрачних лісів, балкові

ландшафти з осередками ендемічної степової флори та фауни. У долинах степових річок і балках на поверхню виходять кристалічні породи, на яких формуються своєрідні біогеоценози. У долинах малих річок формуються багаті біологічним різноманіттям заплавно-борові та водно-болотні комплекси.

На території області зареєстровано 356 видів адвентивних судинних рослин. Частина їх є інвазійними видами, які добре пристосувалися до місцевих умов, є постійними у складі природних рослинних угруповань, а, іноді і заміщують домінантні види у цих угрупованнях. У Дніпропетровській області понад 40 років тому почалася робота з охорони рослинного світу. Першим юридичним документом з охорони рослинності був список рідкісних та зникаючих рослин (54 види), затверджений рішенням Дніпропетровського облвиконкому від 09.10.1979 № 568. У 1998 році був складений "Червоний список видів рослин Дніпропетровської області", затверджений Дніпропетровською обласною радою (рішення обласної ради від 12.06.1998 № 7.2/XXIII), який включав 338 судинних рослин. З них 22 види включені до Європейського Червоного списку, 56 видів – до Червоної книги України (1996), 260 видів рослин, які охороняються в Дніпропетровській області. У 2011 році провідними науковими установами області в галузі вивчення біорізноманіття було створено видання: "Червона книга Дніпропетровської області. Рослинний світ". Це друге (після Донецької області) повномасштабне видання обласної Червоної книги рослин в Україні. Вона є основою для охорони та відтворення видів рослин, занесених до Червоної книги України та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів рослинності, а також видів, що охороняються на регіональному рівні (Червоний список видів рослин і тварин Дніпропетровської області (рішення обласної ради від 27.12.2011 № 219-10/VI).

У списку наведено 451 вид рідкісних та зникаючих рослин, що охороняються на території Дніпропетровської області. Серед них – 16 видів занесені до Світового Червоного списку, 27 – до Європейського Червоного списку, 82 – до Червоної книги України. Але ці види ретельно охороняються лише на території природного заповідника Дніпровсько-Орільський, Ботанічного саду Дніпропетровського національного університету та Криворізького ботанічного саду НАН України.
[<https://adm.dp.gov.ua/storage/app/uploads/public/60e/d38/c15/60ed38c15a69f512978009.pdf>].

На території Дніпропетровської області зустрічаються 132 види тварин, занесених до Червоної книги України, з них круглих черв'яків – 1, кільчастих черв'яків – 2, членистоногих – 66, хордових – 63.

Також зустрічаються 29 видів тварин, що занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори та перебувають під загрозою зникнення (CITES); 241 вид тварин, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції); 96 видів, занесені до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції, CMS); 52 види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA); 7 видів, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS).

Більш докладні відомості про тваринний та рослинний світ та динаміку їх змін наведено а також відомості про перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території області станом на 2022 рік наведено в Екологічному паспорті області за 2022 рік
[<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyi-monitoryng/ekologichni-pasporty/>].

Уся територія громади лежить в зоні степів, яка є не сприятливою для зростання лісової рослинності. Її характерною особливістю є відсутність природних лісів, окрім байрачних, в інтразональних умовах (наприклад, у долинах річок). Степова зона України вирізняється великим обсягом накопичених органічних речовин в ґрунті. Багаті ґрунти степової зони – це і є найкращий в цьому регіоні спосіб депонування атмосферного вуглецю. Сухі степові умови призвели до появи механізму, при якому основна маса всіх рослин захована в ґрунті, проте через дефіцит вологи органіка відмерлих рослин не розкладається, а просто накопичується, стабілізуючи тим самим клімат на планеті. Звісно, це все працює лише там, де степи не розорюють [Природоорієнтоване повоєнне відновлення: Мирноградська громада, 2023].

Серед негативних факторів, що призводять до деградації біорізноманіття регіону слід назвати поширення інвазійних (чужорідних) видів рослин, що «заміщають» природні лучні та степові угруповання у їх оселищах [Природоорієнтоване повоєнне відновлення: Мирноградська громада, 2023]. Найбільша загроза від інвазійних видів – це надзвичайно висока продуктивність насіння. Насіння інвазійних дерев легко розноситься по місту та за його межі. Його вивозять за межі міста із сміттям, воно розноситься вітром та водними потоками, на кузовах чи капотах автомобілів [Природоорієнтоване повоєнне відновлення: Мирноградська громада, 2023].

Уздовж багатьох річок, особливо в місцях відпочинку, інтенсивно розвиваються фрагменти інвазійних деревостанів, які витісняють вербняки та інші природні угруповання. На додаток, деякі види мають здатність змінювати хімічний склад ґрунту довкола себе таким чином, що земля стає непридатною для інших рослин [Природоорієнтоване повоєнне відновлення: Мирноградська громада, 2023].

Інвазійні види збільшують викиди вуглецю з ґрунту. У тіні від крон інвазійних дерев стрімко починають рости інші небезпечні чужорідні рослини, звичні до такого сусідства (амброзія полинолиста тощо). Займаючи місце місцевих (аборигенних) трав'янистих рослин, такі "союзники" формують щільно затінену вологу ділянку, під якою більше нема тих посушливих умов. І в таких умовах накопичена протягом тисячоліть органіка стрімко розкладається бактеріями, призводячи до викиду в атмосферу сполук вуглецю, які рослини накопичували й зберігали в ґрунті століттями.

Інвазійні види призводять до швидкого випаровування вологи з ґрунту. Деревя здійснюють транспірацію (дихання), через яку волога, вилучена з ґрунтових горизонтів коренями дерев, випаровується через листя. Дослідження в кількох країнах показали, що посадка штучних лісонасаджень посухостійких чужорідних рослин саме в степах призводить до швидкого випаровування вологи з ґрунту. Випаровування води насадженнями, здатними дотягнутись корінням до ґрунтових горизонтів, значно перевищує обсяг атмосферних опадів, а отже, випаровуються ґрунтові води. У результаті від нестачі води гинуть самі насадження, на їхньому місці утворюються чагарники, які однаково продовжують витісняти місцеве біорізноманіття, виснажувати ґрунтове деповуглецю, але при цьому зовсім не виконують тих функцій, задля яких висаджували дерева. Така ситуація складається тому, що лісові екосистеми за своїм змістом не є характерними для посушливих регіонів.

Інвазійні види призводять до засолення ґрунтів і ґрунтових вод. Підняття за рахунок капілярних сил ґрунтової вологи з глибших шарів внаслідок інтенсивного випаровування деревами підтягує, зокрема, і солі, розчинені в підземних водах [Природоорієнтоване повоєнне відновлення: Мирноградська громада, 2023].

Ще одним з провідних факторів, що негативно впливають на стан біорізноманіття на сьогодні є проведення на території області військових дій. Внаслідок утворення вирв від вибухів руйнується ґрунтовий, тобто власне втрата умов існування для рослини, та як наслідок втрата харчових ресурсів для багатьох видів тварин.

Особливо гостро стоїть проблема збереження степової рослинності. Через забруднення ґрунтів внаслідок обстрілів (у вирвах ґрунти мають значний вміст важких металів), через що відновлення рослинного покриву дуже повільне. Разом з тим, не можна стверджувати зникнення видів рослин тільки наслідками антропогенного впливу чи погіршенням умов існування, бо причини цих явищ для багатьох видів вивчено недостатньо. Вчені не можуть скоординувати свої дослідження і тому єдиної думки про причини зникнення того чи іншого виду рослин зараз не існує. Потрібні додаткові дослідження для об'єктивної оцінки стану популяцій, облік популяцій рідкісних видів та спостереження за їх станом слід проводити систематично і по усій території, а не епізодично та вибірково, що є на даний момент не можливим через російську військову агресію в Україні.

Нижче наведено інформацію про біорізноманіття в Карпівській сільській раді на основі даних міжнародної бази GBIF (<https://www.gbif.org/>) (рис.2.12, табл. 2.22).

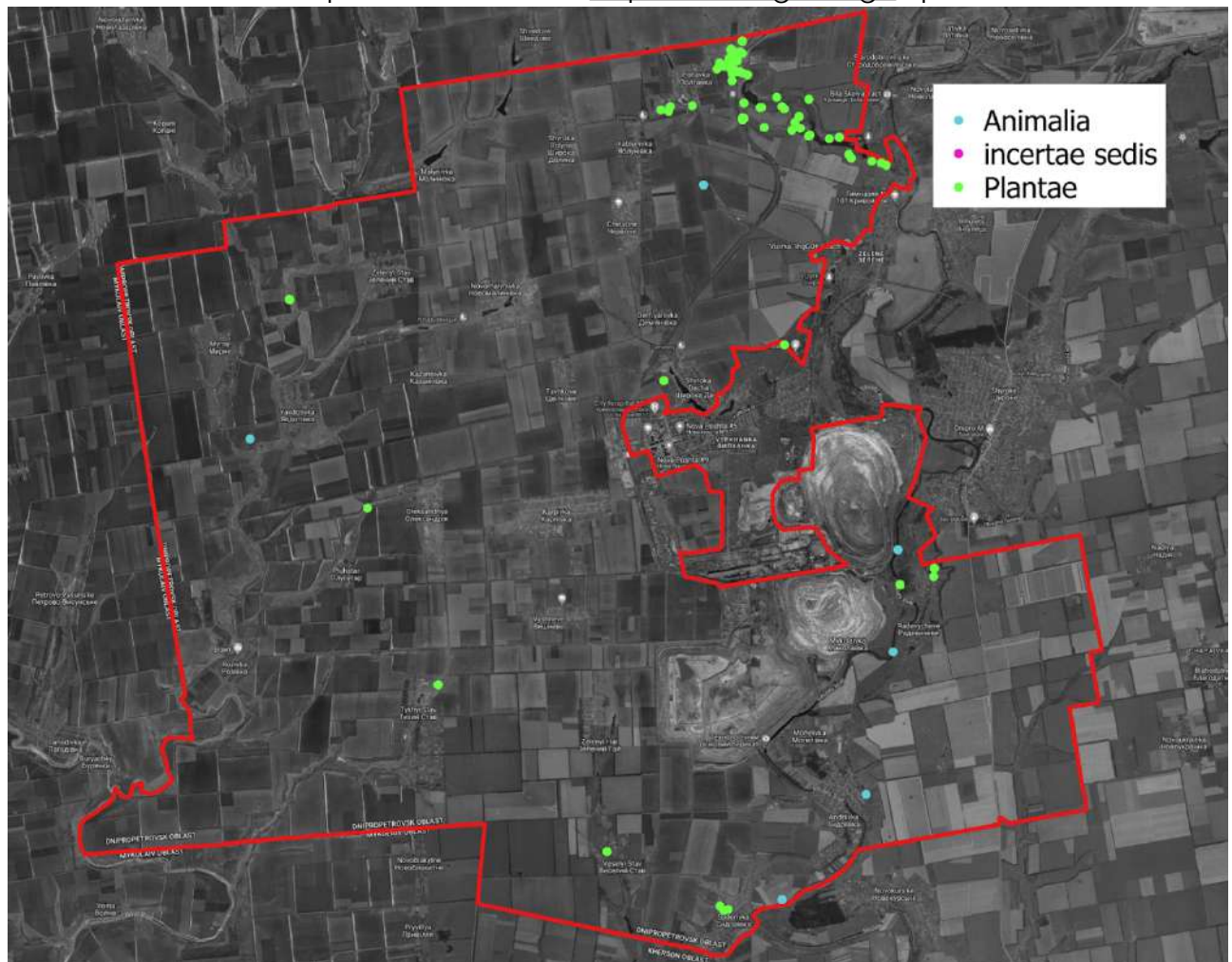

Рис. 2.12 Територіальний розподіл лідів рослин і тварин в базі GBIF на території Карпівської громади

Таблиця 2.15

Дані про біорізноманіття в базі GBIF на території Карпівської громади

acceptedScientificName	kingdom	phylum	order	family	genus	species
Tripolium pannonicum (Jacq.) Dobroc.	Plantae	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Tripolium	Tripolium pannonicum
Stipa capillata L.	Plantae	Tracheophyta	Poales	Poaceae	Stipa	Stipa capillata
Genista albida Willd.	Plantae	Tracheophyta	Fabales	Fabaceae	Genista	Genista albida
Coturnix coturnix (Linnaeus, 1758)	Animalia	Chordata	Galliformes	Phasianidae	Coturnix	Coturnix coturnix
Perdix perdix (Linnaeus, 1758)	Animalia	Chordata	Galliformes	Phasianidae	Perdix	Perdix perdix
Reseda lutea L.	Plantae	Tracheophyta	Brassicales	Resedaceae	Reseda	Reseda lutea
Pulsatilla pratensis (L.) Mill.	Plantae	Tracheophyta	Ranunculales	Ranunculaceae	Pulsatilla	Pulsatilla pratensis
Stipa capillata L.	Plantae	Tracheophyta	Poales	Poaceae	Stipa	Stipa capillata
Salvia nutans L.	Plantae	Tracheophyta	Lamiales	Lamiaceae	Salvia	Salvia nutans
Teucrium polium L.	Plantae	Tracheophyta	Lamiales	Lamiaceae	Teucrium	Teucrium polium
Stipa lessingiana Trin. & Rupr.	Plantae	Tracheophyta	Poales	Poaceae	Stipa	Stipa lessingiana
Palimbia rediviva (Pall.) Thell.	Plantae	Tracheophyta	Apiales	Apiaceae	Palimbia	Palimbia rediviva
Linum hirsutum L.	Plantae	Tracheophyta	Malpighiales	Linaceae	Linum	Linum hirsutum
Linum czerniaeii Klokov	Plantae	Tracheophyta	Malpighiales	Linaceae	Linum	Linum czerniaeii
Caragana scythica (Kom.) Pojark.	Plantae	Tracheophyta	Fabales	Fabaceae	Caragana	Caragana scythica
Onobrychis arenaria (Kit.) DC.	Plantae	Tracheophyta	Fabales	Fabaceae	Onobrychis	Onobrychis arenaria
Linum tenuifolium L.	Plantae	Tracheophyta	Malpighiales	Linaceae	Linum	Linum tenuifolium
Polygala comosa Schkuhr	Plantae	Tracheophyta	Fabales	Polygalaceae	Polygala	Polygala comosa
Onosma visianii Clementi	Plantae	Tracheophyta	Boraginales	Boraginaceae	Onosma	Onosma visianii
Circaetus gallicus (Gmelin, 1788)	Animalia	Chordata	Accipitriformes	Accipitridae	Circaetus	Circaetus gallicus
Poterium sanguisorba subsp. polygamum (Waldst. & Kit.) Asch. & Graebn.	Plantae	Tracheophyta	Rosales	Rosaceae	Poterium	Poterium sanguisorba
Milvus migrans (Boddaert, 1783)	Animalia	Chordata	Accipitriformes	Accipitridae	Milvus	Milvus migrans
Potentilla astracanica Jacq.	Plantae	Tracheophyta	Rosales	Rosaceae	Potentilla	Potentilla astracanica
Euphorbia stepposa Zoz ex Prokh.	Plantae	Tracheophyta	Malpighiales	Euphorbiaceae	Euphorbia	Euphorbia stepposa
Erysimum canescens Roth	Plantae	Tracheophyta	Brassicales	Brassicaceae	Erysimum	Erysimum canescens
Galatella villosa (L.) Rchb.fil.	Plantae	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Galatella	Galatella villosa
Filipendula vulgaris Moench	Plantae	Tracheophyta	Rosales	Rosaceae	Filipendula	Filipendula vulgaris
Gypsophila collina Steven ex Ser.	Plantae	Tracheophyta	Caryophyllales	Caryophyllaceae	Gypsophila	Gypsophila collina
Genista albida Willd.	Plantae	Tracheophyta	Fabales	Fabaceae	Genista	Genista albida

Jurinea stoechadifolia (M.Bieb.) DC.	Plantae	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Jurinea	Jurinea stoechadifolia
Iris pumila L.	Plantae	Tracheophyta	Asparagales	Iridaceae	Iris	Iris pumila
Astragalus austriacus Jacq.	Plantae	Tracheophyta	Fabales	Fabaceae	Astragalus	Astragalus austriacus
Odontarrhena tortuosa (Waldst. & Kit. ex Willd.) C.A.Mey.	Plantae	Tracheophyta	Brassicales	Brassicaceae	Odontarrhena	Odontarrhena tortuosa
Psephellus marschallianus (Spreng.) K.Koch	Plantae	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Psephellus	Psephellus marschallianus
Campanula sibirica L.	Plantae	Tracheophyta	Asterales	Campanulaceae	Campanula	Campanula sibirica
Chamaecytisus austriacus subsp. austriacus	Plantae	Tracheophyta	Fabales	Fabaceae	Chamaecytisus	Chamaecytisus austriacus
Psephellus trinervius (Willd.) Wagenitz	Plantae	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Psephellus	Psephellus trinervius
Pseudoroegneria stipifolia (Trautv.) Å.Löve	Plantae	Tracheophyta	Poales	Poaceae	Pseudoroegneria	Pseudoroegneria stipifolia
Convolvulus lineatus L.	Plantae	Tracheophyta	Solanales	Convolvulaceae	Convolvulus	Convolvulus lineatus
Stachys recta L.	Plantae	Tracheophyta	Lamiales	Lamiaceae	Stachys	Stachys recta
Cobitis taenia Linnaeus, 1758	Animalia	Chordata	Cypriniformes	Cobitidae	Cobitis	Cobitis taenia
Teucrium chamaedrys L.	Plantae	Tracheophyta	Lamiales	Lamiaceae	Teucrium	Teucrium chamaedrys
Tanacetum millefolium (L.) Tzvelev	Plantae	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Tanacetum	Tanacetum millefolium
Thymus *dimorphus Klokov & Des.-Shost.	Plantae	Tracheophyta	Lamiales	Lamiaceae	Thymus	Thymus dimorphus
Adonis wolgensis Steven	Plantae	Tracheophyta	Ranunculales	Ranunculaceae	Adonis	Adonis wolgensis
Veronica spicata L.	Plantae	Tracheophyta	Lamiales	Plantaginaceae	Veronica	Veronica spicata
Nonea pulla subsp. pulla	Plantae	Tracheophyta	Boraginales	Boraginaceae	Nonea	Nonea pulla
Minuartia glomerata (M.Bieb.) Degen	Plantae	Tracheophyta	Caryophyllales	Caryophyllaceae	Minuartia	Minuartia glomerata
Stipa ucrainica P.A.Smirn.	Plantae	Tracheophyta	Poales	Poaceae	Stipa	Stipa ucrainica
Sideritis montana L.	Plantae	Tracheophyta	Lamiales	Lamiaceae	Sideritis	Sideritis montana
Coronilla varia L.	Plantae	Tracheophyta	Fabales	Fabaceae	Coronilla	Coronilla varia
Helichrysum arenarium (L.) Moench	Plantae	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Helichrysum	Helichrysum arenarium
Jurinea arachnoidea Bunge	Plantae	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Jurinea	Jurinea arachnoidea
Hypericum elegans Steph. ex Willd.	Plantae	Tracheophyta	Malpighiales	Hypericaceae	Hypericum	Hypericum elegans
Medicago falcata L.	Plantae	Tracheophyta	Fabales	Fabaceae	Medicago	Medicago falcata
Centaurea orientalis L.	Plantae	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Centaurea	Centaurea orientalis
Dianthus pseudarmeria M.Bieb.	Plantae	Tracheophyta	Caryophyllales	Caryophyllaceae	Dianthus	Dianthus pseudarmeria
	incertae sedis					

Festuca valesiaca Schleich. ex Gaudin	Plantae	Tracheophyta	Poales	Poaceae	Festuca	Festuca valesiaca
Vincetoxicum fuscatum subsp. fuscatum	Plantae	Tracheophyta	Gentianales	Apocynaceae	Vincetoxicum	Vincetoxicum fuscatum
Agropyron cristatum (L.) Gaertn.	Plantae	Tracheophyta	Poales	Poaceae	Agropyron	Agropyron cristatum
Thymus pannonicus All.	Plantae	Tracheophyta	Lamiales	Lamiaceae	Thymus	Thymus pannonicus
Astragalus ucrainicus Popov & Klokov	Plantae	Tracheophyta	Fabales	Fabaceae	Astragalus	Astragalus ucrainicus
Centaurea diffusa Lam.	Plantae	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Centaurea	Centaurea diffusa
Seseli pallasii Besser	Plantae	Tracheophyta	Apiales	Apiaceae	Seseli	Seseli pallasii
Potentilla cinerea subsp. incana (G.Gaertn., B.Mey. & Scherb.) Asch.	Plantae	Tracheophyta	Rosales	Rosaceae	Potentilla	Potentilla cinerea
Linum tauricum subsp. linearifolium (Lindem.) Petrova	Plantae	Tracheophyta	Malpighiales	Linaceae	Linum	Linum tauricum
Festuca rupicola Heuff.	Plantae	Tracheophyta	Poales	Poaceae	Festuca	Festuca rupicola
Muscari neglectum Guss.	Plantae	Tracheophyta	Asparagales	Asparagaceae	Muscari	Muscari neglectum
Paronychia cephalotes (M.Bieb.) Besser	Plantae	Tracheophyta	Caryophyllales	Caryophyllaceae	Paronychia	Paronychia cephalotes
Jurinea stoechadifolia (M.Bieb.) DC.	Plantae	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Jurinea	Jurinea stoechadifolia
Allium flavum subsp. tauricum (Besser ex Rchb.) K.Richt.	Plantae	Tracheophyta	Asparagales	Amaryllidaceae	Allium	Allium flavum
Allium flavescens Besser	Plantae	Tracheophyta	Asparagales	Amaryllidaceae	Allium	Allium flavescens
Astragalus danicus Retz.	Plantae	Tracheophyta	Fabales	Fabaceae	Astragalus	Astragalus danicus
Jurinea calcarea Klokov	Plantae	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Jurinea	Jurinea calcarea
Bromus squarrosus L.	Plantae	Tracheophyta	Poales	Poaceae	Bromus	Bromus squarrosus
Jacobaea vulgaris subsp. vulgaris	Plantae	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Jacobaea	Jacobaea vulgaris
Haplophyllum suaveolens (DC.) G.Don	Plantae	Tracheophyta	Sapindales	Rutaceae	Haplophyllum	Haplophyllum suaveolens
Achillea leptophylla M.Bieb.	Plantae	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Achillea	Achillea leptophylla
Allium guttatum Steven	Plantae	Tracheophyta	Asparagales	Amaryllidaceae	Allium	Allium guttatum
Galium verum subsp. verum	Plantae	Tracheophyta	Gentianales	Rubiaceae	Galium	Galium verum
Iris halophila Pall.	Plantae	Tracheophyta	Asparagales	Iridaceae	Iris	Iris halophila
Adonis vernalis L.	Plantae	Tracheophyta	Ranunculales	Ranunculaceae	Adonis	Adonis vernalis
Pseudopodospermum tauricum (M.Bieb.) Vasjukov & Saksonov	Plantae	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Pseudopodospermum	Pseudopodospermum tauricum
Viola ambigua Waldst. & Kit.	Plantae	Tracheophyta	Malpighiales	Violaceae	Viola	Viola ambigua
Cotoneaster niger (Ehrh.) Fr.	Plantae	Tracheophyta	Rosales	Rosaceae	Cotoneaster	Cotoneaster niger
Polygala comosa subsp. comosa	Plantae	Tracheophyta	Fabales	Polygalaceae	Polygala	Polygala comosa

Linaria macroua (M.Bieb.) M.Bieb.	Planta e	Tracheophyta	Lamiales	Plantaginaceae	Linaria	Linaria macroua
Leontodon hispidus L.	Planta e	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Leontodon	Leontodon hispidus
Artemisia lerchiana Weber, 1775	Planta e	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Artemisia	Artemisia lerchiana
Chamaecytisus austriacus subsp. austriacus	Planta e	Tracheophyta	Fabales	Fabaceae	Chamaecytisus	Chamaecytisus austriacus
Adonis wolgensis Steven	Planta e	Tracheophyta	Ranunculales	Ranunculaceae	Adonis	Adonis wolgensis
Eremogone cephalotes (M.Bieb.) I.Fenz	Planta e	Tracheophyta	Caryophyllales	Caryophyllaceae	Eremogone	Eremogone cephalotes
Astragalus exscapus subsp. pubiflorus (DC.) Soó	Planta e	Tracheophyta	Fabales	Fabaceae	Astragalus	Astragalus exscapus
Crocus reticulatus Steven ex Adams	Planta e	Tracheophyta	Asparagales	Iridaceae	Crocus	Crocus reticulatus
Tulipa sylvestris subsp. australis (Link) Pamp.	Planta e	Tracheophyta	Liliales	Liliaceae	Tulipa	Tulipa sylvestris
Colchicum bulbocodium subsp. versicolor (Ker Gawl.) K.Perss.	Planta e	Tracheophyta	Liliales	Colchicaceae	Colchicum	Colchicum bulbocodium
Adonis wolgensis Steven ex DC., 1817	Planta e	Tracheophyta	Ranunculales	Ranunculaceae	Adonis	Adonis wolgensis
Astragalus cornutus Pall.	Planta e	Tracheophyta	Fabales	Fabaceae	Astragalus	Astragalus cornutus
Iris pontica Zapal.	Planta e	Tracheophyta	Asparagales	Iridaceae	Iris	Iris pontica
Onosma visianii Clementi	Planta e	Tracheophyta	Boraginales	Boraginaceae	Onosma	Onosma visianii
Colchicum bulbocodium subsp. versicolor (Ker Gawl.) K.Perss.	Planta e	Tracheophyta	Liliales	Colchicaceae	Colchicum	Colchicum bulbocodium
Caragana scythica (Kom.) Pojark.	Planta e	Tracheophyta	Fabales	Fabaceae	Caragana	Caragana scythica
Chamaecytisus austriacus subsp. austriacus	Planta e	Tracheophyta	Fabales	Fabaceae	Chamaecytisus	Chamaecytisus austriacus
Centaurea orientalis L.	Planta e	Tracheophyta	Asterales	Asteraceae	Centaurea	Centaurea orientalis
Bufo viridis (Laurenti, 1768)	Animalia	Chordata	Anura	Bufonidae	Bufo	Bufo viridis
Bombina bombina (Linnaeus, 1761)	Animalia	Chordata	Anura	Bombinatoridae	Bombina	Bombina bombina
Rana temporaria Linnaeus, 1758	Animalia	Chordata	Anura	Ranidae	Rana	Rana temporaria
Pelobates fuscus (Laurenti, 1768)	Animalia	Chordata	Anura	Pelobatidae	Pelobates	Pelobates fuscus
Hyoscyamus niger L.	Planta e	Tracheophyta	Solanales	Solanaceae	Hyoscyamus	Hyoscyamus niger
Pelophylax ridibundus (Pallas, 1771)	Animalia	Chordata	Anura	Ranidae	Pelophylax	Pelophylax ridibundus
Rana arvalis Nilsson, 1842	Animalia	Chordata	Anura	Ranidae	Rana	Rana arvalis
Lissotriton vulgaris (Linnaeus, 1758)	Animalia	Chordata	Caudata	Salamandridae	Lissotriton	Lissotriton vulgaris
Bufo bufo (Linnaeus, 1758)	Animalia	Chordata	Anura	Bufonidae	Bufo	Bufo bufo

2.9 Природно-заповідний фонд, його функціональні та охоронні зони

На території Карпівської громади знаходяться території, віднесені до природно - заповідного фонду, діяльність яких регулюється Законом України "Про

природно-заповідний фонд", іншими документами що стосуються охорони довкілля. Схема розташування територій ПЗФ наведено на рисунку 2.13. На території громади, це частина РЛП місцевого значення «Балка Кобильна». Площа громади складає - 38413,4 га, відповідно площа територій ПЗФ займає менше ніж 0.5% всієї площі громади, що є вкрай низьким показником. Зауважимо також, що за даними територіальної громади (Таблиця 2.16 «Розподіл земель в Карпівській громаді»), землі природно-заповідного та іншого природоохоронного

призначення складають 0 кв.км. Громаді слід звернути особливу увагу на даний показник, оскільки таке «неврахування» категорії земель може нести ризики втрати особливо цінних територій, що збереглися в природному або близькому до такого стані, пов'язані із передачею таких територій у приватну власність

Зауважимо, що згідно Закону України "Про ПЗФ" землі природно-заповідного фонду України, а також землі територій та об'єктів, що мають особливу екологічну, наукову, естетичну, господарську цінність і є відповідно до статті 6 цього Закону об'єктами комплексної охорони, належать до земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення. На землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням. На землях територій та об'єктів природно-заповідного фонду, які створюються в зоні відчуження та зоні безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, забороняється будь-яка діяльність, що не забезпечує режим радіаційної безпеки.

Межі територій та об'єктів природно-заповідного фонду встановлюються в натурі відповідно до законодавства. До встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду в натурі їх межі визначаються відповідно до проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

На використання земельної ділянки або її частини в межах природно-заповідного фонду може бути встановлено обмеження (обтяження) в обсязі, передбаченому законом або договором. Обмеження (обтяження) підлягає державній реєстрації і діє протягом строку, встановленого законом або договором. Завдані внаслідок обмеження (обтяження) у землекористуванні втрати відшкодовуються в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду забезпечується шляхом: встановлення заповідного режиму; організації систематичних спостережень за станом заповідних природних комплексів та об'єктів; проведення комплексних досліджень з метою розробки наукових основ їх збереження та ефективного використання; додержання вимог щодо охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду під час здійснення господарської, управлінської та іншої діяльності, розробки проектної і проектно-планувальної документації, землевпорядкування, лісовпорядкування, здійснення оцінки впливу на довкілля; запровадження економічних важелів стимулювання їх охорони; здійснення державного та громадського контролю за додержанням режиму їх охорони та використання; встановлення підвищеної відповідальності за порушення режиму їх охорони та використання, а також за знищення та пошкодження заповідних природних комплексів та об'єктів; проведення широкого міжнародного співробітництва у цій сфері; проведення інших заходів з метою збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

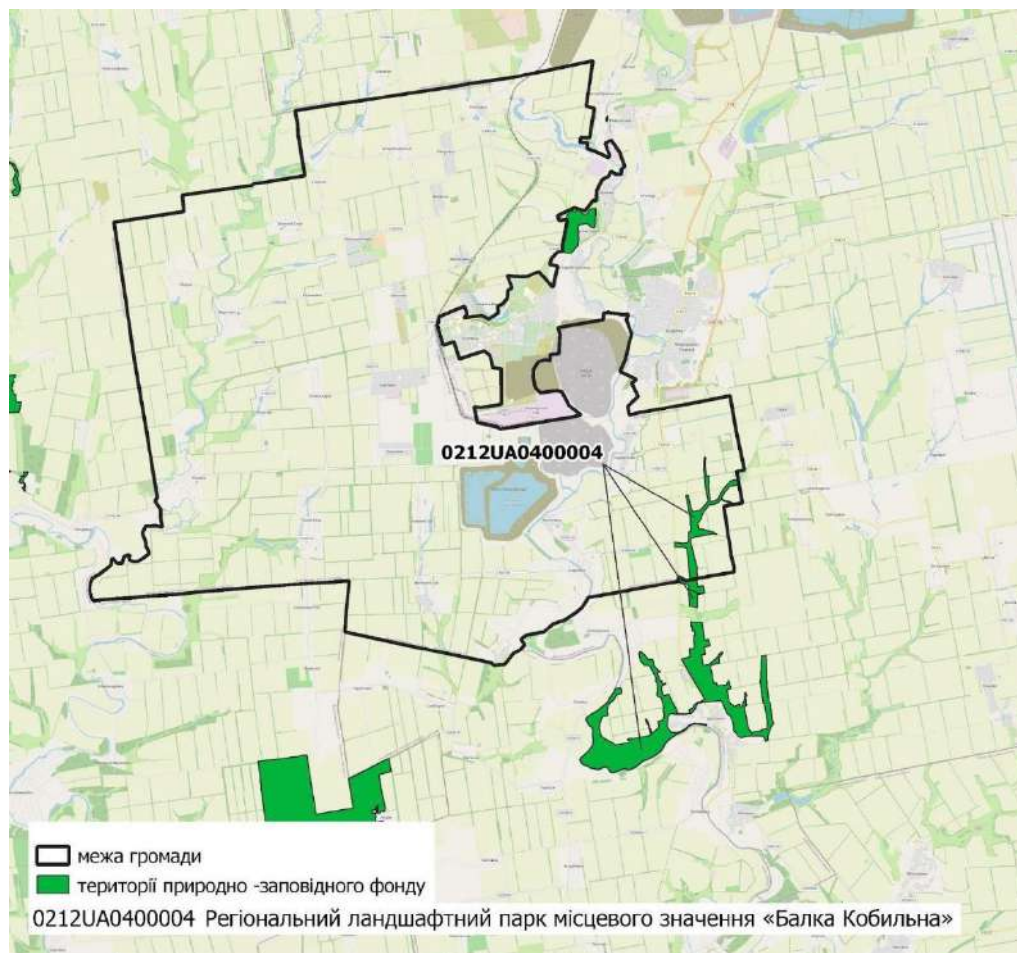

Рис.2.13. Розташування територій ПЗФ на території Карпівської громади згідно даних публічної кадастрової карти⁸

2.10. *Смарагдова мережа та водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера", об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО*

Через територію громади проходять території Смарагдової мережі^{9 10} схема місцезнаходження яких згідно даних Публічної кадастрової карти подано на рис. 2.14. Зокрема через територію громади проходять території: Код території: UA0000310, Назва території: Middle Inhulets river valley, Площа, га: 15204.9, Кількість видів птахів: 6, Кількість інших видів: 4, Кількість типів природних оселищ: 12, Біогеографічний регіон: Степовий.

⁸ <https://map.land.gov.ua>
⁹ <http://emerald.net.ua/>

¹⁰ <https://map.land.gov.ua>

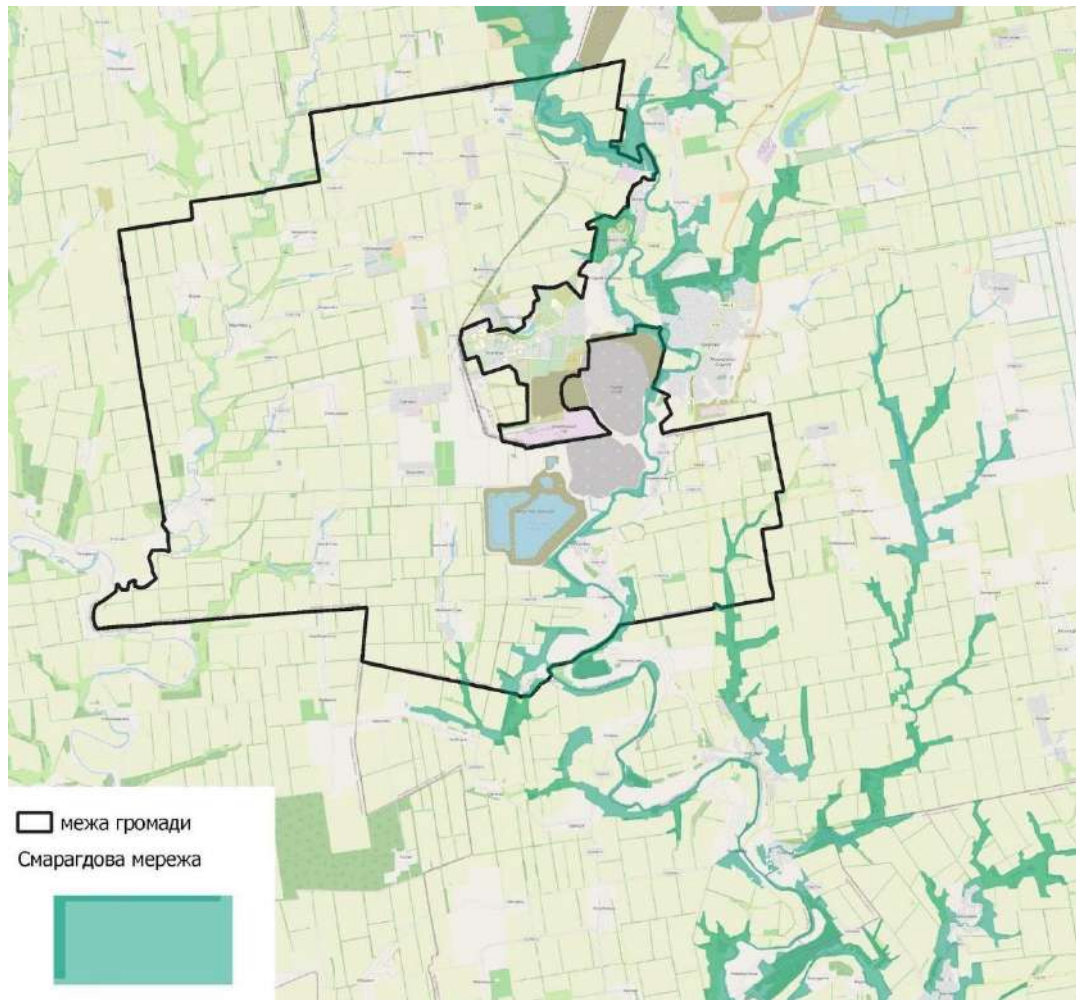

Рис.2.14. Схема розташування територій Смарагдової мережі на території Карпівської громади [https://map.land.gov.ua]

Основною передумовою для створення Смарагдової мережі є Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), до якої приєдналися більшість країн Європи. Україна ратифікувала Бернську конвенцію у 1996 році. Одним із положень Конвенції, уточненим рядом подальших нормативних актів, стало створення мережі Територій Особливого Природоохоронного Інтересу (Areas of Special Conservation Interest, ASCI), які і є складовими Смарагдової мережі. Більш детально функціонування Смарагдової мережі прописане у ряді Резолюцій Бернської конвенції.

Положення Бернської конвенції є обов'язковими для України, яка ратифікувала дану конвенцію. Тим не менше, українське законодавство, яке б регулювало роботу Смарагдової мережі в Україні, наразі відсутнє, хоча й активно розробляється.

Мета Смарагдової мережі – забезпечити охорону оселищ та видів, наведених у Резолюціях 4 та 6 Бернської конвенції, відповідно. Для прикладу, Резолюція 4 передбачає охорону таких оселищ, як ацидофільні дубові ліси чи букові ліси. Резолюція 6 включає чимало лісових видів, наприклад, білоспинного та трипалого дятлів. Таким чином, наявність на певній території видів та оселищ з Резолюцій є передумовою для створення території Смарагдової мережі.

Збереження оселищ та видів у межах Смарагдової мережі реалізується через біогеографічний підхід. Це значить, що оцінка достатності визначених територій Смарагдової мережі для довгострокового збереження видів і оселищ

проводиться в межах біогеографічних регіонів. Територія України розподіляється між континентальним біогеографічним регіоном (приблизно співпадає із Поліською та Лісостеповою кліматичними зонами), степовим (співпадає із Степовою кліматичною зоною та зоною субтропіків у Гірському Криму), альпійським (Українські Карпати) та паннонським біогеографічним регіоном, до якого входить рівнинна частина Закарпатської області.

Згідно даних сайту Рамського Бюро¹¹ водно-болотні угіддя міжнародного значення на території Карпівської громади відсутні.

Згідно відкритих джерел даних на території Карпівської громади відсутні об'єкти, включені до біосферних резерватів програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера"¹².

Згідно даних Міністерства культури та інформаційної політики України¹³ на території Карпівської громади відсутні об'єкти, віднесені до всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

2.11 Екомережа

Згідно Закону України "Про екологічну мережу України" статті 5 До складових структурних елементів екомережі включаються: а) території та об'єкти природно-заповідного фонду; б) землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони; в) землі лісового фонду; г) полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду; г) землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами; д) землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів; е) інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, луки, кам'яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність); є) земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; ж) території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України; з) частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання - пасовища, луки, сіножаті тощо; и) радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом.

Згідно статті 11 ЗУ "Про екомережу" місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі в межах своїх повноважень забезпечують: розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень; надання відповідно до закону фінансової та іншої підтримки власникам і користувачам земельних ділянок, що знаходяться в межах територій та об'єктів екомережі. Відповідно до цього положення, у Донецькій області затверджено Регіональну програму формування та розвитку екологічної мережі в Донецькій області на період 2019-2022 роки. Згідно з Порядком включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екологічної мережі, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 №1196, протягом 2021 року складено та оприлюднено перелік із 49

¹¹ <https://rsis Ramsar.org/ris/2387>

¹² "Людина і біосфера" <https://unesco.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/programa-lyudina-i-biosfera/>,
<https://wownature.in.ua/pro-nas/nasha-diialnist/mizhnarodna-diialnist/biosferni-rezervaty-v-ukrayini/>

¹³ Об'єкти, віднесені до всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=245264015

ключових та 1 сполучної території та об'єктів екологічної мережі Донецької області.

Проекти щодо екомережі, ПЗФ не розроблялися громадою не розроблялись. Згідно схеми екомережі на області ¹⁴ через територію громади проходять: ключові території регіонального значення, зокрема Широкисько-Інгулецький та р. Вербова; новоявлені ключові території, зокрема Балка Гордоватка та балка Березовата (рис.2.15).

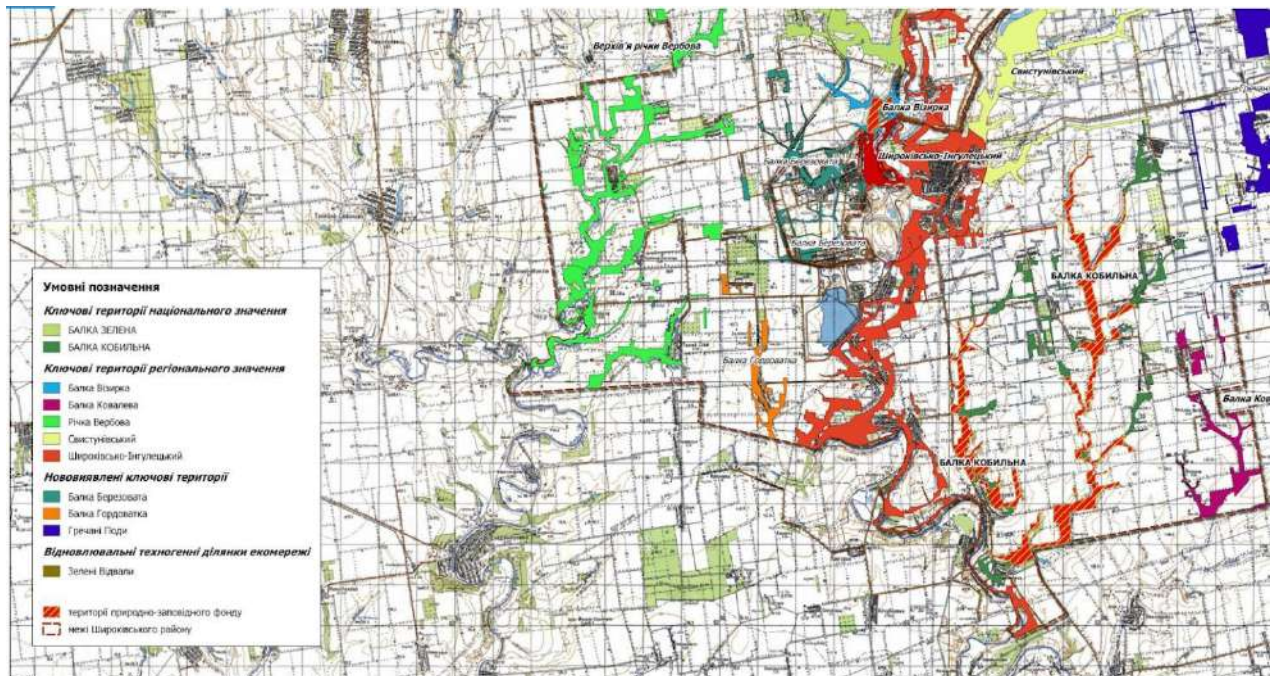

Рис.2.15. Схема регіональної екомережі на території Карпівської громади¹⁵

2.12 Перспективні до заповідання території в межах громади

Природно-заповідний фонд (ПЗФ) охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання. Україна розглядає цей фонд як складову частину світової системи природних територій та об'єктів, що перебувають під особливою охороною. Правовий режим існування територій та об'єктів ПЗФ визначається ЗУ «Про природно-заповідний фонд України», ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища України» та Земельним кодексом України. Землі ПЗФ, згідно зі ст. 43 Земельного Кодексу України віднесені до особливо цінних земель природоохоронного призначення.

Створення територій та об'єктів ПЗФ регулюється ст.ст. 51 – 53 ЗУ «Про ПЗФ». Відповідно до ст. 51 цього Закону підготовка і подання клопотань про створення чи оголошення територій та об'єктів ПЗФ можуть здійснюватись державними та науковими установами, природоохоронними громадськими об'єднаннями або іншими організаціями та громадянами.

Докладні рекомендації щодо пошуку територій під ПЗФ підготовлено МБО "Екологія - Право - Людина"

[http://epl.org.ua/images/pdf/people/1767_EPL_Posibnyk_Fond_Zapovidnuk.pdf].

¹⁴ <https://oblrada.dp.gov.ua/rishennia/sklikannia-7/viii-session/176-8vii/>

¹⁵ <https://oblrada.dp.gov.ua/rishennia/sklikannia-7/viii-session/176-8vii/>

У виборі ділянок, перспективних для заповідання, варто керуватися Оселищною директивою та зважати на наявність існування на територіях видів флори та фауни, занесених до Червоної книги України. Важливо пам'ятати про роль природно-заповідної мережі у показниках сталого розвитку країни.

Так рекомендованими під ПЗФ можуть бути наступні території в межах громади (опираючись на рекомендації http://epl.org.ua/images/pdf/people/1767_EPL_Posibnyk_Fond_Zapovidnuk.pdf): природні ділянки, що можливо включити до складу існуючих територій природно-заповідного фонду; місця поширення видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, регіональних переліків видів флори та фауни, що охороняються в областях, а також місця поширення рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, місця поширення видів флори і фауни та оселища, що знаходяться під охороною Бернської конвенції (додатки конвенції I, II та III, Резолюції Постійного комітету конвенції № 4 (1996, 2010) «Про зникаючі природні середовища (оселища), що потребують спеціальних заходів для їх збереження» та № 6 (1998, 2011) «Про перелік видів, щодо потребують спеціальних заходів для їх збереження»); потенційними для заповідання є об'єкти-кандидати (які не мають статус об'єктів ПЗФ в Україні) Смарагдової мережі Європи, що створюється на виконання Бернської конвенції як аналог екомережі ЄС НАТУРА 2000; землі лісгосподарського призначення, насамперед лісові землі наукового призначення, рекреаційно-оздоровчі та захисні ліси, та інші ділянки лісів, важливі для збереження біорізноманіття; внутрішні природні та штучно створені водні об'єкти (водотоки, водойми), прибережні захисні смуги та водоохоронні зони, заболочені території, острови та інші водно-болотні угіддя, що не використовуються інтенсивно у сільському господарстві; заплави малих річок (долини річок, збережені у природному стані); сільськогосподарські угіддя екстенсивного використання (пасовища, сіножаті); території, на яких у минулому було здійснено заходи з консервації земель шляхом залуження; неугіддя, малопродуктивні, деградовані та еродовані землі, що підлягають відновленню; перелоги, що виведені з категорії орних земель; • природні степові ділянки (в сучасних умовах, як правило, розміщені на схилах та у яружно-балочних комплексах), якщо на їх території немає заростання деревною рослинністю, представленою інвазивними видами, а також якщо в минулому на цих ділянках не здійснювались заходи з лісорозведення.

Враховуючи вкрай незадовільний стан р. Вербова та недотримання режиму прибережно-захисних смуг, для запобігання зникнення ріки доцільно розглянути віднесення ріки та прибережно-захисної смуги до територій ПЗФ.

Втім Карпівською громадою проекти природно-заповідного фонду не розроблялись. Першим кроком до збереження природних ресурсів громади може бути розроблення схеми локальної екомережі.

Для точної характеристики потенційних об'єктів ПЗФ мають бути надані геопросторові дані про території, зокрема інформація про рельєф, існуючі та проектні санітарні та планувальні обмеження. На час розробки Звіту геопросторових даних про територію громади не надано.

2.13 Історико-культурні об'єкти

На території Карпівської сільської ради станом на 01.09.2023 року знаходяться 63 об'єкти археології (44 охоронні номери), один з яких відноситься до категорії національного значення та занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України – пам'ятка археології курган III - I тисячоліття до нашої ери. Місцезорештування - с. Радевичеве, на північний схід від центру села, охоронний номер 040023-Н (<https://www.kmu.gov.ua/nras/239966145>). 45 об'єктів археології (20

охоронних номерів), занесені до Переліку об'єктів культурної спадщини із статусом щойно виявлених; 18 пам'яток історії місцевого значення (9 охоронних номерів) та 2 пам'ятки архітектури місцевого значення.

2.14 Поводження з відходами

Однією з найгостріших екологічних проблем в Дніпропетровській області є проблема поведінки з відходами. В середньому щороку на території Дніпропетровської області утворюється 300 000 – 350 000 тис. тон відходів. Найбільшу частку утворення відходів становлять пусті породи від гірничо-видобувних робіт, відходи чорних металів, інші мінеральні відходи, змішані та недиференційовані матеріали, а також відходи згоряння. Проблемою у сфері поведінки з відходами для Дніпропетровської області є накопичення промислових відходів, пов'язаних з інтенсивною експлуатацією родовищ корисних копалин та їх переробкою. Крім того, великою проблемою для області є боротьба з несанкціонованими сміттєзвалищами.

Статистична інформація за 2021 – 2022 роки відсутня відповідно до листа Головного управління статистики у Дніпропетровській області оприлюднення статистичної інформації призупинено, ураховуючи норму Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії військового стану або стану війни" щодо права перенесення терміну для подання статистичної та фінансової звітності. На 2020 рік, більше половини утворених відходів, було направлено на поховання (табл. 2.16.). Внаслідок такої політики поведінки з відходами, у області було накопичено 11 346 462,2 тис. т.¹⁶. Але фактично ця кількість може бути більшою, оскільки статзвітність не враховує відходів, складованих на об'єктах, що виведені з експлуатації, тобто відходів тих підприємств, що накопичували відходи виробництва протягом своєї діяльності, але на теперішній час не функціонують. В області не забезпечено широке впровадження роздільного збору ТПВ, тому відходи захоронюються на полігонах/звалищах, забруднюючи довкілля. Враховуючи середній морфологічний склад побутових відходів, час їх біологічного розкладу займає сотні років. Тобто, при збереженні існуючої моделі поведінки з відходами, площі полігонів та обсяги накопичених ТПВ будуть тільки зростати. Також, якщо у містах області полігони ТПВ експлуатують комунальні підприємства, які при захороненні відходів дотримуються відповідної технології, то у сільській місцевості система централізованого збору і захоронення відходів майже відсутня. Це призводить до утворення великої кількості несанкціонованих сміттєзвалищ, які є джерелами забруднення ґрунтів, поверхневих та підземних вод та повітря.

Таблиця 2.16

Динаміка основних показників поведінки з відходами I-IV класів небезпеки, тис. т (за формою статзвітності № 1-відходи)¹⁷

№ з/п	Показники	2020 рік
1	Утворено	309 398,4
2	Одержано від інших підприємств	2302,8
3	Спалено	27,4
3.1	у тому числі з метою отримання енергії	27

¹⁶ <https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyi-monitoring/ekologichni-pasporty/>

¹⁷ <https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyi-monitoring/ekologichni-pasporty/>

4	Використано (утилізовано)	87 132,9
5	Направлено в сховища організованого складування (поховання)	177 443,9
6	Передано іншим підприємствам	3520,5
7	Втрати відходів внаслідок витікання, випаровування, пожеж, крадіжок	-
8	Наявність на кінець звітного року у сховищах організованого складування та на території підприємств	11 346 462,2

Безумовно, проблема поводження з ТПВ у Карпівській громаді є гостро актуальною, оскільки її рішення пов'язане з необхідністю забезпечення нормальної життєдіяльності населення, охорони навколишнього природного середовища і ресурсозберігання, однак, на сьогоднішній день, у зв'язку з відсутністю фінансування, необхідної матеріально-технічної бази для впровадження роздільного збору твердих побутових відходів, переробка та знешкодження відходів, що видаляються на полігон не здійснюється.

На сьогодні для збирання твердих побутових відходів у громаді збудовано 8 бетонних майданчиків для збирання твердих побутових відходів у 4 населених пунктах: с.Карпівка – 4, с.Розівка – 2, с. Цвіткове – 1, с. Тихий Став - 1

Схема санітарної очистки не розроблена.

Відомості про кількість відходів в громаді не збиралася. Втім, нижче наводиться морфологічний склад відходів (таблиці 2.17 та на рис. 2.16.), прогнозований згідно експертних досліджень, виконаних проектом DESPRO у 2011 -2019 роках.

Таблиця 2.17.

Змодельований морфологічний склад відходів у населених пунктах громади

Назва населеного пункту	Органічні відходи (харчові, рослинні)	Папір, картон	Метал	Полімерна упаковка	Скло	Небезпечні відходи	Інше	Усього
с. Вишневе	30,19	5,62	1,05	7,72	6,32	4,91	18,81	74,62
с. Зелений Гай	34,70	6,46	1,21	8,88	7,26	5,65	21,63	85,79
с.Карпівка	109,13	20,30	3,81	27,92	22,84	17,77	68,02	269,79
с. Розівка	18,45	3,43	0,64	4,72	3,86	3,00	11,50	45,60
с. Тихий Став	68,76	12,79	2,40	17,59	14,39	11,19	42,85	169,97
с. Цвіткове	25,16	4,68	0,88	6,44	5,27	4,10	15,68	62,21
с. Широка Дача	96,36	17,93	3,36	24,65	20,17	15,69	60,06	238,22

с. Дем'янівка	9,68	1,80	0,34	2,48	2,03	1,58	6,03	23,9 4
с.Зелений Став	14,96	2,78	0,52	3,83	3,13	2,44	9,33	36,9 9
с.Казанківка	1,55	0,29	0,05	0,40	0,32	0,25	0,96	3,82
с.Мирне	17,67	3,29	0,62	4,52	3,70	2,88	11,01	43,6 9
с.Малинівка	2,06	0,38	0,07	0,53	0,43	0,34	1,29	5,10
с.Новомалинівка	45,28	8,42	1,58	11,58	9,48	7,37	28,22	111,9 3
с.Олександрія	46,05	8,57	1,61	11,78	9,64	7,50	28,70	113,8 5
с.Полтавка	20,64	3,84	0,72	5,28	4,32	3,36	12,86	51,02
с.Червоне	22,06	4,10	0,77	5,64	4,62	3,59	13,75	54,53
с.Плугатар	5,81	1,08	0,20	1,49	1,22	0,95	3,62	14,37
с.Широка Долина	10,19	1,90	0,36	2,61	2,13	1,66	6,35	25,2 0
с.Яблунівка	12,51	2,33	0,44	3,20	2,62	2,04	7,80	30,9 4
с.Явдотівка	39,09	7,27	1,36	10,00	8,18	6,36	24,36	96,6 2
с. Миколаївка	0,52	0,10	0,02	0,13	0,11	0,08	0,32	1,28
с. Андріївка	104,36	19,42	3,64	26,70	21,84	16,99	65,04	257,9 9
с. Могилівка	27,22	5,06	0,95	6,96	5,70	4,43	16,96	67,2 8
с. Радевичеве	42,70	7,94	1,49	10,92	8,94	6,95	26,61	105,5 5
с.Городуватка	1,81	0,34	0,06	0,46	0,38	0,29	1,13	4,47

Розрахунок, за умови 0.3т./людини в рік, тон

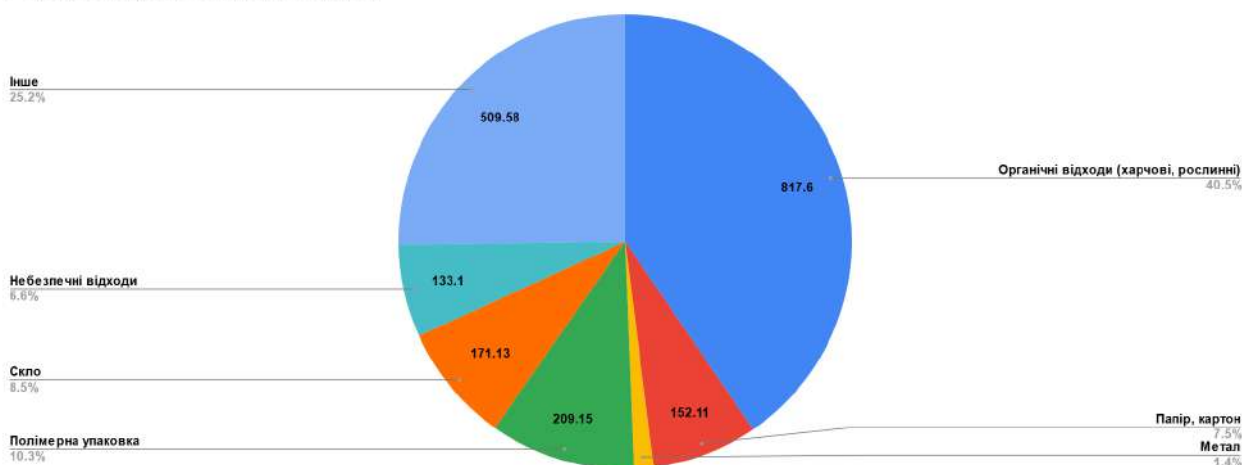

Рис. 2.16. Загальний розподіл відходів у Карпівській громаді

Відсутня налагоджена система збору сміття із території громади, що призводить до утворення стихійних сміттєзвалищ. Вивезення сміття в с. Широка Дача (межує з Інгuleцьким районом м.Кривий Ріг) здійснюється ТОВ "Екоспецтранс". Сміттєзвалища є серйозним джерелом забруднення і повітряного, і водного середовища та як наслідок несуть загрозу здоров'ю людей [<http://epl.org.ua/human-posts/styhijni-zvalyshha-shkoda-zdorov-yu-i-dovkilliyu-ta-rekomendatsiyi/>]

На території сільської ради проводиться робота по упорядкуванню стихійних сміттєзвалищ

Зауважимо, що згідно ЗУ "Про відходи" забороняється несанкціоноване скидання і розміщення відходів, у тому числі побутових, у підземних горизонтах, на території міст та інших населених пунктів, на територіях природно-заповідного фонду, на землях природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, в межах водоохоронних зон та зон санітарної охорони водних об'єктів, в інших місцях, що може створювати небезпеку для навколишнього природного середовища та здоров'я людини. Захоронення відходів у надрах допускається у виняткових випадках за результатами спеціальних досліджень з дотриманням норм і правил, передбачених законодавством України. Згідно ст.42 ЗУ "Про відходи" особи винні у порушенні у сфері поводження з відходами несуть відповідальність.

Згідно ст.9 ЗУ "про відходи" територіальні громади є власниками відходів, що утворюються на об'єктах комунальної власності чи знаходяться на їх території і не мають власника або власник яких невідомий (безхазяйні відходи). Згідно ст.12 відходи, щодо яких не встановлено власника або власник яких невідомий, вважаються безхазяйними.

Згідно ст.21 ЗУ "Про відходи" Стаття 21. органи місцевого самоврядування у сфері поводження з відходами забезпечують: а) виконання вимог законодавства про відходи; б) розроблення та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів; в) організацію збирання і видалення побутових відходів, у тому числі відходів дрібних виробників, створення полігонів для їх захоронення, а також організацію роздільного збирання корисних компонентів цих відходів; г) затвердження місцевих і регіональних програм поводження з відходами та контроль за їх виконанням; д) вжиття заходів для стимулювання суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері поводження з відходами; е) вирішення питань щодо розміщення на своїй території об'єктів поводження з відходами; є) координацію

діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, що знаходяться на їх території, в межах компетенції; з) здійснення контролю за раціональним використанням та безпечним поводженням з відходами на своїй території; и) ліквідацію несанкціонованих і неконтрольованих звалищ відходів; і) сприяння роз'ясненню законодавства про відходи серед населення, створення необхідних умов для стимулювання залучення населення до збирання і заготівлі окремих видів відходів як вторинної сировини; ї) здійснення інших повноважень відповідно до законів України; й) надання згоди на розміщення на території села, селища, міста місць чи об'єктів для зберігання та захоронення відходів, сфера екологічного впливу функціонування яких згідно з діючими нормативами включає відповідну адміністративно-територіальну одиницю; м) здійснення контролю за дотриманням юридичними та фізичними особами вимог у сфері поводження з виробничими та побутовими відходами відповідно до закону та розгляд справ про адміністративні правопорушення або передача їх матеріалів на розгляд інших державних органів у разі порушення законодавства про відходи. Органи місцевого самоврядування приймають рішення про відвід земельних ділянок для розміщення відходів і будівництва об'єктів поводження з відходами.

Вирішення проблеми накопичення відходів в громаді вбачається на основі запровадження системи сортування сміття. Розпочати можна з проведення з агітаційної роботи щодо безпечного в санітарно-епідеміологічному та екологічному відношенні поводження з ТПВ за активної свідомої участі усіх верств населення. У агітаційній роботі особливу увагу приділяти дітям та молоді, як найбільш емоційно сприйнятливій частині населення.

Крім того, на території громади розташовані підприємство ПрАТ "Інгuleцький гірничо-збагачувальний комбінат", яке відноситься до підприємств – основних накопичувачі промислових відходів в області. У таблиці 2.18 наведено відомості про відходи, що продукуються на території ПрАТ "Інгuleцький гірничо-збагачувальний комбінат" згідно даних Регіональної доповіді про стан довкілля у Дніпропетровській області в 2020 році [<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoryng/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/>].

Таблиця 2.18
 Відходи ПрАТ "Інгuleцький гірничо-збагачувальний комбінат"

Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
Відходи залізних руд (СМС)	4	13316251,0	744409,0	14371398,0	МБВ "Відвал розкривних порід No 2"
Відходи розробки кар'єром залізної руди	4	1222058600,0	568164,0	1274645100,0	МБВ: "Відвал розкривних порід No1", "Відвал розкривних порід No2", "Відвал розкривних порід No 3"

Шлам і "хвости" збагачення	4	836632012,0	18288815,0	843414905,0	МВВ "Хвостосховище"
----------------------------	---	-------------	------------	-------------	---------------------

2.15 Основні екологічні проблеми території громади

Серед основних екологічних проблем, які можна виділити є: відсутність налагодженої системи збору та вивезення відходів на території громади; наявність несанкціонованих сміттєзвалищ; відсутність паспортизації та належного обліку зелених насаджень та водних об'єктів; порушення режиму використання ПЗС та інших водних об'єктів; замулення, забруднення річок; не встановлені в натурі межі об'єкту ПЗФ, відсутність виготовленої на нього землепорядної документації щодо організації та встановлення меж; надмірна розораність земель; відсутність достовірної інформації про кількість викидів, джерела таких викидів та діючі дозволи на викиди від стаціонарних джерел забруднення в громаді, ризики збільшення забруднення повітря від промислової діяльності; загроза знищення цінних природоохоронних територій, зокрема територій об'єктів екологічної та смарагдової мережі; недостатній рівень забезпечення населення якісним питним водопостачання, відсутність в громаді системи централізованого водовідведення. Основні екологічні проблеми в Карпівській сільській територіальній громаді, виявлені в процесі СЕО узагальнено в таблиці 2.19 з точки зору їх "прив'язки" до конкретних природних компонентів - повітря, ґрунтів, поверхневих і ґрунтових вод, видів і біотопів, які зазнають негативного впливу.

Таблиця 2.19

Основні екологічні проблеми у Карпівській територіальній громаді

	Екологічні проблеми	Компоненти, що зазнають впливу						
		Атмосферне повітря	Поверхневі води	Ґрунтові води	Підземні води	Ґрунти	Види і біотопи	Образ ландшафту
1.	Вплив від планової діяльності зі сторони одного з найбільших об'єктів-забруднювачів навколишнього середовища, розташованого на території громади - ПРАТ «Інгулецький ГЗК»	+	+	+	+	+	+	+
2.	Викиди від стаціонарних (підприємства) та пересувних (автотранспорт) джерел забруднення. Відсутність точної інформації щодо об'ємів викидів. Відсутність актуальних дозволів на викиди у всіх забруднювачів повітря	+	+	+		+	+	
3.	Замулення, забруднення та заростання річок, а також недотримання режиму обмеженого господарювання на прибережних захисних смугах		+	+	+		+	+
4.	Низька якість питної води через незадовільний технічний стан водопровідних споруд і мереж та значна їх зношеність, недостатність (в селах, де наявне водопостачання централізоване).		+	+	+			
5.	Забруднення стічними водами сільськогосподарського виробництва, комунального господарства водних об'єктів, скидання у водойми неочищених вод, відсутність системи збору та відведення стоку поверхневих вод		+	+				
6.	Відсутність культури економії та бережливого ставлення до води		+	+	+			
7.	Накопичення небезпечних відходів та небезпечних хімічних речовин в результаті роботи підприємств (в тому числі гірничовидобувної промисловості)	+	+	+	+	+	+	+

8.	Зростання обсягів побутових відходів та невідповідність утворюваним об'ємам існуючих методів їх знешкодження. Наявність та утворення нових стихійних сміттєзвалищ, відсутність налагодженої системи збору та вивезення сміття	+	+	+	+	+	+	+
9.	Деградація ґрунтів, динаміка до зменшення гумусу в ґрунті через високий ступінь розораності земель і посилення ерозійних процесів відсутність ефективного використання земельних ресурсів, екстенсивне сільське господарство	+	+	+		+	+	
10.	Потенційний тиск на території Смарагдової мережі зі сторони ПРАТ «Інгулецький ГЗК»		+				+	
11.	Відсутність схеми локальної екомережі в громаді, винесених меж в натурі ПЗФ, недостатність інформування населення щодо режиму використання таких територій, дуже низький % ПЗФ на території громади						+	+
12.	Військова агресія РФ (окупація земель, руйнування інфраструктури, бомбардування та обстріли територій громади)	+	+	+	+	+	+	+
13.	Інвазивні види рослин	+					+	+
14.	Низький рівень розуміння в суспільстві пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг сталого розвитку	+	+	+	+	+	+	+

2.16 TOWS аналіз

Метою аналізу є визначення елементів системи, що піддаються управлінню в контексті охорони природного середовища і таким чином зміни балансу причин та наслідків в сторону досягнення бажаного результату, узгодженого із завданнями ДДП. Нижче використано різновид SWOT аналізу - TOWS, який є більш зрозумілим та спонукає до дії. Інформацію для аналізу взято із SWOT аналізу в ДДП та із врахуванням розглянутої вище поточної ситуації.

Таблиця 2.20
 SWOT-аналіз екологічної ситуації Карпівської громади

SWOT-аналіз екологічної ситуації Карпівської громади

	Зовнішні фактори. Можливості (О)	Зовнішні фактори. Загрози (Т)
	1. Тренд зеленого туризму; 2. Розвиток органічного землеробства; 3. Сталий розвиток сільського господарства згідно з ЦСР; 4. Розвиток альтернативної енергетики; 5. Розвиток міжмуніципального співробітництва; 6. Збільшення кількості та площі об'єктів природно-заповідного фонду; 7. Можливість залучення державних субвенції та коштів з ДФРР разом з чітким планом модернізації інженерної та соціальної інфраструктури; 8. Дія програм міжнародної технічної допомоги; 9. Угода про асоціацію з ЄС; 10. Європейський зелений курс; 11. Розвиток державної транспортної інфраструктури; 12. Розвиток цифрових технологій та робототехніки; 13. Доступність участі громади у грантових програмах, проектах міжнародної технічної допомоги;	1. Військова агресія з боку росії; 2. Кліматичні зміни; 3. Відсутність інфраструктури для управління відходами; 4. Низький рівень екологічної свідомості та відповідальності з боку населення та суб'єктів господарювання; 5. Відсутність єдиної системи даних екологічного стану довкілля; 6. Збільшення обсягу забруднення ґрунту та водних об'єктів мінеральними добривами та хімічними засобами захисту рослин; 7. Прогнозоване зневоднення річок внаслідок змін клімату, деградація водних екосистем (наприклад, через евтрофікацію); 8. Небезпека зараження водоносних горизонтів токсичними речовинами, що виділяються внаслідок необережного поводження з відходами та промислової діяльності; 9. Низька правова свідомість мешканців (особливо в екологічній та соціальній сферах), що стримує інвестиції; 9. Зниження рівня ґрунтових вод; 10. Недостатність якісної питної води, виснаження водоносних горизонтів внаслідок неефективної господарської діяльності та змін клімату;

	14. Тенденції у сфері поводження з ТПВ (сортуння, переробка); 15. Скорочення енергоспоживання через впровадження енергоефективних технологій; 16. Розвиток сімейних фермерських господарств та кооперативного руху; 17. Збільшення ефективності діяльності закладів соціальної сфери, освіти, культури та охорони здоров'я; 18. Розвиток взаємодії органів місцевої влади, громади та бізнесу	11. Зниження родючості ґрунтів через інтенсивну сільськогосподарську діяльність та ерозійні процеси; 12. Руйнування екосистем внаслідок неефективної господарської діяльності, порушення режимів використання ПЗС; 13. Відсутність достовірних даних щодо кількісних і якісних характеристик зелених насаджень; 14. Зниження біорозмаїття або його структурна зміна; 15. Біоаккумуляція токсинів. 16. Погіршення демографічної ситуації: старіння населення громади, зростання рівня захворюваності населення через забруднення навколишнього середовища 17. Низька підприємницька активність населення, високий рівень безробіття, неофіційне працевлаштування, відтік кваліфікованих кадрів у інші регіони та за кордон; 18. Підвищення тарифів на комунальні послуги та ріст цін на пальне, зниження купівельної спроможності населення; 19. Подальше делегування на місцевий рівень державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів без надання належної матеріально-фінансової бази; 20. Тиск аграрних холдингів на розвиток малого та середнього бізнесу на селах; 21. Поглиблення міжнародної політичної кризи. 22. Негативні зміни у національному законодавстві.
Внутрішні фактори. Сильні сторони (S) 1. Сприятливе географічне розташування громади та природно кліматичні умови для її розвитку; 2. Наявність родючих ґрунтів, для вирощування органічної сільськогосподарської продукції; 3. Наявність сировинної бази для подальшої переробки сільськогосподарської продукції; 4. Наявність природно-рекреаційного потенціалу для розвитку зеленого туризму: річки, наявність об'єктів ПЗФ, екомережі та Смарагдової мережі;	SO "Максі-Максі" Стратегія, що використовує сильні сторони для максимізації можливостей 1. Розвиток органічного сертифікованого землеробства, для експорту продукції із високою доданою вартістю в країни ЄС та Північної Америки; 2. Співпраця в розвитку зеленого туризму в рамках міждержавного партнерства та відповідно до державних стратегій; 3. Доступ до інвестицій в органічне землеробство, за умови розширення територій з природоохоронним статусом	ST "Максі-Міні" Стратегія, що використовує сильні сторони для мінімізації загроз 1. Заходи із охорони довкілля, розширення меж заповідних територій, розширення буферних територій екомережі, в яких можна вести сертифіковане органічне землеробство та розвивати зелений туризм; 2. Створення аналітичної цифрової системи управління громадою, що поєднуватиме екологічний кадастр, систему моніторингу довкілля та містобудівний кадастр, для прогнозування антропогенної діяльності та попередження розвитку негативних тенденцій; 3. Цифрова освіта для ГО та адміністрації громади з метою

- Наявність культурно-туристичного потенціалу (наявність пам'яток історичної та культурної спадщини); - Спрямованість влади на вирішення екологічних питань в громаді та розвитку нових напрямів розвитку; - Наявність інженерних мереж (водо-, електро-, газопостачання) - Наявність вільних земельних ділянок і промислових площ, які можуть бути запропоновані інвесторам; - Наявність закладів освіти, культури та охорони здоров'я; - Наявність дієвих громадських організацій, які вирішують низку соціальних питань в громаді, існує позитивна практика соціальних угод з підприємствами в громаді, спрямована на вирішення нагальних потреб.	(зокрема буферних територій екомережі) і подальша сертифікація сільськогосподарської продукції відповідно до Директиви ЄС №834/2007; Економічна діяльність, пов'язана із біосеквестрацією вуглецю і торгівля дозволами на викиди вуглецю.	створення управлінського кадрового резерву.
Внутрішні фактори. Слабкі сторони (W) - Відсутність сміттепереробного/сміттесортувального заводу в області; - Наявність стихійних сміттєзвалищ; - Накопичення побутових відходів та невідповідність цим об'ємам відходів існуючих методів їх знешкодження; - Загрозливі обсяги утворення господарських і промислових відходів; - Погіршення екологічної ситуації через нераціональну систему землекористування, в тому числі високий рівень розораності земель; - Застарілі технології на виробництвах; - Значне моральне і фізичне зношення інженерно-технічної інфраструктури, транспортної інфраструктури, зношеність житлового фонду, зношеність автопарку;	WO <i>"Міні-Максі" Стратегія, що підсилює слабкі сторони за допомогою переваг, які дають можливості</i> - Впровадження системи містобудівного кадастру, просторової аналітики для управління територіями та моніторингу довкілля, що зокрема дасть можливість ефективно управляти відходами; - Залучення фінансування за державними та міждержавними програмами для розвитку інфраструктури, зеленого туризму, органічного землеробства, відновлення довкілля; - Впровадження індикаторів цілей сталого розвитку в управління.	WT <i>"Міні-Міні" Стратегія, що мінімізує слабкі сторони та уникає загроз</i> - Впровадження роздільного збору відходів, стратегії Zero waste; - Заповідання територій; - Зменшення споживання води; - Відмова від споживання викопного палива; - Пропаганда здорового способу життя; - Розробка та впровадження стратегії адаптації до змін клімату.

8. Низький рівень розвитку інфраструктури для маломобільних груп населення; 9. Низька якість питної води, забруднення та погіршення стану водних об'єктів, зокрема через замулення та евтрофікацію; 10. Забруднення стічними водами сільськогосподарського виробництва, комунального господарства річок громади; Забруднення ґрунтових вод, що використовуються для питного водопостачання. 11. Відсутність місць для відпочинку з сучасними елементами благоустрою; 12. Недостатньо розвинена спортивно-розважальна та туристично-рекреаційна інфраструктура. 13. Низька промоція громади в масштабах України, відсутність власного розвинутого бренду громади. 14. Викиди від транспортних засобів зростають, на що в тому числі впливає стан дорожнього покриття; 15. Відсутність системи водовідведення; 16. Незадовільна якість питної води; 17. Складна демографічна ситуація; 18. Низька підприємницька активність населення, високий рівень безробіття; сезонність та неофіційне працевлаштування, особливо серед жінок; 19. Міграція кваліфікованого та працездатного населення 20. Низький рівень туристичної інфраструктури; 21. Відсутність якісної транспортно-дорожньої інфраструктури; 22. Низький рівень впровадження інноваційних технологій, «зеленого» бізнесу.		
---	--	--

2.17 Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено

Клімат і обіг парникових газів

Згідно Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища¹⁸ на території Дніпропетровської області спостерігаються загальні кліматичні тенденції характерні для України. Потепління в Україні характеризується нерівномірністю – періоди стрімкого збільшення температури змінювалися його уповільненням, або похолоданням. У такі періоди на тлі загального потепління відмічаються хвилі холоду із заморозками, що представляє небезпеку для багатьох галузей економіки; зокрема сільського господарства. Своєрідність потепління клімату України і в його неодноразовості – приземні температури підвищувалися в тих регіонах і в ті місяці, які раніше були холоднішими, а в районах з вищим температурним фоном, приземна температура змінилася менше. Важливою особливістю сучасного клімату України, яка має свій прояв у всі сезони року, стали різкі перепади добових температур повітря впродовж 1– 2 діб. Різкі зміни погоди супроводжуються усіма видами небезпечних і стихійних метеорологічних явищ.

Глобальна зміна клімату та її місцеві прояви (підвищення середньорічної температури та тривалість спекотних посушливих періодів, частота та інтенсивність екстремальних явищ, зокрема, повеней, злив та ураганів, підвищення рівня Чорного та Азовського морів тощо) сьогодні є серед визначальних чинників, що безпосередньо впливають на екологічний стан територій, зміну характеру довкілля, здоров'я громадян, продовольчу безпеку, інфраструктуру, регіональний та місцевий розвиток

За період з 1991 по 2019 рр. середня за рік температура повітря становила 8,50 і збільшилася порівняно з середньорічною температурою за кліматологічними стандартними нормами (1961-1990 рр.), затвердженими Всесвітньою Метеорологічною Організацією – далі ВМО, на 0,6°C, а порівняно з середніми багаторічними за 1881-1960 рр. на 1,1°C. Істотне потепління взимку, незначне промерзання ґрунту та раннє настання весняних процесів сприяють збільшенню кількості та площ осередків шкідників та хвороб сільськогосподарських культур і лісу. Надалі ймовірна міграція шкідників, не характерних для території області, збільшення їх чисельності та кількості поколінь. Підвищення температури повітря негативно впливає на водні ресурси.

Важливим фактором для оточуючого середовища, сільського та лісового господарств являється кількість опадів. Внаслідок глобального потепління змінився характер опадів: збільшується кількість малоефективних сильних злив, часто з градом, після тривалих сухих періодів. За розрахунками кліматологів середня швидкість потепління в Україні складає близько 0,4° за 10 років. За умови збереження таких темпів потепління вже через 30 років середня річна температура повітря може підвищитися ще на 1-1,5°. Збільшення кількості опадів малоімовірне. Це загрожує посиленням посух та збільшенням площ земель, схильних до опустелювання. Кількість стихійних лих, пов'язаних з гідрометеорологічними природними явищами, значно зросла протягом останніх десятиліть.

Серед наслідків зміни клімату на території області відзначається подальше

18

<https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoring/regionalni-dopovid-pro-stan-navkolyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/>

збільшення температури повітря та кількості екстремальних погодних умов.

Згідно рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування (лист-звернення заступника Міністра пані Ірини Ставчук від 03.03.2020 №26/1.4-3-5650, додаток 1) нижче в таблиці наведено узагальнену оцінку впливу на клімат ДДП.

У Карпівській громаді, як у всій Україні спостерігається потепління, яке переважно проявляється у змінах (часто екстремальних) звичного середовища проживання та погіршення якості природних ресурсів, важливих для існування людини. Локальні прояви потепління – зміна характеру та розподілу опадів протягом року, втрата оселищ та/або зникнення видів флори та фауни, підвищення загрози розповсюдження інфекційних хвороб та ін.

В ДДП закладені заходи, що сприятимуть процесам адаптації території до змін клімату та пом'якшують впливи від діяльності на території громади щодо їх впливів на клімат, а також ті, що потенційно можуть призвести до зростання обсягів парникових газів (табл.2.21).

Таблиця 2.21
 Оцінка впливу на клімат ДДП.

Ціль документа	Оцінка впливу	Ознака
1.1. Регуляторна політика та розвиток підприємництва	НО	Ціль передбачає заходи, які не нестимуть значного впливу.
1.2. Інвестиційна діяльність	М-	Можливе пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок: продовження реалізації інвестиційних проектів зі створення належних умов для всебічного та повноцінного розвитку дітей з виконанням енергозберігаючих заходів; реалізації природоохоронних проектів та заходів
1.3. Аграрний сектор та землекористування	М+	Можливе пом'якшення, збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП через збільшення виробництва валової продукції сільського господарства
1.4. Податково - бюджетна діяльність	-	прямого впливу не передбачається
2.1. Надання адміністративних послуг	-	прямого впливу не передбачається
2.2. Зайнятість населення та ринок праці.	-	прямого впливу не передбачається
2.3. Соціальний захист населення	-	прямого впливу не передбачається
2.4. Розвиток житлово-комунального господарства та благоустрій території	НО	неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.
2.5. Транспорт та транспортна інфраструктура	НО	неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.

2.6. Охорона навколишнього природного середовища	A+	сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення передбачених заходів в межах цілі, зокрема через посилення контролю за охороною, захистом, використанням та відтворенням зелених насаджень
2.7. Захист населення і території від надзвичайних ситуацій	-	прямого впливу не передбачається
2.8. Покращення безпеки в громаді	-	прямого впливу не передбачається
3.1. Освіта	A+	сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення передбачених заходів в межах цілі, зокрема через проведення заходів щодо озеленення прилеглих територій закладів освіти;
3.2. Охорона здоров'я	-	прямого впливу не передбачається
3.3. Захист прав дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Підтримка сім'ї, дітей та молоді	-	прямого впливу не передбачається
3.4. Культура	-	прямого впливу не передбачається

Примітка. "М-" - пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, "М+" - пом'якшення, збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, "Mt" - пом'якшення, одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП, "A+" - адаптація, сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП, "A-" - адаптація, зменшення сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП; "НО"- неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.

Водні ресурси

Враховуючи існуючу динаміку, прогнозується подальше погіршення стану водних ресурсів через інтенсивний змив біофільних елементів з сільськогосподарських угідь, що може провокувати інтенсифікацію процесів евтрофікації. Також у зв'язку із змінами клімату прогнозується поступове зменшення водності річок громади через недостатню кількість опадів, які є основним джерелом наповнення річок регіону.

За умови збереження існуючої ситуації можливе збільшення негативного впливу промисловості, через забруднення водоносних горизонтів та забруднення масивів поверхневих вод стічними водами підприємств, що призведе до подальшого погіршення якості питної води.

Через відсутність вуличної зливової каналізації, системи централізованого водовідведення в громаді прогнозується подальше забруднення водойм. Більш точний прогноз зміни стану водойм можливий лише після проведення відповідних польових досліджень.

Існує загроза руйнування екосистем поверхневих водних об'єктів внаслідок неефективної господарської діяльності, порушення режимів використання ПЗС річок та інших водних об'єктів.

Потребує постійного спостереження стан поверхневих водних ресурсів, у які здійснюється скид комунальних та промислових стоків.

В громаді діє Програма «Питна вода Карпівської сільської ради на 2022 - 2024 роки» (зі змінами), від 11.10.2021 № 595-10/VIII . Програма направлена на забезпечення прав громадян територіальної громади на достатній життєвий рівень та екологічну безпеку шляхом забезпечення якісною питною водою в необхідних обсягах та відповідно до встановлених нормативів щодо якості питної води. В ДДП закладені заходи, що сприятимуть процесам покращення в сфері використання водних ресурсів території громади, зокрема, заходи по захисту від затоплення с.Радевичеве Широківськоого району Дніпропетровської області та нове будівництво експлуатаційної свердловини на воду в с. Радевичеве Криворізького району Дніпропетровської області (у т.ч. ПКД).

Атмосферне повітря

Основними забруднювачами повітря є промислові підприємства та транспорт. Основним забруднювачем повітря є ПРАТ "Інгулецький ГЗК". У зв'язку зі збільшенням обсягів викидів від промислових підприємств в цілому по регіону, старінням технологій та обладнання, передбачається систематичне збільшення шкідливих викидів в атмосферне повітря.

Стан дорожнього покриття має безпосередній вплив на кількість шкідливих викидів від автомобілів. Стан дорожнього покриття в громаді є переважно незадовільним, що має безпосередній вплив на збільшення кількості шкідливих викидів від автомобілів. У зв'язку із значним відсотком старих автомобілів можливо спрогнозувати збільшення викидів від пересувних джерел. Від транспорту потрапляють в природне середовище значні маси пилу, сажі, відпрацьованих газів, мастил, важких металів та інших речовин.

Також можливий кумулятивний ефект негативних впливів на здоров'я людей, тваринний і рослинний світ через накопичення викидів (внаслідок агресії рф зокрема).

Крім того до провідних джерел забруднення атмосферного повітря на даний час слід відносити наслідки військової агресії: обстріли та бомбардування, пожежі спричинені обстрілами території громади тощо. 1 кг вибухівки утворює також і декілька десятків куб. м токсичних газів: SO₂, NO_x, CO, серед яких є також небезпечні недоокиснені органічні сполуки, зокрема ароматичні, які є значно токсичніші, ніж звичайні. В атмосфері оксиди сірки та нітрогену спричиняють кислотні дощі, які змінюють рН ґрунту та викликають опіки рослин. Перелічені загрози у разі зміни ситуації щодо розгортання бойових дій можуть мати місце й для Карпівської громади.

Детальний прогноз впливу забруднення атмосфери на здоров'я населення можливий лише після отримання даних польових досліджень та локальних статистичних даних на рівні населених пунктів, а також детальної інформації про місце розташування підприємств, їх характеристики та розміри СЗЗ в громаді та на прилеглих до неї територіях.

Потребує постійного спостереження потенційний вплив на повітря зі сторони стаціонарних та пересувних джерел. У межах громади діють пункти спостереження за станом атмосферного повітря (п.2.4.).

В громаді діє Програма охорони навколишнього природного середовища на території Карпівської сільської ради на 2021 – 2025 роки (зі змінами) від 23.12.2020 № 103-3/VIII, що спрямована на поліпшення стану навколишнього природного середовища, збереження і відтворення природних екосистем, створення екологічно безпечних та комфортних умов для життя населення Карпівської сільської ради.

В ДДП закладені заходи, що сприятимуть процесам покращення якості атмосферного повітря на території громади, зокрема, заходи з удосконалення системи екологічного моніторингу (розширення площі моніторингових досліджень

стану навколишнього природного середовища із застосуванням сучасних технологій та інформаційних систем). Також передбачена реалізація природоохоронних заходів промисловими підприємствами для зниження об'ємів викидів пилу в атмосферу.

Стан здоров'я мешканців

За умови збереження існуючої ситуації значного збільшення впливу негативних факторів на стан здоров'я мешканців не передбачається. Можливе зростання кількості захворювань, пов'язаних з якістю атмосферного повітря за рахунок викидів у повітря зі сторони промисловості та зі сторони доріг (на що безпосередньо впливає їх технічний стан).

У зв'язку з кумулятивними впливами промислової діяльності (в тому числі видобування залізних руд), автомобільних викидів, недостатнім очищенням стічних вод, неякісної питної води, нераціонального поводження із відходами, в тому числі ріст кількості несанкціонованих сміттєзвалищ, можливе накопичення шкідливих сполук в ґрунті, зараження ґрунтових вод, поверхневих вод, повітря, що матиме систематичний негативний вплив на здоров'я, зумовлюючи збільшення частоти хронічних захворювань. Оскільки, підвищення ступеня забруднення об'єктів навколишнього середовища обумовлює формування підвищеного ризику розвитку випадків інших захворювань. Згідно з даними Є.І. Гончарук (1997 г.), із забрудненням навколишнього середовища пов'язано близько 20% всіх випадків захворювань і 60% неправильного фізичного розвитку, а також більше половини випадків смерті.

Детальний прогноз стану здоров'я населення можливий лише після отримання локальних статистичних даних на рівні населеного пункту, геопросторових даних щодо розміщення виробництва, СЗЗ, розсіювання викидів, місць проживання та кількості населення.

В громаді діє Програма розвитку фізичної культури і спорту Карпівської сільської ради на 2022 – 2025 роки

від 11.10.2021 № 603-10/VIII. Дія програми направлена на створення умов для розвитку фізичної культури і спорту, залучення широких верств населення до масового спорту, популяризація здорового способу життя, максимальна реалізація здібностей обдарованої молоді в дитячо-юнацькому спорті. Також діє Програма „Здоров'я населення Карпівської сільської територіальної громади на 2021 – 2025 роки” (зі змінами) від 23.12.2020 № 101-3/VIII, направлена на збереження і зміцнення здоров'я населення Карпівської громади шляхом підвищення якості та ефективності надання медичної допомоги з пріоритетним напрямом профілактики та лікування хронічних неінфекційних та інфекційних захворювань найбільш значущих у соціально-економічному та медико-демографічному плані.

В ДДП закладені заходи, що сприятимуть процесам покращення здоров'я населення на території громади, зокрема через підвищення якості надання медичної допомоги. Так, заплановано капітальний ремонт будівлі Карпівської амбулаторії загальної практики сімейної медицини та проведення роз'яснювальної роботи серед населення щодо формування здорового способу життя, як основного чинника збереження та покращення здоров'я. Крім того у Програмі передбачено встановлення системи очистки води в населених пунктах сільської ради, що може покращити ситуацію із станом здоров'я населення.

Земельні ресурси та ґрунти

Землекористування в громаді супроводжується високим рівнем розорюваності земель, великим відсотком посівних площ просапних культур, нехтуванням науково обґрунтованими ґрунтозахисними сівозмінами, що викликає

відчутне зменшення площ, зайнятих природними рослинними угрупованнями (луками, лісами, болотами) при одночасному збільшенні питомої ваги освоєних сільськогосподарських угідь, насамперед ріллі.

Нераціональне використання земельних ресурсів може призводити до зменшення площі ділянок із природною рослинністю або повне заміщення природної рослинності (степових і лучних біотопів на агроугіддя), фрагментації природних оселищ і як результату – втрати біорізноманіття території, замулення та деградації малих річок, зростання ерозійної небезпеки та деградації ґрунтового покриву, що виражається у погіршенні властивостей ґрунтів, зокрема – у руйнуванні їхньої структури, ущільненні, втраті гумусу та низки важливих для живлення рослин макро- та мікроелементів, їхньому забрудненні.

Застосування великих доз добрив може погіршити якість продукції, ґрунтових вод, що зумовлює забруднення близьких річок і водойм. Використання мінеральних добрив дало змогу певною мірою підвищити врожайність культур, однак подальше збільшення їх доз уже не сприятиме її зростанню, що буде пов'язано із зменшенням запасів гумусу в ґрунті.

Особливо небезпечне неправильне або надмірне використання пестицидів. Причому деяка їх частина трансформується, тобто виникають нові токсичні речовини (вторинна токсикація).

Можлива загроза внаслідок воєнних дій через забруднення ґрунтів важкими металами свинцем, стронцієм, титаном, ванадієм, кадмієм, марганцем, нікелем. На території громади воєнні дії не ведуться, але у разі загострення ситуації можливі перелічені негативні впливи.

В громаді діє Програма розвитку земельних відносин та охорони земель на території Карпівської сільської ради Криворізького району Дніпропетровської області на 2022-2027 роки (зі змінами) від 03.12.2021 № 707-12/VIII, направлена на забезпечення ефективного використання та підвищення цінності земельних ресурсів, створення оптимальних умов для суттєвого збільшення соціального, інвестиційного і виробничого потенціалів землі, перетворення її у самостійний фактор економічного зростання. Сприяння збалансованому та ресурсозберігаючому використанню земельних ресурсів у господарській діяльності

В ДДП закладені заходи, що сприятимуть процесам покращення стану земельних ресурсів, зокрема передбачена на території громади, зокрема передбачена рекультивация порушених земель та використання родючого шару ґрунту під час проведення робіт, пов'язаних із порушенням земель біля с. Андріївка на території Карпівської ОТГ.

Біорізноманіття, природоохоронні території

Враховуючи зміни законодавства, пов'язані із адміністративною реформою та переходом до громад повноважень із управління земельними ресурсами, є доцільним вказати ризики для територій, що збереглися в природному або близькому до такого стані, наприклад водоохоронних зон та об'єктів ПЗФ, екомережі чи Смарагдової мережі, пов'язані із передачею таких територій у приватну власність.

Ріст ризиків для біорізноманіття також обумовлює відсутність в громаді розробленої програми створення об'єктів ПЗФ та схеми локальної екомережі.

Негативним чинником у прогнозі змін біорізноманіття громади також вважаємо те, що проєкти щодо встановлення водоохоронних зон, локальної екомережі, ПЗФ в громаді не розроблялися.

Також, військова агресія РФ призводить до серйозної шкоди та/або безпосереднім втратам видів рослин та тварин, руйнації та знищення оселищ на

територій громади. Також зазначені території можуть зазнавати антропогенного тиску зі сторони населених пунктів, промислових підприємств, несвідомого ставлення до навколишнього середовища зі сторони населення тощо.

Також, існують тенденції деградації екосистем внаслідок дуже високого відсотку антропогенної перетвореності території, а враховуючи промислове спрямування регіону - негативний вплив на території, важливі для збереження біорізноманіття буде продовжуватися.

Історико-культурні об'єкти

В громаді діє Програма охорони та збереження культурної спадщини на території Карпівської сільської ради на 2023 – 2027 роки від 21.09.2023 № 1162-30/VIII, направлена на реалізацію державної політики у сфері охорони культурної спадщини; забезпечення належного рівня охорони, розвитку й збереження історико-культурного середовища громади шляхом раціонального використання культурної спадщини; здійснення дієвого контролю за дотриманням вимог чинного законодавства України у сфері охорони нерухомих об'єктів культурної спадщини.

Це покращує ситуацію із збереженням таких об'єктів. Дотримання норм чинного законодавства у сфері охорони пам'яток історії і культури може запобігти втратам.

Особливої уваги потребують пам'ятки ІКС, що можуть бути пошкоджені або зруйновані внаслідок агресивних дій рф. Також особливу увагу слід зосередити на тому, щоб наявні археологічні пам'ятки (кургани) не були пошкоджені (розорані) тощо.

Відходи

Прогнозується погіршення ситуації, зокрема через відсутність фінансування відповідних заходів, а також умови що складаються через військову агресію рф в Україні. Неможливість реалізації Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року.

Передбачається збільшення кумулятивного впливу побутових відходів, пов'язаного із ростом території стихійних сміттєзвалищ, утворення нових сміттєзвалищ, накопиченням шкідливих сполук в ґрунті, зараженні ґрунтових вод. Відсутність контролю за вмістом відходів, що стихійно утилізуються може стати причиною техногенних катастроф. Крім того, через високу температуру гниття стихійні сміттєзвалища можуть займатися, в результаті чого в повітря викидається велика кількість забруднюючих речовин. Несанкціоновані сміттєзвалища є середовищем для розмноження комах та гризунів, які є збудниками та переносниками різних інфекційних захворювань, таких як лептоспіроз, сказ, енцефаліт, чума та ін.

Можлива міграція сполук азоту та фосфору з орних земель, що може спричинити евтрофікацію водойм, замори риби та руйнацію екосистем річок. Відсутність чистої питної води призведе до відтоку мешканців Карпівської громади в більш пристосовані до життя регіони України та Європи.

Детальніший прогноз змін стану довкілля можливий за умови проведення польових досліджень об'єктів негативного впливу та аналізу проб води, повітря та ґрунту.

Важливо, серед першочергових заходів вирішити питання із збиранням та вивезенням сміття, а також провести інформаційно-просвітницькі кампанії серед населення з метою підвищення їх свідомого відношення до питання поводження з відходами. Місця наявних несанкціонованих сміттєзвалищ мають бути виявлені та

прийняті міри щодо їх утилізації. В тому числі, для цього можна залучити населення та використати ресурс Екомапа - <https://ecomapa.gov.ua/>, або внутрішнє джерело звязку населення громади із відповідальними органами ОМС,

У програмі передбачено заходи, що можуть покращити ситуацію з накопиченням відходів на території громади, зокрема заплановано заходи направлені на поліпшення та вдосконалення збору твердих побутових відходів а також упорядкування місць для збирання твердих побутових відходів, ліквідацію несанкціонованих сміттєзвалищ.

3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Карпівська громада знаходиться в Дніпропетровській області на межі з Миколаївською та Херсонською областями. На території сусідніх громад переважають схожі проблеми із вивезенням побутових відходів, проблеми із водопостачанням та водовідведенням в населених пунктах, низька якість транспортної інфраструктури. Для області загалом характерний високий рівень розораності земель – 78,7 %, на 2022 рік). В межах Криворізького району, до якого належить Карпівська громада представлено також суттєве забруднення компонентів довкілля від промислової діяльності, передусім гірничо-добувної та гірничо-збагачувальної. Загалом у районі налічується 23 підприємства, що є основними стаціонарними забруднювачами атмосферного повітря (537,6 тис. тон на 2021 рік).

Отже, прилеглі території можуть чинити суттєвий тиск на існуючий стан довкілля у Карпівській громаді, зокрема через формування якості атмосферного повітря від точкових та дифузних джерел.

Інформацію про впливи, яких можуть зазнавати прилеглі території сусідніх громад зі сторони Карпівської громади, якщо ДДП не буде затверджено, систематизовано у наведеній нижче таблиці із переліком чинників негативного впливу та компонентів довкілля, для яких такий вплив є суттєвим.

Таблиця. 3.1
Компоненти, що зазнають негативного впливу

	Компоненти довкілля , що зазнають негативного впливу							
Чинники негативного впливу	Атмосферне повітря	Поверхневі води	Ґрунтові води	Підземні води	Ґрунти	Види і біотопи	Образ ландшафту	Клімат
зі сторони нежитлових будівель		ДВ						
зі сторони житлової забудови	С, Т		Р					Т
зі сторони промислових підприємств	АМ, АЗ	Р	Р		Р, ДВ	АЗ	ЕЗ	П
зі сторони вулично-дорожньої мережі, автомобільних доріг - шум, викиди хімічних речовин та ПММ	АМ, АЗ	Р			АМ	АЗ		П
зі сторони поводження з ТПВ	АМ, Т		Забруднення інфільтратом	Забруднення інфільтратом	АМ, ДВ		ЕЗ	П

Військова агресія рф (окупація земель, руйнування інфраструктури, бомбардування та обстріли територій громади)	АМ, Р	Р	Забруднення інфільтратом	Забруднення інфільтратом	АМ, ДВ, Р	А3 та пряме знищення видів	Е3	П
Території сільськогосподарського призначення	АМ	Р	Р		Р	АМ	фрагментація ландшафту, Р	П

ДВ - дощові води, АМ - атмосфера (механічне перенесення впливу, запахи та механічні частинки),
 А3 - Атмосфера (звукове навантаження), Е - електромагнітне випромінювання,
 П - емісія парникових газів, С - світлове забруднення
 Е3 - естетичне забруднення (зниження естетичного сприйняття і оцінки ландшафту)
 Т - теплове забруднення
 Р - прямий механічний вплив (руйнування, замулення, дренажування водоносних горизонтів)

Примітка до таблиці 3.1. **Синім** кольором зазначено прямі наслідки впливу, **Жовтим** - вторинні, кумулятивні та синергічні.

Зважаючи на існуючі негативні чинники у самій громаді та у разі незатвердження ДДП компоненти довкілля зазнаватимуть негативного впливу і від власне діяльності громади. Головно через сільськогосподарську діяльність, поводження з відходами, діяльністю на території громади ІГЗК тощо. Негативний вплив стосується практично всіх компонентів довкілля. Передусім мова йде про стан атмосферного повітря, що зокрема визначає і зміни клімату. Як видно з таблиці, майже всі чинники мають прямий вплив на нього. Проблема поводження з відходами є складною, оскільки крім прямих впливів має й низку опосередкованих на такі компоненти ландшафту як, ґрунтові і навіть підземні води. Основними каналами передачі опосередкованих впливів є: інфільтрат, дощові води та власне забруднене атмосферне повітря. Доцільно зауважити, що аналогічні проблеми характерні й для сусідніх із Карпівською громадою територій.

4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Відомості про характер ведення господарства на території громади, зокрема високий рівень розораності території і характер водопостачання та водовідведення, обумовлюють прямі та опосередковані негативні впливи на компоненти довкілля (див. табл. 3.1.) та створюють помірні ризики для здоров'я населення. Так, стан водопровідних мереж та відсутність мереж водовідведення, може стати причиною забруднення джерел децентралізованого водопостачання та спровокувати спалах захворюваності серед місцевого населення. Так само причиною забруднення джерел водопостачання можуть стати сполуки азоту, потрапляючи у джерела водопостачання з поверхневим та внутрішньогрунтовым стоком. Таке нітратне забруднення найчастіше виявляється у поверхневих та ґрунтових водах при інтенсивному внесенні азотних добрив на сільськогосподарські угіддя. Перевищення у воді вмісту нітратів обумовлює ризики для здоров'я населення, при її споживанні.

Відомості про природоохоронні території, які знаходяться в межах території Карпівської територіальної громади, зокрема території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території та об'єкти екомережі та Смарагдової мережі наведено в розділі 2 Звіту. Природоохоронні території в межах громади зазнають тиску зі сторони факторів, які перелічені в розділі 2 цього Звіту. Зокрема, враховуючи зміни законодавства, пов'язані із адміністративною реформою та переходом до громад повноважень із управління земельними ресурсами, є доцільним вказати ризики для територій ПЗФ, водних об'єктів тощо пов'язані із передачею таких територій у приватну власність. Зростання ризиків знищення природоохоронних територій росте також через відсутність в громаді розробленої схеми локальної екомережі та розроблених планів встановлення водоохоронних зон, локальної екомережі, ПЗФ.

Особливе занепокоєння викликає стан об'єктів, що включені до екомережі, зокрема ключових територій національного значення Балки Кобильної (об'єкт ПЗФ) та регіонального значення – Широківсько-Інгулецького (рис.2.15), оскільки вони лежать в безпосередній близькості до найбільшого промислового підприємства громади - ПрАТ "Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат", яке відноситься до підприємств – основних накопичувачі промислових відходів в області. Наразі дані об'єкти можуть зазнавати негативних впливів через його діяльність, стан інфраструктури та загальний характер ведення господарської діяльності в області.

Компоненти довкілля зазнають впливи, перелічені в таблиці 3.1. даного звіту.

Надалі наведемо відомості про можливий тиск на природоохоронні території зі сторони рішень ДДП. Така оцінка впливу є достатньо узагальненою та потребує уточнень на основі/із залученням до оцінювання геопросторових даних про територію громади (схеми території громади), тобто з урахуванням просторової прив'язки об'єктів які ймовірно можуть чинити тиск по відношенню до природоохоронних територій. Також варто враховувати, що в Програмі завдання визначені узагальнено та на подальших етапах при їх деталізації через конкретні заходи, впливу від цих заходів на природоохоронні території має бути уточненим.

Загалом рішення документу державного планування "Програма соціально-економічного та культурного розвитку Карпівської сільської ради на 2024 рік" не несуть прямої шкоди територіям з природоохоронним статусом. У

Програмі навіть передбачено заходи, що прямо або опосередковано можуть покращити стан об'єктів ПЗФ або інших цінних з природоохоронної точки зору територій. Так, в межах напряму 1. Економічний розвиток території, завдання 1.2. «Інвестиційна діяльність» передбачені заходи, спрямовані на зниження тиску на компоненти довкілля через реалізацію природоохоронних проєктів та заходів та виконання меморандуму про співпрацю з питань соціально – економічного розвитку та впровадження екологічних заходів між Карпівською сільською радою, приватним акціонерним товариством «Інгулецький гірничо – збагачувальний комбінат» та громадською організацією «Криворізька фундація майбутнього».. Такі заходи опосередковано можуть покращити стан об'єктів цінних природоохоронних територій, зокрема об'єктів екомережі та водних об'єктів на території громади.

В межах завдання 1.3. «Аграрний сектор та землекористування», а саме в межах заходів по: збільшенню виробництва валової продукції сільського господарства; наданню дозволів на розробку документації із землеустрою; наданню містобудівних умов і обмежень на забудову різного типу об'єктів нерухомості обов'язково має бути звернено увагу на природоохоронні обмеження, а також пройдено процедуру стратегічної екологічної оцінки (ЗУ "Про СЕО"). Це ж стосується і цілі 1.4. «Податково - бюджетна діяльність», а саме нарощування дохідної частини сільського бюджету шляхом активного відновлення роботи підприємств.

Тимчасові негативні наслідки для природоохоронних територій можуть мати місце під час ведення будівельних робіт. Заплановані будівельні роботи – нове будівництво експлуатаційної свердловини на воду в с. Радевичеве Криворізького району Дніпропетровської області. Тому прийняття рішення щодо будівництва, яке матиме вплив на природоохоронні території та оцінка таких ризиків має відбуватися згідно вимог чинного законодавства за вставленими процедурами, враховуючи необхідність проходження процедур стратегічної екологічної оцінки (ЗУ "Про СЕО", оцінки впливу на довкілля (ЗУ "Про ОВД").

Для територій ПЗФ питання впливу на заповідні території регулюється в тому числі ЗУ "Про ПЗФ", де визначається, що на землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням. До того ж навколо об'єктів ПЗФ, можуть встановлюватися охоронні зони, в межах яких не допускається будівництво промислових та інших об'єктів, мисливство, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Оцінка такого впливу здійснюється на основі екологічної експертизи, що проводиться в порядку, встановленому законодавством України.

Регулювання питань впливу на водні об'єкти визначаються в тому числі Водним Кодексом України, де регулюються питання використання водних об'єктів, їх прибережно-захисних смуг та водоохоронних зон.

Питання використання та впливу на ліси регулюється в тому числі Лісовим Кодексом.

Відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковою, в тому числі для об'єктів, віднесених до першої та другої категорій видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля, а також для діяльності, яка впливатиме на ПЗФ. Зокрема, у першу групу входять усі суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні рубки на площі

понад 1 гектар; усі суцільні санітарні рубки на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду. До другої групи входить сільське господарство, лісівництво та водне господарство; сільськогосподарське та лісгосподарське освоєння, рекультивація та меліорація земель (управління водними ресурсами для ведення сільського господарства, у тому числі із зрошуванням і меліорацією) на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше, насадження лісу (крім лісовідновлювальних робіт) на площі понад 20 гектарів або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше; інтенсивна аквакультура на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах.

Такий аналіз є достатньо узагальненим та потребує уточнень вже на етапах реалізації конкретних рішень з урахуванням їх просторової прив'язки до території, віддаленості по відношенню до природоохоронних територій, умов реалізації та інших характеристик.

Доцільно звернути увагу на те, що територія Карпівської громади потрапляє під прямий вплив від військової агресії рф. Територія громади від початку повномасштабного вторгнення потерпала від постійних обстрілів та руйнувань. Можливі втрати ПЗФ, об'єктів Смарагдової мережі, соціальної та економічної інфраструктури, що отримали чималі пошкодження на сьогодні важко оцінити, але відбувається поступовий обрахунок існуючих наслідків за чинною методикою (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0406-22#Text>). Впливи на територію громади з боку військових дій рф продовжуються завдаючи шкоди всім компонентам довкілля громади та здоров'ю населення.

5 ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Основні міжнародні та національні зобов'язання

Основними міжнародними зобов'язаннями щодо CEO є протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про CEO) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, а також Конвенція ООН з біологічного різноманіття, Рамкова конвенція про зміну клімата, Паризька кліматична угода.

Згідно ст. 28 Закону України "Про основи містобудування", якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про містобудування, то застосовуються правила міжнародного договору.

Основними правовими документами, які мають бути враховані під час процедури стратегічної екологічної оцінки є:

Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про CEO) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015);

Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС;

Конвенція ООН з біологічного різноманіття;

Рамкова конвенція про зміну клімату;

Паризька кліматична угода;

Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Закон України N 436/96-ВР (436/96-ВР) від 29.10.96;

Цілі сталого розвитку на період 2016-2030 років (зокрема, ціль 13 «Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та його наслідками»).

Розпорядженні КМУ від 07.12.2016 N° 932-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року».

Розпорядженні КМУ від 06.12.2017N° 878-р «Про затвердження плану заходів щодо виконання концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року.

Правові засади у сфері поводження з відходами забезпечуються Законом України «Про відходи» (N° 187/98-ВР від 05.03.1998) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля і здоров'я людини від утворення, зберігання та поводження з відходами. Повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері поводження з відходами визначаються статтею 20 закону «Про відходи».

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, в якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм в процесі інвестиційної діяльності. Так Законом України «Про інвестиційну діяльність» (N° 1560-XII від 18.09.1991) встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України (ст. 4). В разі порушення екологічних, санітарно гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ст. 21). Також в ст. 8 зазначається, що інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, встановлених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» (N° 2059-VIII від 23.05.2017).

Зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на регіональному рівні такі зобов'язання представлено обласними програмами відновлення, охорони та моніторингу довкілля, поводження з відходами.

Згідно статті 15 Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища" місцеві ради несуть відповідальність за стан навколишнього природного середовища на своїй території і в межах своєї компетенції: а) забезпечують реалізацію екологічної політики України, екологічних прав громадян; б) дають згоду на розміщення на своїй території підприємств, установ і організацій у порядку, визначеному законом; в) затверджують з урахуванням екологічних вимог проекти планів будови населених пунктів, їх генеральні плани та схеми промислових вузлів; г) видають (переоформлюють, видають дублікати, анулюють) дозволи на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення у випадках, передбачених законом; д) затверджують місцеві екологічні програми; е) організовують вивчення навколишнього природного середовища; є) створюють і визначають статус резервних, в тому числі й валютних, фондів для фінансування програм та інших заходів щодо охорони навколишнього природного

середовища; з) забезпечують інформування населення про стан навколишнього природного середовища, функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно-аналітичних систем; и) організують роботу по ліквідації екологічних наслідків аварій, залучають до цих робіт підприємства, установи та організації, незалежно від їх підпорядкування та форм власності, і громадян; і) приймають рішення про організацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні; ї) здійснюють контроль за дотриманням законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

Нижче наведено відомості про основні програми щодо охорони навколишнього природного середовища та можливі зобов'язання що ними покладаються на громаду.

Перелік таких регіональних програм доступний на сайті Дніпропетровської обласної ради - <https://adm.dp.gov.ua/>. Серед них: Програма створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у Дніпропетровській області на 2023 – 2027 роки; Регіональна цільова програма захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, забезпечення пожежної безпеки Дніпропетровської області на 2021 – 2025 роки; Регіональна Програма з локалізації та ліквідації амброзії полинолистості та інших карантинних організмів на території Дніпропетровської області протягом 2012 – 2026 років; Дніпропетровська обласна комплексна програма (стратегія) екологічної безпеки та запобігання змінам клімату на 2016 – 2025 роки; Програма створення та ведення містобудівного кадастру Дніпропетровської області на 2013 – 2027 роки; Програма термомодернізації об'єктів комунальної сфери у Дніпропетровській області на 2015 – 2038 роки.

Шляхи врахування зобов'язань, встановлених зазначеними програмами, регулюються законодавством України та деталізовані заходами відповідних програм.

Процедура ОВД

Цілі та завдання Програми реалізуються через здійснення конкретних заходів. Серед цих заходів можуть бути заходи, які, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

Серед заходів Програми такими є розроблення та надання будівельних паспортів на різні типи будівництва (добудови).

Серед інвестиційних проектів та заходів щодо забезпечення виконання завдань Програми соціально - економічного та культурного розвитку Карпівської сільської ради на 2024 рік це нове будівництво експлуатаційної свердловини на воду в с. Радевичеве Криворізького району Дніпропетровської області.

Для рішень в межах таких заходів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля у разі відповідності Переліку видів діяльності, що потребують ОВД.

Інформація про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки

Згідно вимог ст. 9, 10, ч.4 ст.12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» Карпівською громадою було оприлюднено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (СЕО) та проекту документа державного планування – "Програма соціально - економічного та культурного розвитку Карпівської сільської ради на 2024 рік", з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості на офіційному сайті територіальної громади, а також в реєстрі СЕО.

За результатами розгляду заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 04.10.2023 (реєстраційний номер справи у Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки 02-10-2414-23) щодо проекту документа державного планування «Програма соціально-економічного та культурного розвитку Карпівської сільської ради на 2024 рік» (далі — проект Програми), Департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної військової адміністрації повідомляє:

з метою розробки заходів та реалізації стратегічних цілей проекту Програми необхідно враховувати наступне: пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних нормативів; дотримання вимог чинного законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, зокрема, Лісового, Водного та Земельного кодексів України, законів України "Про охорону — навколишнього — природного середовища", "Про природно-заповідний фонд України" тощо; визначення впливу об'єктів інфраструктури, що пропонуються відповідно до проекту Програми, на стан складових довкілля та розробити заходи, спрямовані на запобігання забруднення навколишнього природного середовища та зменшення негативного впливу; розробку альтернатив щодо провадження планованої діяльності.

З метою забезпечення ефективності здійснення стратегічної екологічної оцінки наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 (зі змінами) затверджені Методичні рекомендації 13 здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування.

За результатами розгляду заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки Програми соціально-економічного та культурного розвитку Карпівської сільської ради на 2024 рік Головне управління Держпродспоживслужби в Дніпропетровській області пропонує виконати структуру та зміст звіту про стратегічну екологічну оцінку відповідно до методичних рекомендацій у повному обсязі, з обов'язковим дотриманням вимог Закону України «Про систему громадського здоров'я», «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів» (із змінами та доповненнями), затверджених наказом МОЗ України від 19.06.1996 №173 (zareєстровано В Міністерстві юстиції України 24.07.1996 р. за №379/1404).

Особливу увагу приділити кожному компоненту навколишнього природного середовища, що розглядається, з зазначенням:

- обґрунтування необхідності оцінки його характеристик;
- перелік впливів (включаючи опосередковані), які ранжуються за масштабом і значенням наслідків, та їх характеристика, що містить також якісні та кількісні параметри, ступінь небезпеки;
- характеристика ретроспективного, сучасного і прогностичного станів навколишнього середовища та їх оцінка за фоновими та нормативними показниками з урахуванням можливих аварійних ситуацій;
- обґрунтування заходів щодо попередження та обмеження негативних впливів, оцінка їх ефективності та характеристика залишкових впливів;
- висвітлити інформацію про можливі впливи планової діяльності, аварійні ситуації - пожежу та її наслідки з наданням відповідних розрахунків в проекті, ймовірності її виникнення та впливу на навколишнє середовище та здоров'я населення.

У проекті SEO необхідно виявити взаємозв'язок між проектом ДДП та існуючим актами законодавства і обґрунтувати вибір проблем, які заслуговують на розгляд при проведенні SEO.

Зауваження та пропозиції до обсягу SEO Програми, які надійшли під час визначення обсягу SEO враховано в цьому Звіті та проекті ДДП.

Інформація про обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку

На даний етап немає

6 ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Програми соціально-економічного та культурного розвитку Карпівської сільської ради на 2024 рік визначає основні стратегічні (пріоритети), операційні цілі (напрями), а також завдання заходи щодо їх досягнення. Перелік завдань, що визначені в ДДП в більшості не мають конкретної просторової прив'язки до території громади, визначених конкретних заходів, їх детальних характеристик, даних щодо етапів та термінів їх реалізації. Тому оцінка наслідків виконання завдань, передбачених ДДП викладена нижче є узагальненою та має бути уточнена в подальшому.

Зокрема, негативні наслідки для довкілля і стану здоров'я населення сьогодні і в перспективі можуть створюватися через зазначені у Програмі:

- види господарської діяльності, яку проводять сільськогосподарські виробники на території громади, зокрема рослинництво з розвиненим виробництвом пшениці, ячменю, соняшника, тощо; - Діяльність на території громади ПрАТ "Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат", яке відноситься до підприємств – основних накопичувачі промислових відходів в області;

- Екологічні проблеми: стан або відсутність системи централізованого водопостачання, повна відсутність системи водовідведення, неналежна якість, або відсутність дорожнього покриття між населеними пунктами громади; перевищення допустимої для місцевих доріг вантажності автоперевезень, використання добрив та хімічних засобів захисту рослин сільгосппідприємствами тощо.

- Існуючі плани щодо нарощування обсягів виробництва валової продукції сільського господарства (завдання 1.3. «Аграрний сектор та землекористування»);

- нарощування дохідної частини сільського бюджету шляхом активного відновлення роботи підприємств, малого та середнього підприємництва (завдання 1.4. «Податково - бюджетна діяльність»)

- Продовження воєнних дій з РФ

У той же час позитивні наслідки для довкілля і стану здоров'я населення сьогодні і в перспективі можуть створюватися через зазначене у Програмі виконання заходів програм «Захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, забезпечення пожежної безпеки Карпівської сільської територіальної громади на 2021 – 2025 роки» (зі змінами), «Створення і використання матеріальних резервів для запобігання, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та їх наслідків у Карпівській сільській територіальній громаді на 2021 – 2025 роки» (зі змінами) (завдання 2.7. «Захист населення і території від надзвичайних ситуацій»).

6.1 Атмосферне повітря

Програмою передбачена реалізація природоохоронних заходів промисловими підприємствами для зниження об'ємів викидів пилу в атмосферу, а також удосконалення системи екологічного моніторингу (розширення площі моніторингових досліджень стану навколишнього природного середовища із застосуванням сучасних технологій та інформаційних систем) (завдання 2.6. «Охорона навколишнього природного середовища»). Ці заходи сприятимуть

покращенню стану атмосферного повітря, та допоможуть запобігти можливих негативних впливів на стан здоров'я населення, зокрема через вчасне попередження про погіршення якості атмосферного повітря внаслідок аварій (пожеж) тощо.

Заплановане в Програмі покращення стану доріг на території громади; (завдання 2.5. «Транспорт та транспортна інфраструктура») та капітальні ремонти об'єктів культури та охорони здоров'я, заплановані на 2024 рік, можуть спричинити тимчасове локальне забруднення атмосферного повітря. На етапі будівництва зокрема може потрапляти в атмосферне повітря суттєва кількість твердих часточок (ТЧ), що може спровокувати тимчасове погіршення якості атмосферного повітря. Передусім тимчасовий негативний вплив на стан атмосферного повітря під час будівельних робіт можливий через викиди пилу внаслідок дій із сипучими матеріалами (земляні роботи, навантаження тощо); викиди пилу з поверхонь, на яких рухається обладнання, необхідне для будівництва; викиди продуктів спалювання викопного палива з двигунів машин, транспортних засобів, що використовуються для перевезення працівників, транспортування матеріалів та інших двигунів, що працюють на викопному паливі (наприклад, дизельні генератори). Зазначений вплив припиниться як тільки будуть завершені будівельні роботи. Такий вплив хоч і є негативним, але короткостроковим.

В той же час, заплановане в Програмі покращення стану доріг на території громади; (завдання 2.5. «Транспорт та транспортна інфраструктура») в подальшому може сприяти покращенню стану атмосферного повітря через збільшення пропускної спроможності місцевих доріг, та відповідно потрапляння меншої кількості вихлопних газів.

6.2 Клімат

Докладний огляд можливого впливу на клімат наведено в розділі 2 цього Звіту згідно з рекомендаціями Міндовкілля.

Програмою передбачається нарощування обсягів виробництва валової продукції сільського господарства (завдання 1.3. «Аграрний сектор та землекористування»). Це може спричинити збільшення потрапляння в атмосферне повітря більшої кількості парникових газів, зокрема метану, що є чи не найагресивнішим з них.

Зазначимо, що передбачене озеленення території сільської ради, безумовно матиме позитивний ефект, оскільки будь-яке збільшення частки озелених площ, по відношенню до вкритих штучними поверхнями та навіть відкритого ґрунту, знижує прояви глобального потепління. Втім звертаємо увагу на те, що озеленення має вестися у відповідності до екологічних норм та природних особливостей території (її розташування в природній зоні Степу). Тож необдумане заліснення площ, зокрема і інвазивними видами, може в перспективі мати негативний ефект для біорізноманіття регіону. Негативні наслідки таких дій описано у розділі 2 цього Звіту.

Поступовий позитивний ефект матиме поліпшення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я для надання якісних послуг з виконанням енергозберігаючих заходів (завдання 1.2. «Інвестиційна діяльність»).

6.3 Водні ресурси

Програмою передбачено ремонт існуючих водопровідних мереж (завдання 2.4. «Розвиток житлово-комунального господарства та благоустрій території»), що може позитивно відбиватися на стані водних ресурсів.

У той же час, заплановане нове будівництво «Захист від затоплення с.Радевичеве», може створювати тимчасові негативні ефекти на водні об'єкти власне під час будівництва (див. п. 6.1.).

Завдання, які б мали прямий негативний вплив на водні ресурси не передбачаються.

6.4 Земельні ресурси

Сільське господарство, особливо вирощування зернових, олійних (сонях, ріпак) культур, створює гострі екологічні проблеми, характерні для орних с/г земель: втрата верхнього родючого шару з площинним зливом, виснаження ґрунту, хімічне забруднення при надмірному використанні хімікатів сільгосп підприємствами.

Для уникнення втрат ґрунту з ерозією рекомендується створити карту ухилів на громаду для визначення територій, непридатних для оброблення згідно ЗУ "Про охорону" ст. 47, де визначено наступне: "забороняється розорювання схилів крутизною понад 7 градусів (крім ділянок для залуження, заліснення та здійснення ґрунтозахисних заходів). На схилах крутизною від 3 до 7 градусів обмежується розміщення просапних культур, чорного пару тощо",

Нестиме позитивні зміни для земельних ресурсів громади запланована рекультивація порушених земель та використання родючого шару ґрунту під час проведення робіт, пов'язаних із порушенням земель біля с. Андріївка на території Карпівської ОТГ.

Основним ризиком серед завдань Програми є можлива передача природоохоронних земель, в тому числі ПЗФ, водного фонду для сільськогосподарського використання при нарощуванні обсягів виробництва валової продукції сільського господарства (завдання 1.3. «Аграрний сектор та землекористування»).

Заходи, які б мали прямий негативний вплив на земельні ресурси Програмою не передбачаються.

6.5 Відходи

Головною проблемою Карпівської громади є відсутність механізму сортування та перероблення відходів. Отже проблема їх накопичення у тому числі в місцях несанкціонованих звалищ може поглиблюватись.

Закладені в Програмі заходи щодо поліпшення та вдосконалення збору твердих побутових відходів а також упорядкування місць для збирання твердих побутових відходів, ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ (завдання 2.6. «Охорона навколишнього природного середовища»), що відповідно до Програми можуть призвести до зменшення обсягів утворення твердих побутових відходів на 20 %, можуть частково вирішити дану проблему в громаді.

Також часткове вирішення проблеми потенційного забруднення компонентів довкілля відходами може бути досягнуто при реалізації заходів програм «Захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, забезпечення пожежної безпеки Карпівської сільської територіальної громади на 2021 – 2025 роки» (зі змінами), «Створення і використання матеріальних резервів для запобігання, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та їх наслідків у Карпівській сільській територіальній громаді на 2021 – 2025 роки» (зі змінами), зокрема при забезпеченні своєчасного вивезення та утилізації побутових відходів.

Сталість у вирішенні проблеми вбачається у реалізації просвітницької кампанії, спрямованої на підвищення культури поводження з відходами.

Рекомендується до цих заходів забезпечення всіх населених пунктів можливістю централізованого збору та вивезення побутових відходів, що може допомогти уникнути ризиків утворення нових сміттєзвалищ, та провести ліквідацію наявних стихійних сміттєзвалищ в громаді.

Під час проведення будівельних робіт (інженерних мереж, будівель, доріг)

основним негативним наслідком для довкілля є утворення будівельних відходів. Основними відходами, що створюватимуться під час будівельних робіт, будуть рештки старої цегли, бетону, деревини тощо. Фактичний обсяг таких відходів буде встановлено під час проектування відповідних об'єктів. Крім цього можливе утворення токсичних відходів ремонтних робіт - лакофарбових матеріалів, заповнювачів, тощо. Передача забруднення в навколишнє середовище можлива, коли внаслідок неналежного поводження з будівельним сміттям, воно розвиватиметься вітровими потоками та потраплятиме в атмосферне повітря а також змиватиметься з атмосферними опадами. Неправильна утилізація таких утеплювачів, як пінопласт (полістирол), пінополіуретан несе значну шкоду довкіллю через забруднення ґрунтів і ґрунтових вод. Для попередження такої загрози під час реконструкції будівлі необхідно організувати роботи таким чином, аби уникнути складування будівельного сміття на проектній ділянці, дотримуватися діючих вимог законодавства тощо.

6.6 Біорізноманіття

Стратегією загалом не передбачає реалізацію заходів, які можуть негативно вплинути на флору і фауну громади. Навпаки, збільшення площі зелених насаджень та посилення контролю за охороною, захистом, використанням та відтворенням зелених насаджень (завдання 2.6. «Охорона навколишнього природного середовища»).

Проте прямі та опосередковані ризики (хімічне та шумове забруднення території) створює інтенсивне ведення сільського господарства та воєнні дії.

Також ризиком серед завдань Програми для біорізноманіття є можлива передача цінних для збереження біорізноманіття територій, в тому числі територій ПЗФ, водного фонду для сільськогосподарського використання при нарощуванні обсягів виробництва валової продукції сільського господарства (завдання 1.3. «Аграрний сектор та землекористування»).

Також певні ризики може нести передбачене озеленення території сільської ради. Звертаємо увагу на те, що озеленення має вестися у відповідності до екологічних норм та природних особливостей території (її розташування в природній зоні Степу). Тож необдумане заліснення площ, зокрема і інвазивними видами, може в перспективі мати негативний ефект для біорізноманіття регіону. Негативні наслідки таких дій описано у розділі 2 цього Звіту.

Для збереження біорізноманіття рекомендується до заходів Програми включити розроблення та затвердження схеми локальної формування екологічної мережі. Закон України "Про екологічну мережу України" в статті 11 визначає повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі, зокрема забезпечення "розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень". Порядок розробки схеми екомережі визначається "Методичними рекомендаціями щодо розроблення регіональних та місцевих схем екомережі, затверджені Наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 13.11.2009 № 604.

6.7 Природоохоронні території

Програмою не передбачені заходи, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі природоохоронні території, в тому числі об'єкти природно-заповідного фонду (ПЗФ) та об'єкти екомережі Дніпропетровської області та об'єкти Смарагдової мережі. На подальших етапах реалізації визначених Програмою завдань, в тому числі коли заплановані заходи будуть територіально прив'язані, передбачається уточнення таких впливів. Основним ризиком є

передача природоохоронних територій для сільськогосподарського використання.

Також, варто звернути увагу на те що, відсоток заповідних територій у громаді дуже низький, тому доцільно звернути увагу на території, які є перспективними до заповідання. Такі території визначені в розділі 2.

Також перспективним у питання природоохоронних територій є розробка місцевої схеми формування екомережі (див.п.6.6.).

6.8 Здоров'я населення

Реалізація Програми не передбачає заходів, які б несли пряму шкоду здоров'ю населення.

Навпаки, низка заходів, передбачені ціллю 2.4. «Розвиток житлово-комунального господарства та благоустрій території», зокрема встановлення системи очистки води в населених пунктах сільської ради; ремонт існуючих водопровідних мереж; забезпечення населення надійним та якісним водопостачанням; нове будівництво експлуатаційної свердловини на воду в с. Радевичеве нестиме кумулятивний і тривалий ефект покращення для здоров'я населення громади

Також прямий позитивний вплив на стан здоров'я населення нестимуть заплановані відповідно до завдання 2.6 «Охорона навколишнього природного середовища», природоохоронні заходи на промислових підприємствах для зниження об'ємів викидів пилу в атмосферу; удосконалення системи екологічного моніторингу (розширення площі моніторингових досліджень стану навколишнього природного середовища із застосуванням сучасних технологій та інформаційних систем); посилення контролю за охороною, захистом, використанням та відтворенням зелених насаджень; підвищення рівня екологічної свідомості і залучення громадськості до практичних дій для збереження довкілля

Опосередкований, втім позитивний ефект на стан здоров'я населення матиме капітальний ремонт будівлі Карпівської амбулаторії загальної практики сімейної медицини. (у т. ч. перерахунок ПҚД), оскільки даний заклад зможе надавати ефективніше допомогу в майбутньому. Поступовий позитивний ефект матиме поліпшення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я для надання якісних послуг з виконанням енергозберігаючих заходів (завдання 1.2. «Інвестиційна діяльність»).

Втім зазначимо, що нині населення громади, що живе у безпосередній близькості до ведення бойових дій, щоденно має ризики для життя та здоров'я, пов'язані з воєнними діями. Такі ризики не можна знизити до завершення бойових дій і після, до повного знешкодження території від мінно-вибухових предметів, що потенційно можуть лишатися на території громади.

6.9 Історико-культурна спадщина

На території громади наявні пам'ятки історії та археології. На території Карпівської сільської ради станом на 01.09.2023 року знаходяться 63 об'єкти археології (44 охоронні номери), один з яких відноситься до категорії національного значення та занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, 45 об'єктів археології (20 охоронних номерів), занесені до Переліку об'єктів культурної спадщини із статусом щойно виявлених; 18 пам'яток історії місцевого значення (9 охоронних номерів) та 2 пам'ятки архітектури місцевого значення.

Програмою не передбачено заходів, які б створювали негативний вплив на зазначені пам'ятки.

Втім ризиком є можлива передача даних територій для сільськогосподарського використання. Також суттєві ризики для збереження пам'яток несуть воєнні дії (див.п.6.8.)

Рекомендується в межах завдання "1.2. Інвестиційна діяльність" проводити

промоцію даних пам'яток, що дасть можливість залучення грантових ресурсів для реалізації інфраструктурних інвестиційних проектів і в подальшому забезпечити їх охорону та збереження.

6.10 Транскордонний вплив

Транскордонний вплив на всі компоненти довкілля не передбачається.

6.11 Результати розділу

Узагальнені результати оцінки за завданнями Програми представлені в таблиці 6.1. Через узагальненість завдань та заходів Програми, часту відсутність їх просторової прив'язки оцінити характери та тривалість впливу завдань на даному етапі неможливо. При деталізації і визначенні конкретних заходів в межах завдань Програми такі впливи та їх характер мають бути уточнені.

Ймовірність того, що реалізація Програми призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) негативний вплив на довкілля, є незначною. Основним ризиком реалізації Програми є проблема сільськогосподарського використання територій, природокористування в межах територій із природоохоронними обмеженнями, планові та аварійні викиди від діяльності ІГЗК та ймовірні наслідки від військової агресії з боку рф. Таким чином, реалізація Програми не має супроводжуватися появою нових значних негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація деяких завдань Програми може призвести до покращення екологічної ситуації в Карпівській громаді, які викладено в цьому розділі вище.

Таблиця 6.1.

Оперативні цілі, передбачені в межах ДДП “Програма соціально-економічного та культурного розвитку Карпівської сільської ради на 2024 рік”	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Відходи	Біорізноманіття	Природоохоронні території
1.1. Регуляторна політика та розвиток підприємництва							
1.2. Інвестиційна діяльність		IN, MT, LO, CU					
1.3. Аграрний сектор та землекористування		DI, MT, LO, CU	DI, MT, LO, CU	DI, MT, LO, CU			
1.4.Податково - бюджетна діяльність							
2.1. Надання адміністративних послуг							
2.2.Зайнятість населення та ринок праці.							
2.3. Соціальний захист населення							
2.4. Розвиток житлово-комунального господарства та благоустрій території	DI, MT, LO, CU		IN, MT, LO, CU	IN, MT, LO, CU		DI, MT, LO, CU	
2.5. Транспорт та транспортна інфраструктура	DI, MT, LO, CU						
2.6. Охорона навколишнього природного середовища	DI, MT, LO, CU	IN, MT, LO, CU	DI, MT, LO, CU	DI, MT, LO, CU	DI, MT, LO, CU	DI, MT, LO, CU	DI, MT, LO, CU
2.7. Захист населення і території від надзвичайних ситуацій	DI, MT, LO, CU	DI, MT, LO, CU	DI, MT, LO, CU	DI, MT, LO, CU	DI, MT, LO, CU	DI, MT, LO, CU	DI, MT, LO, CU
2.8. Покращення безпеки в громаді							
3.1. Освіта		IN, MT, LO,				DI, MT, LO,	

		CU				CU	
3.2. Охорона здоров'я							
3.3. Захист прав дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Підтримка сім'ї, дітей та молоді							
3.4. Культура							
Оперативні цілі, передбачені в межах ДДП “Програма соціально-економічного та культурного розвитку Карпівської сільської ради на 2024 рік”	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Відходи	Біорізноманіття	Природоохоронні території

Позначення	Пояснення до позначення
	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
	Немає впливу, або нейтральний. Втручання не має ефекту, який можна було б довести, або такий вплив є незначним.
	Помірний позитивний вплив.
	Значний позитивний вплив
	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти навколишнього середовища, заплановану діяльність або з інших причин.
DI / IN	Прямий / Непрямий
LT/ MT/ ST / O	Довгостроковий (постійний 50-100 років) / Середньостроковий (10-15 років) / Короткостроковий (3-5 років) / Випадковий (тимчасовий, 1 рік)
LO / RE	Місцевий / Регіональний
CU / SI / TR	Кумулятивний / Синергетичний / Транскордонний

7 ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

В цілому Програма не передбачає завдань, які б мали значний негативний довготривалий вплив на навколишнє середовище. Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми, наведені в таблиці 7.2, ґрунтуються на впливах, оцінених у попередньому розділі звіту, та міжнародному досвіді діяльності в подібних умовах. Однак, такі заходи – це загальні рекомендації щодо усунення негативних наслідків, тоді як детальні заходи повинні розглядатися в кожному конкретному випадку під час реалізації шляхів досягнення визначених пріоритетів, а також в процесі надання екологічних дозволів.

Таблиця 7.1.
Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми

Складова довкілля	Заходи для зменшення негативних наслідків
Атмосферне повітря	• реконструкція дорожньої інфраструктури, розвиток легкого персонального транспорту, веломаршрутів між населеними пунктами громади; • отримання фонових концентрацій по забруднюючим речовинам, що можуть бути представлені у викидах та проектній документації; • встановлення додаткових постів безперервного моніторингу атмосферного повітря; • моніторингові дослідження стану атмосферного повітря на всій території населеного пункту, особливу увагу приділяти територіям, що знаходяться в безпосередній близькості до ПрАТ “Інгuleцький гірничо-збагачувальний комбінат”; • не допускання перевищення ГДК вмісту забруднюючих речовин в атмосферному повітрі при господарській діяльності та роботі автотранспорту; • дотримання діючих норм законодавства під час проведення будівельних робіт; • проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості спалювання сухої трави, побутового та промислового сміття; • модернізація мережі закладів освіти, в тому числі із запровадженням енергоефективних заходів; • розробка та затвердження місцевої цільової програми з енергоефективності; • запровадження системи енергетичного менеджменту в бюджетній та комунальній сфері; • проведення просвітницької роботи, спрямованої на підвищення свідомості населення до енергоощадності; • впровадження сучасних технологій для підвищення якості роботи мереж зовнішнього освітлення; • розширення на території громади мережі зелених зон, що дасть можливість виробляти більше кисню, осаджувати пил, поглинати оксиди азоту та вуглецю.
Водні ресурси	• створити перелік існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережних захисних смуг для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст. 89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України); • заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду (якщо таке не дозволене законодавством); • визначити підприємство, організацію або установу та створити при ній спеціальну службу з догляду та підтримання у належному стані водоохоронних зон, прибережних захисних смуг водних об'єктів; • прийняти відповідні міри впливу, передбачені ст. 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду; • заборонити миття машин і механізмів у місцях, з яких стічні води можуть потрапити в магістральну, розподільчу, скидну мережу, річки та водойми; • дотримання у межах зон санітарної охорони об'єктів водопостачання режимів господарської діяльності визначених Постановою КМ України №2024 від 18.12.1998 р.

	«Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»); • проведення паспортизації водних об'єктів; • поліпшення екологічного стану водних об'єктів, розчищення та регулювання русел річок і водойм; • будівництво, реконструкція, капітальний ремонт об'єктів, споруд, мереж і комунікацій водопостачання та водовідведення; • проведення лабораторних досліджень питної води свердловин; • передбачити свердловини для моніторингу підземних ґрунтових вод на території, що дасть можливість у майбутньому проаналізувати зміни та визначити вплив, що дозволить зменшити рівень забруднення ґрунтових вод, підвищити якість водних ресурсів; • передбачити захист водних ресурсів від промислового та комунального забруднення.
Відходи	• Розробка схеми санітарного очищення території згідно ЗУ "Про відходи", порядку затвердження розроблення, погодження та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів наказ Мінрегіону 23.03.2017 № 57, ДБН Б.2.2-6:2013 «Склад та зміст схеми санітарного очищення населеного пункту», ДБН Б.2.2-12-2019 Планування і забудова територій; • контроль за дотриманням вимог діючого законодавства під час проведення будівельних робіт для попередження загрози складування будівельного сміття на проектних ділянках, скидання їх у непризначених місцях тощо; • знешкодження непридатних та заборонених до використання засобів захисту рослин; • виготовлення та впровадження сучасної схеми очистки громади; • забезпечення своєчасного вивезення та утилізації побутових відходів; • впровадження збирання та сортування твердих побутових відходів; • проведення просвітницької кампанії, спрямованої на підвищення культури поводження з відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання; • проведення досліджень по визначенню складу та властивостей відходів та відповідних розрахунків, або протоколів лабораторних досліджень відходів на вміст небезпечних складників відходів (хімічні та токсикологічні), проведені відповідною — акредитованою лабораторією; • упровадження найкращих доступних технологій управління промисловими та побутовими відходами; • запровадити систему роздільного збору побутових відходів, з урахуванням ДБН Б.2.2-6:2013, Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць №145 в1д 17.03.2011р.
Ґрунти	• усунення випадків викидання, складування та накопичення побутових відходів і стоків на території житлової забудови; • дотримання норм у внесенні мінеральних добрив, щорічний моніторинг стану ґрунтів у місцях вірогідного накопичення забруднювачів, зумовлених басейновою структурою рельєфу території; • інвентаризація земель та проведення заходів з розробки проєктів землеустрою; • створення системи нагляду та контролю за цільовим використанням землі; • сприяння розвитку овочівництва, садівництва, ягідництва, бджільництва; • залучення наукового потенціалу для інформаційної та організаційної підтримки фермерства, організації навчання для підвищення ефективності ведення аграрного бізнесу; • сприяння розвитку органічного землеробства, зокрема через проведення освітніх кампаній щодо переваг та можливостей органічного землеробства, можливостей органічної сертифікації продукції згідно Директиви ЄС №834/2007. • раціональне і ефективне використання земель; • Рекультивация порушених земель та використання родючого шару ґрунту під час проведення робіт, пов'язаних із порушенням земель біля с. Андріївка на території Карпівської ОТГ. В межах заходів із розроблення містобудівної документації рекомендовано: • створити цифрову модель рельєфу громади. Актуалізувати карту ґрунтів. Визначити можливі напрями горизонтальної міграції забруднення від промислових та сільськогосподарських підприємств та налагодити регулярний моніторинг стану ґрунтів у місцях найбільш вірогідної концентрації специфічного для кожного із підприємств забруднення. Такі заходи дозволять чітко визначити причинно-наслідковий зв'язок у випадках понаднормового забруднення; • на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та

	актуальної карти ґрунтів актуалізувати території, із обмеженнями для орного землеробства (доцільно та рекомендовано виконати такі роботи під час проведення інвентаризації земель громади); на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів визначити території із існуючою та потенційною водною та вітровою ерозіями. Забезпечити рекультивацію ґрунтів у місцях існуючої ерозії, в першу чергу в місцях, де внаслідок водної ерозії замулюються водні об'єкти.
Екологічні політики, що сприятимуть збільшенню біорізноманіття та сталому розвитку	- підвищення рівня обізнаності населення та підвищення екологічної свідомості, зокрема через освітні програми для молоді; - удосконалення системи інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань; - залучення громадян до використання енергозберігаючих технологій у побуті, створити та або/впроваджувати - збереження та розвиток об'єктів природно-заповідного фонду; - стимулювання суб'єктів господарювання до розвитку систем екологічного управління, яке забезпечує впорядкування контролю за комплектуючими, сировиною і матеріалами та продукцією, викидами та відходами, які виникають внаслідок окремих виробничих процесів; - проведення інформування населення щодо місцезорештування цінних територій (ПЗФ, Смарагдової мережі та інших), а також дозволених режимів їх використання; - винесення в натуру меж територій ПЗФ. - На перспективу рекомендовано: - розробити програму оцінки екосистемних послуг оцінки громади, зокрема під час стратегічних екологічних оцінок цільових програм та оцінок впливу на довкілля планованої діяльності; - інформувати мешканців громади про екосистемні послуги наявних екосистем та вразливих біотопів; створити "Білу книгу благоустрою громади", із описом біотопів громади, місцевих видів флори і фауни, особливостей поводження із такими видами; - заходи із озеленення, рекультивації проводити відповідно до переліку "Білої книги"; - розробити схему локальної екомережі громади згідно указу Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»
Здоров'я населення	- проведення аналізу захворюваності населення та працівників промислових підприємств населеного пункту всіх вікових груп по хронічним захворюванням органів дихання, професійним захворюванням; - проведення заходів із адаптації змінам клімату, зокрема через поступове зменшення площі суцільного асфальтобетонного покриття до обґрунтовано необхідних; - озеленення громадських зон, зокрема через озеленення прилеглих територій закладів освіти; - зміцнення спроможності надання якісних і сучасних медичних послуг; - нове будівництво, реконструкція та оснащення спортивних об'єктів; - капітальний ремонт будівлі Карпівської амбулаторії загальної практики сімейної медицини; - Встановлення системи очистки води в населених пунктах сільської ради; - санітарна очистка та утримання в належному стані вуличних колодязів питної води - Нове будівництво експлуатаційної свердловини на воду в с. Радевичеве; - проведення роз'яснювальної роботи серед населення щодо формування здорового способу життя, як основного чинника збереження та покращення здоров'я.

Перелічений в таблиці 7.1. комплекс заходів щодо зменшення негативних наслідків виконання документу державного планування прямо та опосередковано впливає на покращення стану здоров'я населення і є одним із головних завдань розробки цієї Програми

8 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ

8.1 Вихідні дані для виконання оцінки

Для виконання стратегічної екологічної оцінки документу державного планування “ Програма соціально-економічного та культурного розвитку Карпівської сільської ради на 2024 рік ” використано наступні вихідні дані:

Проект програми соціально-економічного та культурного розвитку Карпівської сільської ради на 2024 рік;

Статистичні дані щодо території Карпівської громади;

Дані головного управління статистики Дніпропетровської області;

Відкриті дані департаментів Дніпропетровської ОДА/ОВА;

Вимоги діючих Державних будівельних норм та санітарних правил;

Дані Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України: дані Екологічних паспортів Дніпропетровської області за 2021 та 2022 роки, дані Регіональних доповідей про стан навколишнього природного середовища у Дніпропетровській області за 2021 та 2022 роки;

Відкриті джерела даних.

8.2 Використані інструменти та методи

В процесі проведення стратегічної екологічної оцінки використано такі методи:

Статистичний метод ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому. Сутність його полягає в отриманні і спеціалізованому обробленні прогнозних оцінок об'єкта через опитування висококваліфікованих фахівців (експертів) у певній сфері науки, техніки, виробництва.

Метод експертних оцінок, який використовується при відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає математичному аналізу. Суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів.

Метод аналогій полягає в тому, що закономірності розвитку одного процесу з певними поправками можна перенести на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз.

Метод екстраполяції полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє. Цей метод ефективний при короткостроковому прогнозуванні стосовно об'єкта, який тривалий час розвивався рівномірно без значних відхилень. Ґрунтується він на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку у прогнозованому періоді;

Метод моделювання полягає у побудові моделей, які розглядають з урахуванням імовірної або бажаної зміни прогнозованого явища на певний період, користуючись прямими або опосередкованими даними про масштаби та напрями змін. При побудові прогнозних моделей необхідно виявити фактори, від яких суттєво залежить прогноз; з'ясувати їх співвідношення з прогнозованим явищем; розробити алгоритм і програми моделювання змін довкілля під дією певних факторів.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки використано вищевказані методи, зокрема здійснено: збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників; проведення

аналізу слабких та сильних сторін проекту Програми з точки зору екологічної ситуації; проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей; проведення оцінки впливу Програми на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення; надано рекомендації із моніторингу фактичного впливу впровадження Програми на довкілля.

8.3 Планувальні альтернативи

В процесі стратегічної екологічної оцінки розглядалися наступні альтернативи:

- перша "нульова" альтернатива - розглядається як базовий варіант розвитку громади, який не передбачає впровадження заходів Програми.

Прогнозні зміни стану довкілля, якщо Програму не буде затверджено, розглянуто в розділі 2.

- друга альтернатива - як альтернатива розглядається проект ДДП із розглянутим можливим впливом на довкілля від реалізації рішень ДДП в розділі 6 та ефективність їх реалізації.

- третя альтернатива - за результатами аналізу Програми, отриманих зауважень та пропозицій від Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської ОВА та Департаменту охорони здоров'я Дніпропетровської ОВА, що надійшли під час процедури стратегічної екологічної оцінки, запропоновано доповнити Програми завданнями, наведеними в таблиці 8.1, що може сформулювати третю альтернативу.

Пропоновані в межах третьої альтернативи заходи, спрямовані на покращення екологічної ситуації в громаді, але включення їх до складу Програми мають також враховувати економічну спроможність громади.

Також, зважаючи на те, що завдання Програми визначають узагальнені напрями розвитку громади, деякі із пропозицій, наведених в таблиці 8.1. можуть бути враховані при розробленні Плану реалізації цієї Програми та включені до складу її заходів.

Таблиця 8.1.

Пропозиції до Програми (третя альтернатива)

Операційні цілі/завдання	Пропозиція
1.3. Аграрний сектор та землекористування	Проводити роз'яснювальну роботу серед представників агросектору щодо перспектив ведення органічного землеробства, зокрема екологічних та економічних переваг такого типу ведення господарства
2.4. Розвиток житлово-комунального господарства та благоустрій території	Запроваджувати енергоефективні технології та передбачити використання матеріалів, що підвищуватимуть енергоефективність будівель після проведення ремонтних робіт; Провести інвентаризацію всіх зелених насаджень населених пунктів громади, запропонувати створення зелених зон, «Зелених» місць відпочинку, що дасть можливість виробляти більше кисню, осаджуючи пил, поглинати оксиди азоту та вуглецю тощо
2.6. Охорона навколишнього природного середовища	Проведення інформаційних кампаній серед населення щодо місць розташування об'єктів природоохоронним статусом та цінності таких територій для громади, особливостей їх використання. Проведення інформаційно-просвітницьку кампанію серед населення щодо правил поведінки із відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання. Проведення заходів із адаптації змінам клімату, зокрема через поступове зменшення площ суцільного асфальтобетонного

	покриття до обґрунтовано необхідних. Розробити схему санітарного очищення території згідно ЗУ "Про відходи", порядку затвердження розроблення, погодження та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів наказ Мінрегіону 23.03.2017 № 57, ДБН Б.2.2-6:2013 «Склад та зміст схеми санітарного очищення населеного пункту». Провести інвентаризації та визначити кількість, місце розташування стихійних сміттєзвалищ в громаді, їх ліквідацію. Забезпечити централізований збір та вивезення відходів з усіх населених пунктів громади. На перспективу, з урахуванням економічної спроможності громади, рекомендовано: Провести дослідження по визначенню складу та властивостей відходів та відповідних розрахунків, або протоколів лабораторних досліджень відходів на вміст небезпечних складників відходів (хімічні та токсикологічні), проведені відповідною — акредитованою лабораторією; Запровадити найкращі з доступних технологій управління промисловими та побутовими відходами; Запровадити систему роздільного збору побутових відходів, з урахуванням ДБН Б.2.2-6:2013, Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць №145 від 17.03.2011р. Проведення заходів із збереження природоохоронних територій в межах громади, зокрема: Розробити схему локальної екомережі громади, яку узгодити із регіональною (указом Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації», де визначено необхідність розроблення місцевої екомережі, зокрема п. 2 зазначеного Указу, місцевим органам виконавчої влади необхідно вжити у 2021 році заходів щодо розроблення та затвердження регіональних та місцевих схем формування екологічної мережі). Враховуючи наявні території Смарагдової мережі рекомендовано розглянути ці території до заповідання; Провести дослідження щодо виявлення можливостей збільшення площі природно-заповідного фонду на території громади
2.7. Захист населення і території від надзвичайних ситуацій	Створити інформаційну систему із моніторингу якості поверхневих та ґрунтових вод, зокрема в місцях скиду зворотних вод підприємств-водокористувачів. Передбачити свердловини для моніторингу підземних ґрунтових вод на території, що дасть можливість у майбутньому проаналізувати зміни та визначити вплив, що дозволить зменшити рівень забруднення ґрунтових вод, підвищити якість водних ресурсів; Розробити заходи, спрямовані на запобігання забруднення навколишнього природного середовища та зменшення негативного впливу.
2.6. Охорона навколишнього природного середовища 2.7. Захист населення і території від надзвичайних ситуацій	На перспективу, з урахуванням економічної спроможності громади, рекомендовано: Провести встановлення додаткових постів безперервного моніторингу атмосферного повітря; Провести моніторингові дослідження стану атмосферного повітря на всій території населеного пункту, особливу увагу приділити територіям, що знаходяться в безпосередній близькості до ПрАТ "Інгuleцький гірничо-збагачувальний комбінат",
3.1. Освіта	Підвищення рівня екоосвіти серед учнів навчальних закладів,

	зокрема через екоосвітні програми та заходи присвячені питанням ощадливості у використанні ресурсів, поводження з відходами тощо.
3.2. Охорона здоров'я	Провести роз'яснювальну роботу серед населення щодо формування здорового способу життя, як основного чинника збереження та покращення здоров'я. Провести моніторингові дослідження рівнів шумового навантаження селитебних територій, прилеглих до ІГЗК, На перспективу, з урахуванням економічної спроможності громади, рекомендовано: Встановити систему очистки води в населених пунктах сільської ради; Встановити систему централізованого водопостачання та водовідведення; Передбачити заходи, щодо зменшення рівнів шуму шляхом озеленення, встановлення шумозахисних екранів, бар'єрів з урахуванням Державних санітарних норм допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови №463 від 22.02.2019р.
3.4. Культура	Проведення інформаційних кампаній серед населення щодо розвитку сталих видів туризму, зокрема, зеленого сільського, екологічного тощо. Промоція громади як орієнтованої на підтримку та збереження природної і культурної спадщини.

8.4 Фактори, які не було враховано під час підготовки звіту

Не враховано характеристики кожного окремого запроектованого об'єкта та їх потенційний вплив на навколишнє середовище, оскільки такий детальний аналіз виконується на наступних етапах планування для кожного об'єкта окремо (процедура ОВД, тощо).

Узагальнено проаналізовано існуючі загрози від військової агресії та вказано на ймовірні впливи від війни для компонентів довкілля. Детально загрози та впливи від війни повинні вивчатися і оцінюватися відповідно до чинних методик.

8.5 Ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів) під час здійснення стратегічної екологічної оцінки

Серед факторів, що ускладнили проведення стратегічної екологічної оцінки можна виділити наступні:

- Відсутність статистичних відомостей та інших характеристик для кожного окремого населеного пункту громади та просторової прив'язки статистичних даних та рішень Програми для можливості більш цілісної їх оцінки;
- Неповнота оцінки проблем довкілля та пріорітизації таких проблем, пов'язані з недостатньою взаємодією суб'єктів, прямо та опосередковано пов'язаних із територією, на яку розробляється Програма.
- Відсутність мережі Державної системи моніторингу довкілля, відповідно до положення про державну систему моніторингу довкілля, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998 р. № 391., не дозволила провести всебічний аналіз документу державного планування з урахуванням змісту і рівня його деталізації. через відсутність локальних даних про стан довкілля Карпівської громади.

9 ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Вибір екологічних показників

Екологічні показники є основним інструментом для проведення оцінки стану навколишнього середовища в країнах Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії. Вибрані належним чином показники, що базуються на достатніх часових рядах даних (часові тренди), можуть не тільки відображати основні тенденції, але й сприяти аналізу причин та наслідків екологічної обстановки, що склалася. Також дозволяють спостерігати за ходом здійснення та ефективністю екологічної політики в країнах.

В залежності від ролі показника в оцінці конкретного питання показники класифікуються за схемою Європейської агенції з навколишнього середовища PC-T-C-B-P (DPSIR): Рушійні сили – Тиск – Стан – Вплив – Реагування.

PC – Рушійні сили (Driving force) – соціально-економічні фактори та види діяльності, що посилюють або зменшують навантаження на довкілля.

T – Тиск (Pressure) – пряме антропогенне навантаження на довкілля, що здійснюється через викиди та скиди забруднюючих речовин, використання природних ресурсів.

C – Стан (State) – відносяться до поточного стану та тенденцій змін навколишнього середовища, що включають також параметри якості основних складових довкілля.

B – Вплив (Impact) – наслідки зміни довкілля для здоров'я населення, наслідки для природи та біорізноманіття.

P – Реагування (Response) – конкретні дії, що спрямовані на вирішення екологічних проблем.

Згідно системи аналізу за цієї схемою, соціальний і економічний розвиток збільшує тиск на довкілля і, як наслідок, спричиняє зміни довкілля - наприклад, створення адекватних умов для здоров'я, доступності ресурсів і біорізноманіття. Нарешті, це призводить до протистояння людського здоров'я, екосистем і матеріалів, які можуть спричинити негативну соціальну реакцію, що підтримується рушійними силами через тиск на довкілля або фактори впливу безпосередньо, через адаптацію або запобіжні дії.

Індикатори моніторингу

В цьому звіті було проаналізовано рушійні сили, їх тиск на середовище та вплив, а також запропоновано варіанти реагування. За результатами було відібрано індикатори моніторингу наслідків виконання Програми, відповідно до вимог Постанови № 1272 "Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення", Закону України "Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року" та індикатори виконання Цілей сталого розвитку для України, які корелюють із завданнями Стратегії. Індикатори моніторингу наслідків виконання ДДП наведено в таблиці нижче.

Для громади доцільно проводити моніторинг ефективності реалізації операційних цілей Програми на основі визначених показників (індикаторів) раз на рік, а також на початку введення в дію (затвердження) Програми та через рік після завершення її дії.

У таблиці 9.1. наведено операційні цілі, за якими має проводитись моніторинг,

Звіт про стратегічну екологічну оцінку документу державного планування
“Програма соціально-економічного та культурного розвитку Карпівської сільської ради на 2024 рік”
відповідно до поданих індикаторів.

Таблиця 9.1

Рушійні сили (стратегічні цілі (СЦ)/ оперативні цілі)	Компоненти довкілля, та здоров'я населення які зазнають впливу							
	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Природоохоронні території	Біорізноманіття	Генерація відходів	Здоров'я мешканців громади
СЦ 1. Економічний розвиток території								
1.3. Аграрний сектор та землекористування	I-1		I -7					
СЦ 2. Підвищення якості життя населення								
2.4. Розвиток житлово-комунального господарства та благоустрій території	I-24	I-11, I-24	I-5, I-24	I-24	I-24	I-11, I-24	I-24, I-29	I-8, I-24
2.6. Охорона навколишнього природного середовища	I-1, I-3	I-11	I -7, I-9		I-12, I-23	I-12, I-23	I-13	
2.7. Захист населення і території від надзвичайних ситуацій	I-1, I-3		I-5, I-7, I-14					I-14

Номер в таблиці 9.1.	Індикатор	Визначення (кількісні та якісні показники)	Джерело (метод визначення)	Критерій досягнення цілей документу (цільові значення)
I-1	Якість повітря загалом по громаді	Показники згідно Постанови № 827 від 14 серпня 2019 р.	Автоматичні станції моніторингу	відповідно до показників постанови
I -3	Глобальний індикатор ЦСР 11.6.2 - усереднений річний рівень пилу в атмосферному повітрі населених пунктів громади	Показники PM25, PM10	Автоматичні станції моніторингу	Відповідно до показників індикатору, встановлених ЦСР
I -5	індикатор ЦСР 6.3.2 - частка безпечно очищених стічних вод	Частка скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об'єкти у загальному обсязі скидів, %	Статистична звітність суб'єктів господарювання	Відповідно до показників індикатору, встановлених ЦСР
I -6	Аналіз проб, взятих з централізованої мережі та криниць громадського користування	Показники згідно ДСанПіН 2.2.4-171-10	Щорічний аналіз проб води із джерел питного водопостачання	не гірше, ніж встановлено ДСанПіН 2.2.4-171-10
I -7	Якість поверхневих вод	Показники Нормативів_ЕБВО_від_30.07.12	Щорічний аналіз проб води із відповідних поверхневих водних об'єктів	Відповідно до нормативів
I-8	індикатор ЦСР 6.2.1 - Частка сільського населення, яке має доступ до покращених умов санітарії, %	Кількість сільського населення, що використовує каналізаційні системи із очищенням стічних вод поділена на загальну кількість сільського населення громади	Статистична звітність суб'єктів господарювання	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-9	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Статистична звітність контролюючих органів, звернення громадян	Не більше, ніж в минулому звітному періоді

I-11	Індикатор ЦСР № 15.2.1 - пропорція озелених територій в громаді	площа фактичних озелених територій поділена на площу території громади. Площа фактично озелених територій визначається за індексом NDVI - густа багаторічна рослинність, або за даними ведення обліку зелених насаджень	дані дистанційного зондування землі (космоснімки Sentinel 2) та/або відомості відповідних підрозділів громади інформація про площу території громади	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-12	Індикатор ЦСР № 15.2.1 - Пропорція територій ПЗФ в громаді	площа фактичних територій ПЗФ поділена на площу території громади.	Дані земельного кадастру	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-13	Загальний обсяг утворення ТПВ.	Обсяг утворення твердих побутових відходів, класифікованих згідно Державного класифікатора відходів ДК 005-96	Статистична звітність суб'єктів господарювання (форма 1-ТПВ)	Не більше, ніж в попередньому звітному періоді
I-14	індикатор ЦСР 6.3.2 - частка безпечно очищених стічних вод	Частка скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об'єкти у загальному обсязі скидів, %	Статистична звітність суб'єктів господарювання	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
I-23	Кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду, площа земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їх частка у загальній площі території	Кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду, площа земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їх частка у загальній площі території	За даними відповідного підрозділу Путивльської громади, уповноваженого зберігати інформацію про інвентаризовані землі громади.	Не менше, ніж в минулому звітному періоді
I-24	Здійснення стратегічної екологічної оцінки під час розробки проєктів містобудівної документації	Відсоток містобудівної документації,	За даними відповідного підрозділу Путивльської громади, уповноваженого проводити зберігати інформацію про процедури CEO ДДП.	100% за звітний період

I-29	Кількість несанкціонованих сміттєзвалищ в громаді	Кількість несанкціонованих сміттєзвалищ в громаді, одиниць	Дані відповідних підрозділів Путивльської громади	Не більше ніж за попередній звітний період
------	---	--	---	--

Збір статистичних даних

Для Карпівської громади є доцільним створення системи моніторингу стану довкілля, згідно вимог постанови Кабінету міністрів України № 391 від 30 березня 1998 р. [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/391-98-%D0%BF#Text>].

Додаткова інформація щодо моніторингу довкілля

Перелік заходів із моніторингу не є вичерпним та може коригуватись відповідно до зміни завдань Програми. Основними цілями зазначеного в цьому розділі моніторингу довкілля є охорона здоров'я людей, сталий розвиток місцевої громади, збереження та відновлення біологічних ресурсів території, що в свою чергу дозволить забезпечити життєві потреби майбутніх поколінь мешканців Карпівської громади.

Згідно ЗУ "Про стратегічну екологічну оцінку" ст.17 замовник СЕО у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення. Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджує Кабінет Міністрів України.

10 ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Реалізація рішень Програми не несе транскордонних наслідків для довкілля. Зазначимо, що потребує уваги ймовірний транскордонний вплив, пов'язаний з веденням бойових дій в Україні загалом, та території громади зокрема. Такий вплив пов'язаний передусім з погіршенням стану атмосферного повітря, через потрапляння у нього продуктів горіння. Також вплив пов'язаний з деградацією або знищенням оселищ окремих видів флори та фауни, що мають транскордонний ареал поширення тощо. Втім оцінити такі впливи наразі неможливо через безпекові обмеження.

11 РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Оцінка проводилась паралельно з підготовкою ДДП "Програма соціально-економічного та культурного розвитку Карпівської сільської ради на 2024 рік", тому проведені в рамках СЕО консультації і виконаний аналіз використано для оптимізації Програми з точки зору впливу на довкілля, у тому числі на здоров'я населення.

З метою визначення потенційного негативного впливу планової діяльності на стан довкілля, а також можливих конфліктів з цілями екологічної політики, зазначеними в інших документах стратегічного характеру, було проаналізовано зміст Програми (р.1 та р.2).

За підсумками СЕО були запропоновані узагальнені заходи щодо покращення стану навколишнього природного середовища, зокрема під час виконання положень Програми. Також було конкретизовано і доповнено заходи із моніторингу наслідків виконання Програми, серед яких в першу чергу зменшення негативного впливу на стан атмосферного повітря, природоохоронні території та вирішення питання щодо поводження з відходами.

Таким чином, Карпівська громада повинна забезпечити реалізацію наступних

заходів:

- забезпечити вирішення питання поводження з відходами, зокрема передбачити такі завдання (заходи) як: проведення інформаційно-просвітницької кампанії серед населення щодо правил поводження із відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання; розробити схему санітарного очищення території згідно ЗУ "Про відходи", порядку затвердження розроблення, погодження та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів наказ Мінрегіону 23.03.2017 № 57, ДБН Б.2.2-6:2013 «Склад та зміст схеми санітарного очищення населеного пункту»; забезпечити централізований збір та вивезення відходів із усіх населених пунктів громади;

- забезпечити реалізацію заходів із моніторингу стану довкілля, визначених в п.7;

- забезпечити контроль дотримання режиму прибережно - захисних смуг водних об'єктів та санітарно-захисних зон джерел питного водопостачання;

- інформаційну кампанію серед населення щодо місць розташування об'єктів ПЗФ та цінності таких територій для громади, особливостей їх використання;

- розробити схему локальної екомережі громади указом Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації», де визначено необхідність розроблення місцевої екомережі, зокрема п. 2 зазначеного Указу, місцевим органам виконавчої влади необхідно вжити заходів щодо розроблення та затвердження регіональних та місцевих схем формування екологічної мережі;

- провести інформаційні кампанії серед населення щодо розвитку органічного землеробства тощо;

- здійснити промоцію громади як орієнтованої на підтримку та збереження природної і культурної спадщини;

- створити інформаційну систему із моніторингу якості поверхневих та ґрунтових вод, розширити систему моніторингу якості повітря.